

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Bakıda 8 yaşlı uşağı girov götürən "İŞİD"çi tutuldu
yazısı səh.15-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 12 may 2016-cı il Cümə axşamı № 102 (6423) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Cahangir Hacıyev hakimiyyəti "içəri"dən silkələdi

Həbsdəki bankir ondan tələb olunan 42 milyon əvəzinə 80 milyon ödədiyini açıqladı; pulların yoxa çıxdığına işarə verdi...

yazısı səh.5-də

Azərbaycan jurnalistləri AŞ PA-nın iş rejimi ilə tanış oldular

yazısı səh.3-də

Tanınmış şəxslər apteklərdəki vəziyyətə etiraz etdi

yazısı səh.4-də

Ermənistanın cəbhədə kimyəvi silah istifadəsinə ABŞ səfirliyindən reaksiya gəldi

yazısı səh.3-də

Qəzetlərin 18 faizlik problemi - ƏDV

yazısı səh.5-də

90 sayılı dairədə deputatlığa iddiaçıların sayı 9-a çatdı

yazısı səh.6-da

Hacı İbrahim "Xəzər adaları"nda satışa çıxardığı texnikadan danışdı

yazısı səh.4-də

Daha doqquz nəfər Müsavatdan getdi

yazısı səh.6-da

Amansızlıqla öldürülən qadının qətlinə icra başçısının adı qarışdı

yazısı səh.10-da

Qarabağ atəşkəsinin imzalanmasından 22 il ötür

yazısı səh.11-də

"Ticarət mərkəzlərinin girişində gənc oğlanları yoxlayırlar" - ilginç iddia

yazısı səh.12-də

Kasıbların güman, varlıların uman yeri - qaraciyər transplantasiyası

yazısı səh.13-də

"Dəmir gümbəz"lə bağlı sensasion bilgiler

BAKINI VƏ AZƏRBAYCANI QORUYAN SİRLİ SİLAH

Politoloq Eldar Namazov: "İsrail dövləti əməkdaşlıq çərçivəsində Azərbaycana "Dəmir gümbəz" deyilən kompleks verib; ermənilərdə isə..."; "Ermənilərin atacaqları raketlər Azərbaycan ərazisində partladılmamış onların raket komplekslərini darmadağın edəcək imkanlara malik"

musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.9-da

İsrail-Türkiyə münasibətləri sıçrayışlı dönüş ərafəsində - Bakı faktorı...

AKP-nin 22 may qurultayından sonra üçtərəfli əlaqələrdə yeni dönmə başlayır; yeni baş nazir yeni münasibətlərin "lentini" kəsəcək; Bakının yəhudi dövləti ilə Qarabağa görə sıxlaşan əlaqələri narazılıqları daha tez adlamağı diktə edir, çünki...

yazısı səh.8-də

İlham Əliyev:
"Dövlət qurumlarının özəl sektorda apardığı yoxlamaların məhdudlaşdırılması nəzərdə tutulur"

yazısı səh.2-də

Məmmədrefi Məmmədov

Sabiq müdafiə naziri barədə ilginç açıqlamalar

yazısı səh.7-də

Prokuror futbolçu Cavid Hüseynova 4 il cəza istədi

yazısı səh.10-da

12 may 2016

“2017-2018-ci illər qeyri-neft sektorunun çox fəal inkişaf illəri olacaq”

İlham Əliyev: “Dövlət qurumlarının özəl sektorda apardığı yoxlamaların məhdudlaşdırılması nəzərdə tutulur”

“Ümidvaram ki, hazırda biz diqqətimizi əməkdaşlığımızın, artıq qeyd etdiyimiz enerji, nəqliyyat, kosmos sənayesi və digər önəmli sahələri ilə yanaşı, Azərbaycan üçün prioritet xarakter daşıyan sektorlara yönəldə bilərik. Yeni neft qiymətlərindən, neft və qaz sektorundan asılılığın azaldılması və xalqımız üçün yaxşı yaşayış standartlarını təmin edə biləcək davamlı iqtisadiyyatın qurulması nəzərdə tutulur. Biz bu istiqamətdə işləyirik, iqtisadi islahatları və Azərbaycanda iş yerlərinin artırılmasına yönəlmiş islahatları həyata keçiririk”.

APA-nın xəbərinə görə, bu sözləri prezidenti İlham Əliyev Fransa Sahibkarlar Təşkilatının - MEDEF-in nümayəndə heyəti ilə görüşündə deyib. O bildirib ki, son illər ərzində, bir çox sosial məsələlərin həllinə nail olunub...

O deyib ki, neftin qiymətinin üç-dörd dəfə aşağı düşdüyü dövrdə gəlirlərimiz də müvafiq olaraq üç-dörd dəfə azalıb: “Biz bunu islahatların daha fəal qaydada həyata keçirilməsi ilə əvəzləmək və qeyri-neft sektoruna daha çox diqqət yönəltmək istəyirik. Bu sektor hazırda ümumi daxili məhsulun təxminən 70 faizini təşkil edir və hesab edirəm ki, bu, şaxələndirmənin yaxşı göstəricidir. Lakin biz daha çox çalışmalıyıq. 2016-cı il üçün nəzərdə tutduğumuz planlar sabitləşmə ilə bağlıdır. Bu, artıq baş verir. Hazırda maliyyə vəziyyəti sabitdir. Eyni zamanda büdcə gəlirləri yaxşı səviyyədədir”.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, 2017-2018-ci illər qeyri-neft sektorunun çox fəal inkişaf illəri olacaq: “Dövlət və özəl sərmayələr artıq planlaşdırılıb. Əlbəttə, infrastruktur layihələri prioritet olacaq. Həmçinin maraqlı olduğumuz sahələrə xarici sərmayələri gözləyirik... Biz artıq neftdən sonrakı dövrə qədəm qoymuşuq. Demək olmaz ki, neft və qaz erası bitib. Sadəcə, biz bu faktorı kənara qoymalıyıq və öz iqtisadi strategiyamızı elə formalaşdırmalıyıq ki, sanki bizdə neft və qaz yoxdur... Əlbəttə, zəngin enerji resurslarına malik olmayan inkişaf etmiş ölkələrin, o cümlədən Fransanın təcrübəsi yaxşı bir nümunədir. Əminəm ki, gələn illər ərzində Azərbaycanda neft və qazdan asılılıq o qədər də gözəçarpan olmayacaq. Bir sözlə, mən belə bir böyük nümayəndə heyəti ilə ölkəmizə səfər etdiyinizə görə bir daha öz minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bu, fransız şirkətlərinin ölkəmizə marağının yaxşı göstəricisidir. Biz də fransız şirkətləri ilə işləməkdə eyni dərəcədə maraqlıyıq. Ümidvaram ki, çox maraqlı görüşləriniz olacaq və bu görüşlərin nəticəsində bizim yeni layihələrimiz, müqavilələrimiz olacaq və əməkdaşlığımız yeni səviyyəyə qalxacaq... Hazırda elə bir vaxtdır ki, biz qeyri-neft sektoruna heç vaxt görünməmiş dərəcədə diqqət yetirməliyik. Ölkəmizi xarici investorlar üçün daha cəlbedici etməliyik. Bu səbəbdən, hazırda sürətləndirdiyimiz fəal və dərin iqtisadi islahatlar bu məqsədi daşıyır. Azərbaycanda sərmayə qoymağı arzulayan xarici şirkətlərin qarşısında olan maneələr hansılardır? Biznes mühitində olan maneələr nədir? Gömrük qaydaları, vergilər necədir? Xarici və yerli şirkətlərin sərmayələri üçün digər maneələr nədən ibarətdir? Bununla bağlı ciddi qərarlar qəbul etmişik. Onlar artıq öz effektivliyini göstərir. Məsələn, dövlət qurumlarının özəl sektorda apardığı yoxlamaların məhdudlaşdırılması nəzərdə tutulur”...

“Qaya Mətbuat Yayımı” MMC!

- İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;

- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;

- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;
Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan
“Yeni Müsavat” - 0.60 AZN
və bundan əlavə 2500 adda yerli
və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.
Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:
Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

Müdafiə naziri cəbhəboyu zonada yeni tikilən hərbi şəhərcikdə

Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin rəhbər heyəti cəbhəboyu zonada yeni tikilən hərbi şəhərciklərdəki inşa işlərinin gedişatını yoxlayıblar.

Musavat.com MN-in saytına istinadən bildirir ki, qərar- gah, əsgər yataqxanaları, dö- yüş texnikası üçün saxlanclar,

sıra meydanı, yeməxana, qə- zanxana-camaşırxana-ha- mamxana kompleksi və tikinti gedən digər obyektlərdə olan müdafiə naziri müvafiq tapşır- rıq və tövsiyələrini verib.

Tale Bağirov ev dustaqlığına buraxılmadı

Nəsimi Rayon Məhkəməsində “Müsləman Birliyi” təşkilatının sədri Tale Bağirovun ev dustaqlığına buraxılması ilə bağlı vəsatətə baxılıb.

Bu barədə virtualaz.org saytına vəkil Elçin Sadiqov məlumat verib. Vəkilin bildirdiyinə görə, hakim Şəlalə Həsənovanın sədrliyi ilə keçirilən prosesdə vəsatət təmin edilməyib.

Xatırladaq ki, Tale Bağirovun vəkilləri Elçin Sadiqov və Cavad Cavadov müdafiə etdikləri şəxs barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin ev dustaqlığı ilə dəyişdirilməsi ilə bağlı məhkəməyə müraciət etmişdilər.

Qeyd edək ki, ötən il Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) yaydığı məlumata görə, 2015-ci il noyabrın 26-da DİN tərəfindən Bakı şəhərinin Nardaran qəsəbəsində xüsusi əməliyyat keçirilib. Tale Bağirov orada saxlanılıb.

O, Cinayət Məcəlləsinin 214.2.1-ci (Terrorçuluq, qabaqcudan əlbir olan bir qrup şəxs, müştəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (cinayətkar təşkilat) tərəfindən törədildikdə), 220.2-ci (Kütləvi iğtişah, hakimiyyət nümayəndəsinin qanuni tələblərinə fəal şəkildə tabe olmamağa və kütləvi iğtişahlara, habelə vətəndaşlara qarşı zorakılıq etməyə çağırışlar etmə), 278-ci (Hakimiyyətə zorla ələ keçirmə və ya onu zorla saxlama), 279.3-cü (Qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və ya qrupları yaratma, adamların həlak olmasına və ya digər ağır nəticələrə səbəb olduqda), 281.2-ci (Dövlət əleyhinə yönələn açıq çağırışlar, təkrar və ya bir qrup şəxs tərəfindən törədildikdə), 283.2.3-cü (Milli, irqi, sosial və ya dini nifrət və düşmənçiliyin salınması müştəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə), 315.2-ci (Hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etmə) maddələri ilə ittiham olunur.

Onu da qeyd edək ki, ötən ayın 7-də Nəsimi Rayon Məhkəməsində T.Bağirov barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin müddəti 3 ay uzadılıb. Məhkəmə qərarından narazı qalan “Müsləman Birliyi Hərəkatı” adlı təşkilatın sədri apelyasiya şikayəti verib. Bakı Apelyasiya Məhkəməsi T.Bağirovun apelyasiya şikayətini təmin etməyib.

Yeni salınan Ələt-Astara yolu ödənişli ola bilər

Yeni tikilən Ələt-Astara magistral yolunun gələcəkdə ödənişli olacağı gözlənilir. Report xəbər verir ki, hazırda yollarda torpaq bərkitmə işləri aparılır. Torpaq yatağının eni 26,5 metr, ayrı-ayrı zolağı 4 metr olan yol 4 hərəkət zolağından ibarət olacaq.

Bu yolun özəlliyi ondan ibarətdir ki, Salyanın girişindən tutmuş Astara-İran sərhədinə qədər heç bir yaşayış məntəqəsini görmədən birbaşa maneəsiz olacaq. Yeni yolun tikintisi başa çatdıqdan sonra əvvəlki yoldan fərqli olaraq məsafə təxminən 40 kilometr qısılacaq. Alternativ yol olduğundan yeni magistral yolun gələcəkdə ödənişli olacağı gözlənilir. “Azərbaytol” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (ASC) nəzarəti altında yeni tikilən dövlət əməliyyatı yolda son vaxtlar işlər daha da sürətlənib. Yeni magistral yolda nəzərdə tutulan onlarla yeraltı keçidlərin, tunellərin, su keçidlərinin, dairəvi boruların tikintisi də başa çatıb. Köprülərin inşası isə davam etdirilir.

Salyan rayonunun Çuxanlı kəndi ərazisində, Kür çayı üzərində 5 il bundan əvvəl inşa edilən və Qafqazda analoqu olmayan körpudə işlər yekunlaşıb. İki gediş, iki gəliş üçün nəzərdə tutulan 5 aşırımlı körpünün ümumi uzunluğu 363 metr, 150 metr asma hissəsi dayaqsız olmaqla kanatlar vasitəsilə gərginləşdirilib.

«Azərbaytol» ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Nəcəfli Azərbaycanda yeni tikilən, ödənişli olması gözlənilən Ələt-Astara magistral yolundan il ərzində 5-6 milyon manat gəlirin əldə edilməsinin planlaşdırıldığını deyib:

“Bir sürücü üçün ödəniş məbləği çox cüzi miqdar təşkil edəcək. Yeni 1 kilometr üçün təxminən 3-4 qəpik ödəniş hesablanacaq (100 km 3-4 manat). Bu təklifdən asılıdır. Təklif qəbul olunacağı təqdirdə rəqəmlər konkretləşəcək”.

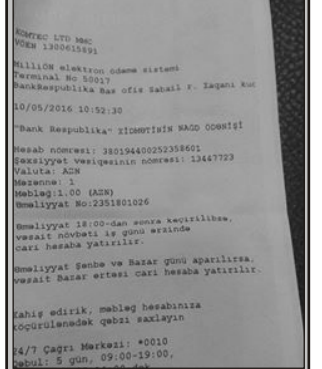
Dərmanlar ucuzlaşacaq

Yaxın aylarda dərmanların qiymətində hiss olunacaq dərəcədə ucuzlaşma gözlənilir. İqtisadiyyat Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Abbas Əliyev admiral.az-a verdiyi açıqlamada bildirib ki, ilin sonuna qədər paytaxtdakı apteklərdə qiymətlər tam tənzimlənəcək:

“Ümumilikdə dərman satışı bazarında 11 minə yaxın dərman vasitəsi var. Dövlət qeydiyyatından da 4500 dərman vasitəsi keçib. Artıq 7 mindən artıq dərmanın qiymətləri tənzimlənib. İlin birinci yarısında mövcud dərman vasitələrinin tənzimlənməsi başa çatacaq. Bu da imkan verəcək ki, apteklərdə dərmanların qiyməti münasib olsun”.

Azərbaycanda futbol hakimi xəstə uşağı üçün formasını satır

Beynəlxalq dərəcəli hakim Orxan Məmmədovun 10 aylıq oğlunun müalicə xərcləri üçün sosial şəbəkələrdə başladığı yardım aksiyası getdikcə böyüyür.

Azxeber.com xəbər verir ki, Orxan Məmmədovun 10 aylıq oğlu Nemət Məmmədov beynin normal inkişafının pozulmasından əziyyət çəkir. 4 dəfə Bakıda əməliyyat olunan körpə artıq xaricdə müalicə almalıdır. Buna səbəb isə körpənin beyninə su yığılmasıdır. Azərbaycanda həkimlər körpənin yaşamağa imkanını iddia ediblər. Nemət yaşaması üçün Moskvada əvvəlcə endoskopiya olunmalı, sonra isə onun müalicəsi davam etdirilməlidir. Lakin valideynlərinin buna imkanı çatmır.

O.Məmmədov körpə üçün bank hesabı da açıdır. O, sosial şəbəkələrdə, İtaliya millisinin ona hədiyyə etdiyi formanı da satışa çıxartdığını qeyd edib.

Əldə etdiyimiz məlumata görə, AFFA müalicə xərclərinin müəyyən qismini öz üzərinə götürüb.

Avropa Yayım Birliyi Ermənistan nümayəndəsinin “Eurovision”dakı təxribatını pisləyib

Avropa Yayım Birliyi (AYB) Ermənistan təmsilçisinin birinci yarıfinal mərhələsi zamanı gözləmə otağında qondarma “Dağlıq Qarabağ Respublikası”nın “bayrağı”nı dalğalandırmasını pisləyib.

APA-nın məlumatına görə, qurumun bəyanatında bu cür hadisələrin “Eurovision” mahını müsabiqəsinin adına mənfi təsir göstərəcəyi bildirilir.

Nəzarət qrupu qaydalara əsaslanaraq Ermənistanın yayım hüququ olan “AMPTV”yə qarşı sanksiya tətbiq etməyi qərara alıb. Sanksiyanın nəticəsi qrupun iyunda keçiriləcək iclasında müəyyən olunacaq.

Ötən sutka da cəbhədə silahlar susmayıb. Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iri çaplı pulemyotlardan və 60 millimetrlik minaatanlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 142 dəfə pozub.

Mövqələrimizə atəş açan düşmənin mövqələri və səngərlərinə cavab zərbəsi endirilib. Mayın 11-də isə ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq Goranboy rayonu Tapqaraqoyunlu kəndinin qərbindən keçən Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitorinq insidentsiz başa çatıb.

ATƏT nümayəndələri Tərtər rayonunun Əskipara kəndində ermənilərin atdığı, istifadəsi qadağan edilmiş top mərmisinin düşdüğü əraziyə gedərək erməni vandallarının törətdiyi cinayətləri şəxsən müşahidə ediblər. ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Xristo Xristov, Saymon Tiller və ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Günter Baxler Azərbaycanda akkreditə olunmuş hərbi atəşlərə bəxş olunan istiqamətinə səfəri də başlayıb. Azərbaycan Xarici İşlər və Müdafiə nazirliklərinin birgə təşkilatçılığı ilə baş tutan səfər Ermənistan silahı qüvvələrinin Əskipara kəndinə fosfor təyinatlı hərbi sursat atması faktı ilə bağlıdır. Hərbi atəşlər beynəlxalq konvensiyalarla qadağan olunmuş təhlükəli hərbi sursatdan istifadə faktı ilə tanış olurlar. ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq Goranboy rayonu Tapqaraqoyunlu kəndinin qərbindən keçən Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində monitorinq keçirən ATƏT nümayəndələri monitorinq başa çatandan sonra Tərtər rayonuna gediblər.

Qeyd edək ki, təkcə Tərtər rayonunun 17 yaşayış məntəqəsinə 280-dən çox ağır artilleriya qurğularından atılan mərmii düşüb. Bunu Tərtər Rayon İcra Hakimiyyətinin (RİH) başçısı Müstəqim Məmmədov Azərbaycanda akkreditə olunan diplomatik korpusun nümayəndələrinə cəbhədə son vəziyyətlə bağlı məlumat verərkən deyib. (report.az) İcra başçısı bildirib ki, həmin ərazilərdə Ərazilərin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyin (ANAMA) əməkdaşları tərəfindən 59 ədəd partlamamış hərbi silah-sursat tapılaraq zərərsizləşdirilib. M.Məmmədov həmçinin vurğulayıb ki, Ermənistan hərbi birləşmələri dinc vətəndaşları hədəfə alıb. İcra başçısı da düşmənin kimyəvi silahdan istifadəsini təsdiqləyib: "Ermənilər cəbhəboyu kəndləri və yaşayış məntəqələrini, əkin-biçin və suvarılma vaxtı kənd təsərrüfatı sahələrini mütəmadi atəşə məruz qoyurlar. Onlar ağır artilleriya qurğuları ilə yanaşı beynəlxalq səviyyədə qadağan olunan, zərərli silahlardan da isti-

fadə edirlər. Ötən gün ermənilərin ağı fosfor mərmisindən istifadə etməsi bir daha göstərdi ki, ermənilər yalnız dinc sakinlərə ziyan vurmaq və onların kütləvi qırılmasına çalışır".

Ermənistanın azğınlığı artıq həmsədr ölkələri də hövsələdən çıxarmaqdadır. Rusiyanın vasitəçiliyi ilə əldə olunan atəşkəs razılaşmasını hər gün pozan işğalçı Azərbaycanın mövqələrini vurmaq üçün hətta kimyəvi silahlar-

ABŞ-ın Azərbaycandakı səfiri Robert Sekuta İrəvanın nüvə silahının yaradılması haqqında bəyanatını şərh edərkən deyib. Onun sözlərinə görə, 31 mart-1 aprel tarixində ABŞ-da keçirilmiş nüvə sammitində həm Prezident İlham Əliyev, həm də Serj Sərkisyan iştirak edib: "Bu sammitdə Barak Obamanın diqqət ayırdığı əsas məqam nüvə silahlarının yayılmasının qarşısının alınması idi. Sammitdəki

dayanacaq". C.Uorlik qeyd edib ki, Dağlıq Qarabağın yekun statusu münaqişənin hərtərəfli tənzimlənməsi kontekstində müəyyənləşdiriləcək ki, bura Dağlıq Qarabağ ətrafındakı ərazilərin Azərbaycana qaytarılması da daxildir. Diplomatin sözlərinə görə, həmsədrlər münaqişə tərəfləri ilə ən yüksək səviyyədə daimi təmasları dəstəkləyir: "Hazırda münaqişənin həlli istiqamə-

Ermənistanın cəbhədə

kimyəvi silah istifadəsinə

ABŞ səfirliyindən reaksiya

Düşmənin Qarabağ cəbhəsindəki azğınlığı Azərbaycanı hər an hərbi əməliyyat qərarı verməyə vadar edə bilər; amerikalı həmsədr "şərtsiz danışıqlara başlanılsın" çağırışını etdi

dan da istifadə edir. Bundan əvvəl atom silahına da malik olduqlarını iddia edən düşmən ölkənin rəsmiləri artıq kimyəvi silahların tətbiqinə başlayıb. Düşmən ölkənin nümayəndələri və Qarabağ separatçıları müxtəlif bəhanələrlə bu məlumatları art-basdır etməyə çalışsa da, Bakının əlində təkzibolunmaz faktlar var. Düşmənin Qarabağ cəbhəsindəki azğınlığı Azərbaycanı hər an hərbi əməliyyat qərarı verməyə vadar edə bilər. Ermənistan həm mülki əhalimizi atəş altında saxlayır, həm də kimyəvi silahla əl atır. Hansı ki, İraqa qarşı beynəlxalq koalisiya ilə Səddam Hüseyin kimyəvi silahdan istifadə qərarına görə sət qərar verdi, sonda İraq dövlət olaraq silinmək təhlükəsi ilə üz-üzə qaldı, Səddam isə asıldı. Sərkisyan bu kimi addımları ilə özünü Haaqa Tribunalına xeyli yaxınlaşdırıb. Yəqin ki, Azərbaycanın rəsmi qurumları faktları toplayıb beynəlxalq məhkəməyə müraciət edəcək. Artıq məsələyə reaksiyalar gəlməkdədir.

"ABŞ kütləvi qırğın silahlarının yayılması və tətbiqinin qəti əleyhinədir, o cümlədən də nüvə silahının". "Trend"-in məlumatına görə, bunu jurnalistlərə

mövqeyimiz bir daha göstərir ki, biz harada olmasın baxmayaraq, nüvə silahının tətbiqinin əleyhinəyik. Bu bizim rəsmi mövqeyimizdir". R.Sekuta əlavə edib ki, ABŞ Dağlıq Qarabağ münaqişəsi tərəflərini yenidən danışıqlar masasına arxasına oturmağa çağırır: "Mən, eləcə də həmsədr (Ceysms) Uorlik dəfələrlə bəyan etmişəm ki, tərəflər yenidən danışıqlar masasına arxasına oturmalarıdır və biz onları geniş hərtərəfli sülh müqaviləsini bağlamağa çağırırıq. Biz hesab edirik ki, bu vacibdir".

Bu arada amerikalı həmsədr vəziyyətin gərginliyini nəzərə alaraq həyəcanlı açıqlama ilə çıxış edib. "Danışıqlar prosesində uğur əldə edilməsi proses hər hansı ilkin şərt olmadan başlayacağı halda mümkündür". Bunu həmsədr Ceysms Uorlik Ermənistanın "Aykakan Jamanak" qəzetinə müsahibəsində deyib. (APA) O bildirib ki, tez bir zamanda danışıqların başlanacağına ümid edir: "Qarabağ münaqişəsinin ədalətli və qərəzsiz həllinin əsasında hərbi gücdən istifadə etməmək, dövlətlərin ərazi bütövlüyü və xalqların öz müqəddəratını təyin etməsi prinsipləri

tində konkret planlar yoxdur, lakin biz istənilən vaxt münaqişənin tənzimlənməsi ilə bağlı növbəti addımların konkretləşdirilməsi məqsədilə regiona səfər etməyə hazırıq. Hazırkı mərhələdə bizim prioritetimiz uzunmüddətli atəşkəs rejiminə əməl edilməsidir". Qeyd edək ki, iki gün əvvəl ABŞ Dövlət Departamenti Qarabağın müstəqilliyinin heç bir ölkə tərəfindən tanınmadığını ermənilərə təkrar xatırlatmışdı. Həmsədrin son açıqlaması isə danışıqları davam etdirmək üçün bəzi şərtlər irəli sürən Ermənistanı cavabdır.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəisi Vaqif Dərgahlı isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında dedi ki, Müdafiə və Xarici İşlər nazirliklərinin birgə təşkilatçılığı ilə Azərbaycanda akkreditə olunmuş səfirliklərin hərbi atəşləri və nümayəndələri, o cümlədən KİV təmsilçiləri cəbhə bölgəsində, ermənilərin kimyəvi silahdan istifadə etdiyi ərazilərdə olub. Nazirlik təmsilçisinin dediyinə görə, atılan məmlərdən biri partlamamış halda tapılıb: "Bütün gələn qonaqların hamısına kimyəvi tərkibli B-4 mərmisinin xüsusiyyətləri, nə kimi ziyan verəcəyi barədə məlumatlar verildi. Hərbi atəşlər də məsələni nəzərdə saxlayacaqlarını dedilər. Sonda ermənilərin Azərbaycanın yaşayış məntəqələri istiqamətinə atdığı həmin mərmənin zərərsizləşdirilməsi prosesi həyata keçirildi". Nazirlik rəsmisi dedi ki, Ermənistan qadağan olunmuş mərmidən istifadə etməklə beynəlxalq konvensiyaları, beynəlxalq hüquq normalarını pozub. Özü də bu, mülki əhalinə qarşı istifadə olunub. O əraziyə atılan ki, orada mülki əhali yaşayır.

□ Elsad PASASOY

Azərbaycan jurnalistləri AŞ PA-nın iş rejimi ilə tanış oldular

Binanın qarşısında Öcalanın posteri Fransa polisləri tərəfindən qorunur

Azərbaycanın 15 jurnalisti Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin işi ilə tanış olmaq üçün hazırda Strasburqdadır. Heyətə "Yeni Müsavat" qəzeti baş redaktorunun birinci müavini Azər Ayxan da təmsil olunur.

Musavat.com-a açıqlamasında A.Ayxan bildirib ki, səfər Avropa İttifaqı və Avropa Şurasının sponsorluq etdiyi "Azərbaycan jurnalistləri arasında ifadə azadlığı" proqramı çərçivəsində təşkil edilib.

Nümayəndə heyətinin üzvləri AŞ-nin müxtəlif qurumlarının ifadə azadlığı sahəsində təcrübəsi, jurnalistlərin müdafiəsi, Avropa Məhkəməsinin qərar çıxarması təcrübəsi və xüsusən Azərbaycana aid qərarlarla tanış olacaqlar.

Bu proqram Şərq Tərəfdaşlığı Proqramının üzvü olan altı ölkədə həyata keçirilir və təcrübə mübadiləsi və bu dövlətlərdə vətəndaş institutlarının potensialının möhkəmləndirilməsi, insan hüquqları, demokratiya və qanunun aliliyi sahəsində islahatlara yönəlib.

Nümayəndə heyəti öncə AŞ PA-nın iclas zalı ilə tanış olub. Onlara binanın quruluşundan tutmuş, iş prinsiplərinə qədər bir çox məlumatlar verilib. Kabinetlərə, iclas zallarına aparılan jurnalistlər AŞ PA-nın Nazirlər Kabinetinin iclas zalına isə içəridə qapalı iclas getdiyini üçün buraxılmayıb. Jurnalistlər iclas zalını pəncərədən müşahidə ediblər.

A.Ayxan bildirdi ki, jurnalistlər həmçinin AŞ PA-nın daha bir iclas zalında da olublar.

Onlara bildirilib ki, bu zaldə repressiyaya məruz qalan tanınmışların ailə üzvləri dinlənilib: "Maqnitskinin, Boris Nemtsovun vəkili, Berезovskinin oğlu, Yuliya Timoşenkunun qızı, Xadarkovskinin vəkili həmin qismdəndir. Azərbaycandan hansı məhbusun ailə üzvünün dinlənilməsi ilə bağlı suala konkret cavab verilmədi. Amma bildirildi ki, Xədicə İsmayıl həbsdən əvvəl deputatlar tərəfindən dinlənilib".

Jurnalistlərin təlimçisi Vüqar Fətəliyevdir. O, Avropa Məhkəməsi katibliyinin hüquqşünasıdır. 12 ildir AIHM- də işləyən həmyerlimiz Azərbaycandan gələn jurnalistlərə sözügedən qurum və onun iş prinsipləri haqqında təlim keçir. V.Fətəliyev bildirib ki, AIHM bir işə 2 il müddətində baxır. Son vaxtlar şikayətlər çoxaldığı üçün müddət bitib. AIHM işlərin çoxluğundan hüquqşünasların sayını artırıb. O, eyni zamanda Azərbaycandan olan siyasi məhbusların Avropa Məhkəməsinə verdikləri işləri də xatırladıb. Bu siyahıda İlqar Məmmədovun, Fərdad Əliyevin, Əli İnsanovun, Leyla Yunusun və digərlərinin adı yer alıb.

V.Fətəliyev bildirib ki, 2005-ci ildən sonra Azərbaycandan AIHM-ə şikayətlər çoxalıb, hazırda 1500 şikayət var. Şikayətlər arasında Dağlıq Qarabağdan olanlar da yer alır. Belə ki, ermənilərin Azərbaycana qarşı şikayətlərinin sayı 500, azərbaycanlıların Ermənistanı qarşı şikayətlərinin sayı isə 600 olub.

Bundan başqa, jurnalist heyəti AŞ PA-nın ofisi qarşısında terrorçu PKK təşkilatının lideri Abdulla Öcalanın böyük posterini görüblər. Fransa polisi isə Öcalanın posterini qoruyur, Strasburqda çox sayda olan türk vətəndaşların ona müdaxilə etməsinin qarşısını alır.

Posterin AŞ PA binası qarşısına yerləşdirilməsi siyasi səciyyə daşıyır. Bu təşəbbüsü gerçəkləşdirən PKK simpatizanların məqsədi avropalı parlamentarların diqqətini 16 ildən bəri Türkiyədə həbsdə saxlanılan liderlərinin personasına çəkməkdir.

Qeyd edək ki, Öcalan 30 mindən artıq günahsız insanın ölümünə bəis olduğu və Türkiyəyə qarşı böllüklük etdiyinə görə ömürlük həbsə məhkum edilib və hazırda İmralı adasında saxlanılır.

PKK isə bütün Avropada ideoloji iş apararaq, onun azadlığa nail olmasına çalışır və bu kimi aksiyalarla Avropa üst qurumlarının gücündən yararlanmaq istəyir.

Avropa təşkilatları öz növbələrində ildən-ildən terrorçu Öcalana daha loyol münasibət bəsləyir və Türkiyədən onu azad etməyi tələb edir.

Səfərin ikinci günündə jurnalistlər "İnsan Hüquqları" binasında olacaqlar və "Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin Azərbaycanla bağlı işlərinə nəzər" mövzusunda məruzə dinləyəcəklər. Məruzəni Avropa Məhkəməsinə təmsil olunan Xanlar Hacıyev edəcək. Səfər iştirakçıları İnformasiya Cəmiyyəti İdarəsinin rəisi Patrick Penninckxlə görüşəcəklər. İnternet sahəsində AŞ-nin işində (İnformasiya Cəmiyyəti İdarəsi) standartların müəyyənləşdirilməsi məruzəsi də gündəliyə salınıb. Nazirlər Komitəsi tərəfindən AIHM-in qərarlarının icrası məruzəsi də siyahıda yer alıb.

□ Sevinc TELMANQIZI

Ölkə başçısının qərarından sonra Tarif Şurasının davamlı olaraq dərman preparatlarının qiymətlərini tənzimləmək istiqamətində atdığı addımlar bir müddət effekt versə də, hazırda vəziyyət acınacaqlıdır. Ayrı-ayrı apteklərdə qiymətlər arasında kəskin fərq olması bir yana, dərman preparatlarının keyfiyyətində də problemlər yaranıb. Avropa istehsalı olan dərmanlar o qədər bahalaşmış ki, insanlar ikinci dərəcəli ölkələrin istehsalı olan dərmanları almalı olurlar.

Xalq şairi Sabir Rüstəm-xanlı da bu məsələyə münasibət bildirərək Türkiyə ilə Azərbaycanı əzərlənən müqayisə edib: "Bu yaxınlarda başqa bir təzyiq dərmanının bir qutusu üçün Bakıdakı alman dərmanxanasında 103 manat ödəyəsi oldum. Bu gün İstanbulda həmin təzyiq dərmanının bir qutusu 12 türk lirəsinə aldim, yeni 3 manata!... Yeni Bakıda satılardan 34 dəfə ucuz!!! Almaniyanın Bakıya gətirildiyindən heç bir fərqi yoxdur. Eyni firma, eyni tərkib! İndi görün "Avropa keyfiyyəti" adı altında millətli soyan bu növ alverçilərdə zərər qədər insaf-mürvət varmı?"

"Yeni Müsavat" əzərlənən sahədəki durumu öyrənmək üçün ictimaiyyət nümayəndələri arasında sorğu keçirib. Apteklərdəki vəziyyət əhalini qane edirmi? Son devalvasiyadan sonra qiymətlərdə, həmçinin dərmanların keyfiyyətində hansı dəyişikliklər var?

"Təmiz Dünya" Qadınlara Yardım İctimai Birliyinin sədri Mehriban Zeynalova bildirdi ki, dərmanlara qətiyyətin inanmır, çünki ailə üzvləri əksər dərmanların allergiya verməsi fəsadı ilə üzləşiblər: "Çalışıram dərmanlardan istifadədən yan keçim. Bu yaxından qrip üçün dərman aldım, lakin heç bir təsiri olmadı. Devalvasiyadan sonra isə gündəlik işlədiyim "Sabutamol" 3 manatdan 15 manata qalxdı. Düzdür, indi qiymət 5 və 6 manat arasındadır. Amma 3 manatdan 15 manata qalxmaq çox böyük fərq idi. Bayıl və İçərişəhər ətrafı apteklərdə fərqlər ciddi şəkildə gözə girir. Baxmayaraq ki, bu məsələlər kifayət

qədər müzakirə edilir, amma hələ ki, həllini tapmayıb. Nəhayət, dərman preparatlarının keyfiyyəti ilə bağlı deyə bilərəm ki, bu sahədə çalışan adamların özü belə tövsiyə edir ki, antibiotik tərkibli dərmanların istifadəsi təhlükəlidir".

Pediatr Vaqif Qarayev apteklərdəki vəziyyətin qənaətbəxş olmadığını qeyd etdi: "Apteklərdəki vəziyyət hələ ki rəsmi təbliğatda deyildiyi kimi deyil. Son devalvasiyadan sonra ilk vaxtlar qiymətlərdə xaos yaranmışdı. İndi nisbətən sakitlikdir. Bəzi dərmanların qiymətində fərq var, amma həmişə baha olan dərmanlar yenə də bahadır. Dərmanların keyfiyyəti həmişə olduğu kimi yenə problemlidir. Ən xoşagələnlər isə apteklərdəki qiymət fərqlərinin nisbətən aradan qalxmasıdır. Amma yenə də fərq var".

Politoloq Arzu Nağıyev isə apteklərlə həkimlər arasındakı sövdələşmələrdən danışaraq, keyfiyyət və qiymət məsələlərində problemlərin olduğunu diqqətə çatdırdı: "Düzünü deyim ki, apteklərə o qədər də çox müraciət etmirəm. Lakin bir vətəndaş kimi digər ölkələrdə olarkən keyfiyyət fərqlərini hiss edirəm. Müqayisədə bizdə dərmanların keyfiyyəti daha aşağıdır. Təbii ki, qiymətlər də bahadır. Bundan başqa, bəzi həkimlərlə apteklər arasında olan kommersiya razılaşmaları da mövcuddur. Yeni həkim xüsusi olaraq hansısa aptek üçün resept yazır və aptek də satılan dərmandan həkimə faiz verir. Belə hallar da əhalidə narazılıq yaradır".

Aznews.az sayının redaktoru Elçin Zahiroğlu isə ciddi

Tanınmış şəxslər apteklərdəki vəziyyətə etiraz etdi

Mehriban Zeynalova: "Bayıl və İçərişəhər ətrafı apteklərdə qiymət fərqləri gözə girir"

dərman çatışmazlığının olduğunu və bundan bir çox dələduzların faydalandığını vurğuladı: "Devalvasiya və əsasən də hökumətin dərman sahəsində apardığı islahatlardan sonra maraqlı situasiyalarla qarşılaşırıq. Dərmanların qiymətləri ilə bağlı verilən qərarlar, dəyişikliklər, əlbəttə, bu sahədə müəyyən ucuzlaşmaya gətirib çıxarıb. Amma ölkədə ciddi dərman çatışmazlığı müşahidə edilir. Adı dərmanlar bəzən aylarla tapılmır. Sonra həmin dərman peyda olur, başqaları yoxa çıxır. Pis hal odur ki, bu yoxa çıxmaqla bağlı həkimlərdə məlumatlar olmur ki, resept yazanda nə-

Arzu Nağıyev: "Bizdə dərmanların keyfiyyəti aşağı, qiyməti isə bahadır"

zərə alsınlar. Dərmanların keyfiyyəti ilə bağlı dəqiq bir söz demək olmur. Amma dərman biznesi ilə məşğul olan adamlar qiymət emmasının keyfiyyətə mütəlx mənfi təsir edəcəyini bildirirlər. Hələlik pərakəndə bir durumdur, dərmanın keyfiyyəti, çeşidi və qiyməti ilə bağlı tələtlər hökm sürür. Ən təhlükəli hal odur ki, əvvəllər hər bir firma apteklərdə öz mallarına nəzarət edir, onların "poddelkasının" satılmasına imkan vermirdilər. İndi isə bu nəzarəti kimin həyata keçirdiyi məlum deyil. Ancaq o məlumdur ki, zirzəmilərdə dərman hazırlayan xeyli dələduz var..."

Elçin Zahiroğlu: "Ölkədə ciddi dərman çatışmazlığı var"

Politoloq Elxan Şahinoğlu isə hökumətin tənzimləmə siyasətinin əks nəticə doğurduğunu bildirdi: "Başlanğıcda hökumət üzvləri ictimaiyyətin istəyinə cavab olaraq dərman preparatlarının qiymətlərini azaldılacağı ilə mübarizə aparacağını bildirdilər. Həqiqətən insanlar ən böyük narazılığı dərman preparatlarının bahalılığından idi. Ancaq maraqlıdır ki, qiymətlər "tənzimləndikdən" sonra aldığımız ağır kəsici mazaın qiyməti 5 manatdan 8 manata qalxdı. Daha bunun nəyi qiymət tənzimlənməsi oldu? Eyni mazaın Türkiyədə bundan ucuz qiymətə alı-

ram. Əgər vətəndaşların icbari tibbi sığortası da bu şəkildə həyata keçiriləcəksə, tibdə hansı islahatlardan danışa bilərik?"

Ana olmağa hazırlaşan lent.az sayının müxbiri Ləman Mustafazadə isə apteklərdəki hazırkı vəziyyətdən çox zərər çəkdiyini danışdı: "Fevralın 27-28-i olardı, həkimin mənə yazdığı iynəni apteklərdən tapa bilmirdik. Həmin iynə təcili vurulmalıydı. Gecə 12-nin yarısı "Proluton Depot"u 18.70 manata tapdıq.

Sabahı gün ayrı apteklərdən də maraqlandıq. 9.30 manata idi. Gecə olduğundan həmin iynəni iki qat qiymətinə satmışdılar. Çünki bu satan da bilirdi ki, o iynəni hansı qiymətə satsa alacağıq".

Neft Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri İlham Şaban isə dərmanların əksəriyyətinin xaricdən idxal olduğunu nəzərə alaraq, bahalaşmanın gözlənilən olduğunu qeyd etdi: "Apteklərin xidmətindən ara-sıra istifadə edirəm, qiymət məsələsində artıq uyğunlaşma hiss olunur. Əvvəllər deyirdilər ki, filan aptek ucuzluqdur, həqiqətən xeyli fərq olurdu, indi tarazlıq yaranıb. Qiymətlər gəldikdə isə - bizdə dərman istehsal edilmir axı... Ona görə də dekabr devalvasiyasından sonra bütün dərmanların qiyməti artıb. 6 manata olan dərman indi 9 manatdır".

Tanınmış ictimaiyyət nümayəndələrinin açıqlamalarından da aydın oldu ki, Azərbaycanda dərman siyasəti hələ də arzu olunan nəticəni verməyib. Mövcud problemlərin nə zaman, hansı yolla həllini tapacağı sualı isə aktuallığını qoruyur.

□ Nərgiz LİFTİYEV

Hacı İbrahim "Xəzər adaları"nda satışa çıxardığı texnikadan danışdı

"Bu yaxınlarda Çin şirkətləri ilə yeni müqavilə imzalamışam, bu ölkədən 50 yeni texnika sifariş vermişəm"

"Xəzər adaları" layihəsinin tikintisi üçün alınan texnikalar satışa çıxarılıb. Layihədə istifadə olunan ağır texniki vasitələrin artıq bir hissəsi satılıb. Yayılan məlumatlara görə, layihənin müəllifi Hacı İbrahim maliyyə böhranından sonra çətinliklə üzləşməsi səbəbindən belə addım atmaq məcburiyyətində qalıb. Yada salaq ki, Hacı İbrahim Nehrəmli Xəzər dənizində "Xəzər adaları" adlı ada-səhərin inşasına 2010-cu ildə başlayıb. İlk gündən ümumi dəyəri 100 milyard dollar olan layihənin perspektivinin olmadığı haqda fikirlər səsləndirilib.

Hacı İbrahim isə şəhərin tikintisinin ilk mərhələsinin 2016-cı ildə yekunlaşacağını açıqlamaqla ümumi tikinti işlərinin 2022-ci ildə yekunlaşacağını bəyan edirdi. Ada-səhər-

də azı 1 milyon nəfərin yaşayacağını da tez-tez təkrar etməyi xoşlayırdı. 5 il əvvəl ərazidə başlanmış tikintiyə hazırlıq işləri artıq dayandırılıb və Hacı İbrahim Nehrəmli tikinti üçün alınan, köhnələrək metal yığına çevrilmək üzrə olan texnikaları satır. Hacı İbrahim ölkə.az-a açıqlamasında deyib ki, o yalnız köhnə və istifadə müddəti başa çatmış texnikaları satışa çıxarıb.

"Əgər kim deyirsə ki, Hacı İbrahim bankrot olub, bütün texnikaları satışa çıxarıb və saire, o yanılır. Mən yeni texnikaları satışa çıxarmamışam. Yalnız köhnə və yararsız vəziyyə-

tə düşmüş texnikalar satışa çıxarılıb. Bu yaxınlarda Çin şirkətləri ilə yeni müqavilə imzalamışam, bu ölkədən 50 yeni texnika sifariş vermişəm. Satışa çıxarılan köhnə texnikaları həmin 50 yeni texnika əvəz edəcək. Yeni sifariş olunan texnikalar müasir və son modeldir. Bütün bunlar "Xəzər adaları" layihəsində işlərin intensiv görülməsindən xəbər verir. Allahın köməyi ilə layihə üzrə nəzərdə tutulan bütün işləri başa çatdıracağıq".

İş adamı "Xəzər adaları" layihəsi üzrə də işlərin davam etdirildiyini bildirib.

□ E.HÜSEYNOV

Baş prokuror 7 rayonun şikayətçilərini qəbul edəcək

Baş prokuror Zakir Qaralov mayın 20-də saat 11:00-da Goranboy Rayon Prokurorluğunun inzibati binasında Gəncə şəhəri, Goranboy, Samux, Göygöl, Daşkəsən, Kəlbəcər və Xocalı rayonlarında yaşayan vətəndaşları qəbul edəcək. Bu haqda Baş Prokurorluğun mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Baş prokurorun qəbuluna düşmək istəyən vətəndaşların qeydiyyatı və Goranboy şəhərinə gəlmələrinin təşkil müvafiq şəhər və rayon prokurorları tərəfindən həyata keçiriləcək. Qəbulda vətəndaşların prokurorluq orqanlarının səlahiyyətlərinə aid olan müraciətlərinə baxılacaq. Vətəndaşlar yaşadıkları ərazi üzrə şəhər və rayon prokurorluqlarına yazılı və ya şifahi müraciət etməklə yanaşı, Baş Prokurorluğun Müraciətlərə baxılması idarəsinin 437-28-79-nömrəli telefonu və contact@prosecutor.gov.az elektron poçt ünvanı vasitəsilə də qəbula yazıla bilərlər.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Azərbaycan Beynəlxalq Bankının sabiq rəhbəri Cahangir Hacıyev vəkil Əfqan Məmmədov vasitəsilə çox ciddi açıqlamalar verib.

C.Hacıyevin vəkilinin açıqladığı məlumatlara diqqət edək. Ə.Məmmədov AzadlıqRadiosuna deyib ki, C.Hacıyev 42 milyon manat mənimseməkdə ittiham olunub. Bu vəsait bankın səhmlərini almaqdan ötrü istifadə olunub və ondan bu ziyanı ödəməyi tələb ediblər. Bununla əlaqədar C.Hacıyev Beynəlxalq Bankın 80 milyon manat məbləğində səhmlərini qaytarıb: "Həm də bu, təkcə onun deyil, ailə üzvlərinin və digər qohumlarının da səhmləri idi. Qaytarılmış səhmlərin məbləği ona qarşı irəli sürülmüş iddialardan 2 dəfə çoxdur. İstintaqla razılaşmaya əsasən, səhmlər qaytarıldıqdan sonra Hacıyevə qarşı iddialar ləğv edilməli idi, amma belə bir şey baş verməyib".

Əfqan Məmmədov bildirib ki, müvəkkilindən alınan 42 milyondan çox olan səhm hesabına bəzi şəxslərin kredit borclarını ödəyib. Qalan səhmlərin harada olduğu məlum deyil. C.Hacıyevin ittiham olunduğu 308-ci (mənimsemə) maddəyə gəlincə isə vəkil deyib ki, burada ittiham Beynəlxalq Bankın kreditlərinin fiziki şəxslərə verilməsi üzərində qurulub. Lakin C.Hacıyev bu ittihama etiraz edir. Bildirir ki, kreditləri şəxsən o deyil, bankın filialları verib. Vəsait ayrılması məsələsini Kredit Komitəsi həll edib: "Müştərim niyə həbs edildiyini başa düşmür. O, istintaqdan gizlənməyib, bütün dindirmələrə gəlirdi və ondan tələb olunan hər şeyi yerinə yetirib. Bunu etdikdə isə onu həbs ediblər. Onu 42 milyon mənimseməkdə ittiham edirdilərsə, o da 80 milyon qaytarıbsa, hansı mənimsemədən söhbət gedir? Kim-kimin vəsaitini mənimseyib?"

Cahangir Hacıyev hakimiyyəti "içəri"dən silkələdi

Həbsdəki bankir ondan tələb olunan 42 milyon əvəzinə 80 milyon ödədiyini açıqladı; pulların yoxa çıxdığına işarə verdi...

Ə.Məmmədovun sözlərinə görə, Cahangir Hacıyev vəsait qaytarıldıqdan sonra ona qarşı bu qədər sərt münasibəti "baş düşmədiyini" də açıqlayıb. Deyib ki, müvəkkili saxlanıldıqdan sonra onu DİN-in Mütəşəkkil

Cinayətkarlığa qarşı Mübarizə İdarəsində 38 gün təcrid vəziyyətində saxlayıblar. Heç kimlə hər hansı əlaqə yaratmasına icazə verilməyib. Vəkilin sözlərindən belli olub ki, istintaq zamanı C.Hacıyev Beynəlxalq Bankdan kredit alan şəxslərin konkret adlarını açıqlayıb. Lakin həmin şəxslərdən heç kim istintaqa çağırılmayıb. Vəkil bildirib ki, mənimsemədən söhbət ge-

də bilməz. Sui-istifadə haqda danışımağa da əsas yoxdur. "Bu, cinayət işi deyil, sırf mülki işdir və bu rəkursda baxılmalıdır. Cinayət xarakterli əməl yoxdur" deyərək, vəkil qeyd edib. Ə.Məmmədov əlavə edib ki, C.Hacıyevin bəzi qohumlarının da hüquqları pozulur, onların xaricə getməsi qadağan olunub.

"Cahangirin günahı nədir?"

C.Hacıyevin bacısı da qardaşının günahsız olduğunu söyləməklə Maliyyə Nazirliyini hədəf götürüb.

Əminə Hacıyevanın "Azadlıq" qəzetinə göndərdiyi müraciətdə deyilir: "Qondarma "olixarların" istintaq işi sona çatmaq üzrədir. Maliyyə Nazirliyinin qabaqcadan düşünülmüş çoxsaylı auditor yoxlamaları pul vəsaitləri ilə əlaqəsi olan faktlar aşkar edə bilmədi. ABB-dən götürülən kreditlər təyinat üzrə istifadə olunub. Heç kim heç nə oğurlamayıb. Bəs nə üçün bu müəssisələrin direktorları bütün

ili həbsdə yatmalıdırlar? Maliyyə Nazirliyinin təşəbbüsü ilə bütün bu işgüzar və dövlətə mənfəət gətirən müəssisələrin fəaliyyəti dayandırılıb. İş yerləri tam bağlanıb. Nəinki direktor, eləcə də orada işləyən işçilər də zərər çəkib. Bunu bir təxribat kimi qələmə vermək olar. Belə bir sual ortaya çıxır - Maliyyə Nazirliyi nə məqsəd güdüdü?"

Heç kim üçün sirr deyil ki, çoxsaylı kreditlərin verilməsi bir adamın işi deyil. Verilən kreditlər uzun bir yol keçir: kredit komitəsi, Mərkəzi Bank və sonda Maliyyə Nazirliyinin Müşahidə Şurası. Axı Cahangir bu idarələrin yanından ötməklə necə özbaşına kredit verə bilərdi? Maliyyə Nazirliyi hara baxırdı? Əgər kreditlərin verilməsi cinayətdirsə, onda buna görə yalnız bir adamı günahlandırmaq ədalətli deyil. İstənilən savadlı insan bilir ki, bankların əsas fəaliyyəti kredit verməkdən ibarətdir. Bu halda həm də kreditlərin problemi hesab olunmudular. Onda bəs Cahangirin günahı nədir? Axı bütün bu zavod və müəssisələr Azərbaycan torpağında qalacaq. Bundan başqa, bilmək istərdim ki, mənim xaricə çıxışına icazə verməmək əmrini kim verib? Nə üçün mən Azərbaycan hüduklarından kənara çıxıb bilmirəm? Yalnız buna görə ki, Cahangir Hacıyevin bacısıyam? Nə üçün mənə anamızın vəfatından sonra üzərinə həbs qoyulan əmlak üzrə vərsəlik hüququmdan istifadə imkanını verilmir? Ailəmizin heç bir sənədini təsdiq etməmək kimi məxfi əmri "ASAN Xidmət"ə kim verib? Hansı haqla ABB 2015-ci ilin iyul ayında ailəmə məxsus səhmlərin alqı-satqısı üzrə sövdələşməni həyata keçirərək, bizə bir çəpik də verməyib? Belə çıxır ki, bankın rəhbərliyi bizim vəsaitləri qanunsuz şəkildə mənimseyib. Bütün bunlara kim cavabdehlik daşımalıdır? Nə üçün bir çox ölkələrdə savadlı maliyyəçi və bankir kimi tanınan Cahangir, bir qrup insanın fitnəsi ucbatından həbsdə yatmalıdır? Axı o azadlıqda olsaydı, dövlətimizə daha çox xeyir verə bilərdi. Əminəm ki, hörmətli prezidentimiz bütün bunları araşdıracaq və ədalətli qərar çıxaracaq".

Yada salaçaq ki, C.Hacıyev ötən il dekabrın 5-də həbs edilib. O, Cinayət Məcəlləsinin 2 maddəsi - 179.3.3 (mənimsemə) və 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) maddələri ilə ittiham olunub.

□ **E.HÜSEYNOV**

Qəzetlərin 18 faizlik problemi

ƏDV-nin götürülməməsi çap mediasının durumunu daha da ağırlaşdırır, müzakirələr nəticə verəcəkm...

Ölkəyə gətirilən qəzet kağızının əlavə dəyər vergisindən (ƏDV) azad olunması ilə bağlı yenidən təkliflər verilir. Çünki ilin əvvəlindən qəzet kağızına ƏDV-nin tətbiqi ölkə mediasını daha da çətin duruma salıb. ƏDV-nin ləğvi barədə müxtəlif səviyyələrdə təkliflər olsa da, dörd aydan çoxdur ki, problem həllini tapmır. "Yeni Müsavat" qəzetinin baş direktoru Ələsgər Süleymanov məsələ ilə bağlı musavat.com-a bildirib ki, qəzet kağızına ƏDV-nin tətbiqi qəzetlərin durumunu daha da çətinləşdirir:

"Təəssüflə qeyd etməliyəm ki, sonuncu devalvasiyadan sonra qəzetimizin və ümumilikdə qəzetlərin, çap mediasının durumu onsuz da ağırlaşmışdı. Belə ki, qəzet kağızının, digər materialların qiyməti artıb, onlar dollarla alınır və xaricdən gətirilir. Bunun üzərinə bu ildən etibarən ölkəyə gətirilən qəzet kağızına 18 faiz əlavə dəyər vergisi də tətbiq edildi. Bu da yükümüzün üstünə bir yük daha artırır. Dəfələrlə bu barədə danışılmasına, müzakirə olunmasına baxmayaraq, hələ də bu, götürülməyib. Bir neçə ay əvvəl belə söz var idi ki, qəzet redaksiyalarına istifadə üçün gətirilən kağız ƏDV-dən azad edilməlidir. Amma bu günə qədər də heç bir addım atılmayıb. Bir də dörd-beş ay ərzində aldığımız qəzet kağızına əlavə olaraq 18 faiz də pul ödəmək məcburiyyətindəyik. Bu da təbii ki, qə-

zetlərin onsuz da pis olan durumunu daha da ağırlaşdırır. Aidiyyəti orqanlardan xahiş edirik ki, bu məsələ ilə bağlı araşdırma aparsınlar. Baxsınlar ki, respublikaya gələn qəzet kağızı nə qədərdir, hansı həcmdədir. Bu pulun nə qədər dövryyəsi var? Bu 18 faiz dövlətə nə verir və sair. Bu məbləğ mətbuata, onun inkişafına vurduğu zərər ilə müqayisə edildikdə, hansı daha önəmlidir? Belə başa düşürəm ki, böyük bir rəqəm deyil. Dövlət üçün, büdcə üçün böyük bir gəlir deyil. Bundan imtina etmək və qəzet kağızını, çap materiallarını əlavə dəyər vergisindən azad etmək qəzetlərin yükünü bir az yüngülləşdirir. Heç olmasa, qəzetlərin məsrəflərini bir az azaldar". Qeyd edək ki, ƏDV-nin tətbiqi nəticəsində artıq ölkəyə gətirilən qəzet kağızının hər tonuna təxminən 220 manat əlavə pul ödənilir.

Qeyd edək ki, bir müddət əvvəl Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov da Azərbaycana idxal edilən qəzet kağızının ƏDV-dən azad olunmasını təklif edib. O, hətta Milli Məclisdə çıxışında ölkəyə idxal edilən qəzet kağızının ƏDV-dən azad olunmasını vacib sayıb. İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə Vergi Məcəlləsinə dəyişikliklərin Vergilər Nazirliyi ilə geniş müzakirə olunduğunu, ƏDV ilə bağlı məsələyə müxtəlif baxışların mövcud olduğunu qeyd edib. O əlavə edib ki, nazirliklə müzakirələr davam edir.

Mətbuat Şurasının sədri devalvasiya nəticəsində mətbuatın üzlaşdığı problemlərdən də bəhs edib və ölkəyə gətirilən qəzet kağızına, həmçinin hazır çap məhsullarına tətbiq edilən ƏDV-nin ləğv olunmasını təklif edib: "Devalvasi-

yadan sonra qəzet kağızının qiyməti 100 faiz, çap xərcləri isə 50 faiz artıb. Biz bu məsələyə qayıdaraq, mətbuatın durumunu yaxşılaşdırmaq üçün mətbuat üzərindəki ƏDV-nin aradan qaldırılması məsələsini gündəmə gətirsək, çox yaxşı olar".

Xatırladaq ki, bu il yanvarın 1-dən ölkəyə gətirilən çap məhsullarına, o cümlədən qəzet kağızına əlavə dəyər vergi-

si (ƏDV) tətbiq edilir. Bu vergi növü bir neçə dəfə aradan qaldırılısa da, təzədən tətbiq olunmağa başlayıb. Bildirilir ki, ilk dəfə çap məhsulları üzərindən ƏDV-nin götürülməsi 2000-ci ilə təsadüf edir. Qəzet rəhbərlərinin dövlət başçısı Heydər Əliyevlə görüşündə mətbuatın problemləri müzakirə edildikdən sonra ƏDV ləğv olunsada, sonradan problem bir neçə dəfə qabarıb. Belə ki, 2007-ci

ildə prezident İlham Əliyevin dövründə məsələ yenidən gündəmə gəlib və bir qədər sonra yenidən problem həll edilib. 2016-cı ildə isə Vergilər Məcəlləsinə son dəyişikliklərdən sonra ƏDV-nin ləğvini nəzərdə tutan maddə qüvvədən düşüb və çap məhsulları əlavə dəyər vergisinə cəlb edilib.

Vergilər Nazirliyindən isə məsələ ilə bağlı musavat.com-a bildirilib ki, qəzet kağızının ƏDV-dən azad edilməsi gündəmə deyil. Verilən məlumatlara görə, hazırda bu məsələ ilə bağlı heç bir yenilik yoxdur və nazirlik heç bir müzakirə aparmır. Verilən məlumatda vurğulanır ki, "Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 20 oktyabr 2015-ci il tarixli Qanunu ilə Vergi Məcəlləsinin 164.2-ci maddəsi ləğv edilərək Azərbaycan Respublikasının ərazisindən gətirilən və təyinat üzrə idxalda əlavə dəyər vergisindən azad olunan mallar Vergi Məcəlləsinin 164.1.19-164.1.25-ci maddələri ilə müəyyən olunub. Həmin maddələrdə qəzet kağızının idxalının ƏDV-dən azad edilməsi nəzərdə tutulmayıb. Nazirliyin mətbuat xidmətindən həmçinin qeyd edilib ki, Vergilər Nazirliyi icra orqanıdır, məsələ Milli Məclisdə müzakirə olunub dəyişiklik edilsə, nazirlik onu da icra edəcək. Eyni zamanda bu yığıncaq Gömrük Komitəsinin məşğul olduğu da diqqətə çatdırılıb.

□ **Röya RƏFİYEVA**

MSK və 90 sayılı Dairə Seçki Komissiyası 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsində iyunun 18-də keçiriləcək təkrar deputat seçkisinə hazırlıqlarını davam etdirir. Namizədlərin qeyd alınması üçün zəruri olan seçki sənədlərinin təqdim edilməsi mayın 19-u saat 18-də başa çatacaq. Seçki dairəsi üzrə qeyd alınmış namizədlərin siyahısının dövrü mətbuatda dərc olunması mayın 29-dək həyata keçirilməlidir. Seçkiqabağı təbliğat və təşviqatın aparılması mayın 26-da başlanacaq və 17 iyun saat 8.00-da dayandırılacaq.

MSK katibi Mikayıl Rəhimov "Yeni Müsavat"ın sorğusuna cavabında bildirdi ki, mayın 11-dək 10 nəfər namizədliyini irəli sürməklə bağlı müraciət edib və həmin şəxslərdən doqquzunun namizədliyi təsdiq olunaraq imza vərəqələri verilib. Mayın 11-dək bir nəfər imza vərəqələrini DSK-ya geri qaytarıb. Namizədliyi irəli sürən şəxslərin ikisi siyasi partiyalar tərəfindən (YAP və Ümid Partiyası) irəli sürülüb, 7 nəfər isə müstəqil şəkildə namizədliyi irəli sürülən şəxslərdir.

Əldə etdiyimiz məlumata görə, YAP-ın partiya olaraq irəli sürdüyü namizəddən başqa, namizədlər sırasında daha bir YAP üzvü də var. Hakimiyyətin sonda bu namizədlərdən hansını dəstəkləyəcəyi hələlik belli deyil. Müşahidəçilərin fikrincə, YAP tərəfindən icra başçısının birinci müavini, hakim partiyanın Ağdaş rayon şöbəsinin sədri Cavid Osmanovun namizədliyi irəli sürülsə də əslində siyasi hakimiyyətin deputat görmək

istədiyi şəxsin başqa bir namizəd ola biləcəyi istisna deyil. Bu fikirdə olan ekspertlər hesab edir ki, əslində hakimiyyətin bu dairədən deputat görmək istədiyi gizli namizəd var. Həmin namizədin kimliyi təbliğat-təşviqat kampaniyasının gedişində bilinəcək.

Mayın 11-dək heç bir namizəd rəsmi qeydiyyatda alınmadığı üçün MSK-nın saytında namizədlərin adları yerləşdirilməyib.

Ağdaş rayonundan deputatlığa Ümid Partiyasının namizədi İqbal Ağazadənin səlahiyyətli nümayəndələrinə qarşı deputatlığa YAP-ın namizədi Cavid Osmanovun adamları tərəfindən qanunsuzluq edildiyi, seçkiyə müdaxilə baş verdiyi barədə Ağazadə və səlahiyyətli nümayəndələrinin mediaya açıqlamaları olub.

Mikayıl Rəhimov bildirdi ki, MSK-ya İqbal Ağazadənin səlahiyyətli nümayəndələri tərəfindən rəsmi şikayət daxil olmayıb: "90 sayılı Ağdaş seçki

90 sayılı dairədə deputatlığa iddiaçıların sayı 9-a çatdı

MSK katibindən namizədlərə çağırış

dairəsində seçki kampaniyası üçün normal şərait yaradılıb. Ola bilsin ki, Ümid Partiyasının nümayəndəsi hansısa səbəbdən problem yaşayıb. Amma 9 nəfər üçün rayon ərazisində

imza toplanırsa və İqbal Ağazadənin özünün namizədliyi üçün qısa müddətdə imzalar toplanıb yekunlaşıbsa, bu o deməkdir ki, imza toplamağa normal şərait var. Əgər xüsusi və

düşünülmüş bir baryer yaradılıbsaydı, yəqin ki, İqbal Ağazadənin nümayəndələri onun üçün imza toplaya bilməzdilər. Toplayıblarsa deməli, normal şərait olub. Hətta hansısa problemle üzleşilərsə belə, hələ onlardan MSK-ya şikayət daxil olmayıb. Əgər onlar hər hansı hüquqpozumlarla qarşılaşıblarsa, DSK seçki kampaniyasına tam nəzarət edir və onların problemlərini həll etmək gücündədir, onlar DSK-ya müraciət edə bilirlər. Əgər DSK-nın hansısa hərəkətindən və ya hərəkətsizliyindən narazılıqları varsa, bununla bağlı MSK-ya müraciət edə bilirlər. Biz də araşdırma aparmağa borclu yuq. Hər hansı bir namizəd və ya səlahiyyətli nümayəndə

seçki kampaniyasının gedişində hüquq pozumlarla qarşılaşırsa, müvafiq orqanlara müraciət etməkdən çəkinməməlidir. Biz çalışırıq ki, şəffaf, ədalətli seçki keçirilməsini təmin edək".

Xatırladaq ki, ötən il noyabrın 1-də keçirilən parlament seçkilərində 90 sayılı dairədən həmin dairənin deputatı, "AG-Bank" Müşahidə Şurasının sədri Çingiz Əsədullayev yəndən mandat qazanmışdı. YAP-ın siyahısında olmasına baxmayaraq noyabrın 17-də Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsində seçkinin nəticələri ləğv edildi və Əsədullayev mandatsız qaldı.

□ Etibar SEYİDAĞA

Müxalifət "Formula 1" yarışlarına bilet alıbmı?

Gələcək ayın 17-də Azərbaycan baycanda start götürəcək "Formula 1" yarışına günlər keçdikcə maraq artır. Dünyanın diqqətində olan beynəlxalq yarışın 7-ci mərhələsi ilə bağlı ölkəmizdə sürətlə hazırlıqlar gedir. Artıq biletlər də satışa çıxarılıb. Hətta biletlərin indidən tükəndiyi barədə xəbərlər dolur.

Yalnız ölkənin müxalifət düşərgəsi daxilində yarışla bağlı susqunluq müşahidə olunur. Avropa Oyunlarında iştirak edən demokratik düşərgə "Formula 1"ə diqqət ayıracaqmı?

"AĞ blok"un lideri Tural Abbaslı "Formula 1" yarışlarının dövlətlərin imicini qaldırdığını qeyd etdi: "Bu yarış ən hörmətli idman növlərindən biri sayılır. İstənilən inkişaf etmiş ölkə belə yarışmaların təşkilində maraqlı görünür. Çünki müasir dünyanın tərkib hissəsi olduqlarını sübut etmək istəyirlər. Belə yarışlar dövlətin beynəlxalq imicinin yaxşılaşdırılmasına, eləcə də dünya tərəfindən tanınmasına xidmət edir. Siyasi və iqtisadi sahədə dövlətə belə yarışlar müsbət təsir verir. Amma nəzərə alaq ki, Azərbaycan büdcəsinin əsasını neftdən gələn gəlirlər təşkil edir. Son zamanlar da bu gəlirlər neftin qiymətinin aşağı düşməsi səbəbi ilə azalıb. Belə vəziyyətdə bu tipli yarışların təşkililə əlavə xərclərə səbəb olur. Bu da insanların yaşayışına və dövlətin fəaliyyətinə mənfi təsir edir. Amma edəcək nəse bir addım qalmayıb. Çünki artıq

Tural Abbaslı:
"Dövlətə belə yarışlar müsbət təsir verir"

yarışlar təyin olunub. Hazırlıqların 80-90%-i bitib. Biz bu məsələdə görülən işlərin qarşısının alınmasının tərəfdarı deyilik. Əleyhinə çıxmaq düzgün olmazdı. Sadəcə, çalışmalıyıq ki, növbəti dəfə belə yarışlar təşkil olunmasın. Güman edirik ki, bundan sonra real addımlar ata bilirik. İştiraka gəlincə isə zamanla uyğun hərəkət edəcəyik".

Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyev "Formula 1" yarışmasının yüksək brendinin olduğunu söylədi: "Bu yarış aparıcı şirkətlərin sınaq meydanıdır. Orada bütün yeniliklər sınaqdan keçirilir. Bu baxımdan yarışma dünya gündəmindədir. Bütün bunlara baxmayaraq, düşünürəm ki, Azərbaycan iqtisadi durumunun belə ağır və

Əli Əliyev:
"Yarıqlara baxmaq insan həyatında maraqlı anlar kimi qalacaq"

ziyyətdə bu tipli yarışların təşkilindən yayınmağa çalışmalıdır. Sərf olunan vəsaitin daha məqsədəuyğun sahələrə yönəldilməsi daha vacibdir. Amma yarış təyin olunduqdan sonra bununla bağlı antikampaniya aparmaq vətəndaşlıq mövqeyi nöqtə-nəzərindən doğru olmazdı. Siyasi qüvvələr olaraq, belə yarışların qəbulu zamanı etiraz etməliyik. Ancaq vəsait xərcləndəndən sonra antikampaniya aparmaq milli maraqlarımıza uyğun deyil. 5 il ardıcıl bu yarışma təşkil olunacaq. Bu illərdə çalışmalıyıq ki, ölkəmiz daha çox təbliğ olunsun. Həmin yarış dünyanın əksər ölkələrinin diqqətindədir. Dünya brendləri Azərbaycana toplaşacaq. Çalışacam ki, yarışlara tamaşa edim. Ma-

raqlıdır ki, saatda 300 kilometr sürətlə hərəkət edən maşınlar Bakı küçələrində hansı formada davranacaqlar. Bu baxımdan tarixi hadisə kimi yarışlara baxmaq insan həyatında maraqlı anlar kimi qalacaq".

Azadlıq Partiyasının sədri Əhməd Oruc "Formula 1"i maraqsız idman növü kimi qələmə verdi: "Bu yarış maraqlıdır da olduqca azdır. Elə yarışların iqtisadi çətinlik yaşayan dövrümdə keçirilməsini doğru saymıram və qəti əleyhinəyəm".

ADP sədrinin müavini Həsərət Rüstəmov üzümüzə gələn yarışla maraqlanmadığını bildirdi: "Ən az maraqlanan təbəqəyə aidəm. Yarışmanın Bakıda keçirilməsinin müsbət və mənfi tərəfləri var. Müsbət tərəfi odur ki, ölkə haqqında dünyada məlumat yayılacaq, bunun özü böyük işdir. Yarış ərəfəsində, ondan sonra da Bakı və ölkəmizin adı hallanacaq. Azərbaycanı tanımayanlar tanıyacaqlar. Bu da Azərbaycanın problemlərini həll olunmasına, ölkəmizə turist axınının çoxalmasına səbəb ola bilər. Bu baxımdan əhəmiyyətlidir. Mənfi tərəfi odur ki, yarış şəhərin mərkəzində keçiriləcək. Baxmayaraq ki, qısa sürəcək, amma əhaliyə çətinliklər yaradacaq. Artıq indidən bu çətinliklər duyulmaqdadır. Maddi tərəfdən də ziyandır. Neftin qiymətinin aşağı olduğu zamanda bu yarışa böyük vəsait xərclənir. Yarışda iştiraka gəlincə, bilet alıb iştirak etmək fikrim yoxdur".

KXCXP sədrinin müavini Xəzər Teyyublu "Formula 1"i dünya səviyyəsində keçirildiyindən danışdı: "Belə yarışların indiki vəziyyətdə təsadüf etməsi pul devalvasiyası yaşayan ölkəyə ciddi ziyandır. Təbii ki, ölkəmizdə hər kəs belə mötəbər yarışların Azərbaycanda təşkilini istəyir. Amma hazırkı reallıqlar buna imkan vermir. Zamanında bu yarışdan imtina olunmalı idi. Amma artıq gecdir".

□ Cavanşir ABBASLI

Daha doqquz nəfər Müsavatdan getdi

"AĞ blok"çular istefaların kampaniya xarakterli olmasını istəmirdilər"

Müsavat Partiyasından "AĞ blok"çuların istefası davam edir. Mayın 11-də daha doqquz nəfər partiyadan istefa verib. Musavat.com-un xəbərinə görə, onlar Emin Məmmədli, Vüsal Qurbanlı, Samirə Həşimi, Toğrul Abbaslı, Vüsal Əlizadə, Araz Teymurlu, Ayaz Teymurlu, Azad Ələsgərov və Tural Məmmədovdur. Toğrul Abbaslı Tural Abbaslının qardaşıdır. Bundan əvvəl isə partiyanın yeddi üzvü istefa vermişdi. İstefa verən gənclər bildirdilər ki, Müsavat Partiyasının il yarım əvvəl keçirilən qurultayından sonra partiya aparılan siyasətin müsavatçılıq ideologiyası ilə zidd olduğu qənaətinə gəliblər.

Qeyd edək ki, "AĞ blok"un təsisçilərindən Tural Abbaslı istefa verdikdən sonra onun tərəfdarları olan gənclər də partiyadan çıxmağa başlayıblar. Mayın sonunda blokun partiyaya çevriləcəyi gözlənilir.

Partiya rəhbərliyi də artıq istefa verənlərə cavab verib. Partiyanın icra aparatının rəhbəri Gülağa Aslanlı bildirib ki, həmin gənclər partiya fəaliyyətlərini Müsavat Partiyasının 2014-cü ildə keçirilən 8-ci qurultayından sonra faktiki olaraq dayandırdılar. İndi, sadəcə, gedişlərini rəsmiləşdirirlər.

Tural Abbaslı özünü isə musavat.com-a bildirib ki, "AĞ blok"çular istefaların kampaniya xarakterli olmasını istəməyiblər. Onun sözlərinə görə, bir dəfəyə uzun bir siyahı ilə mətbuata çıxmağı düzgün hesab etməyiblər: "Bunu kampaniya kimi etmək niyyətində deyildik. Sadəcə olaraq, istefa verənlərin arasında elə fəallar, liderlər var ki, onlar üzde idilər, aktiv idilər. Buna görə də onlar barədə məlumatlar yaymağı məqsədəuyğun bildik. Yoxsa bunu məqsədli şəkildə etmədik. Kim istəyirsə, partiya qalıb fəaliyyətini davam etdirə bilər. Şərt deyil ki, bizim partiya təkcə müsavatçılar qoşulsunlar. Digər partiyalardan da qoşula bilirlər. Lap elə YAP-ın özündən də kimse istefa verib bizə gələ bilər. Hansısa partiyanın elektoratını ələ keçirməyə faktiki olaraq hesablanmış bir aksiya deyil".

□ RÜYA

1994-cü ildə imzalanmış atəşkəs haqqında Bışkek müqaviləsinin 22-ci ildönümü ərəfəsində ilk dəfə yayılan Dağlıq Qarabağ üzrə Moskvada keçirilən danışıqların videokadrları çox böyük marağa səbəb olub. Bəzi müşahidəçilər 1994-cü ildə Azərbaycan ordusunun işğalçıya qarşı həyata keçirdiyi döyüş əməliyyatları ilə 2016-cı ilin aprel əməliyyatları arasında müqayisələr aparır və hər iki halda Azərbaycanın üstün mövqedə, ermənilərin isə ağır duruma düşməsi şəraitində Moskvanın prosesə müdaxilə edərək atəşkəs razılaşmasını masa üzərinə qoymasının müəmmalı tərəfləri barədə fikirlər yürüdürlər.

Qeyd edək ki, 22 il əvvəl də uğurlu Horadiz əməliyyatı həyata keçirildikdən sonra Rusiya erməni işğalçılarının süpürülüb sərhədlərimizdən kənara atılmasının qarşısını aldı. 2016-cı il "aprel müharibəsi"ndəki kimi 1993-cü ildə də erməni silahlı bölmələrinin hücumunun qarşısını kəsən Azərbaycan Milli Ordusu əks-hücuma keçmiş və qısa müddətdə Füzuli rayonunun böyük hissəsini azad etmişdi. Bu gün olduğu kimi, 22 il əvvəl də ermənilər Qarabağda Rusiya sülhməramlılarının yerləşdirilməsini ilhaq prosesinin məntiqi sonu hesab edərək buna ciddi-cəhd göstərirdilər.

Bir neçə gün əvvəl yayılan videokadrlardan da göründüyü kimi, o zaman aparılan danışıqlarda Rusiyanın müdafiə naziri Pavel Qraçov (1992-1996), Azərbaycanın müdafiə naziri Məmmədrafı Məmmədov, Ermənistan tərəfindən David Şahnəzəryan və Serj Sərkisyan, "Dağlıq Qarabağ" tərəfindən separatçı Samvel Babayan iştirak edib (ANS). Sözügedən kadrlarda Rusiya müdafiə nazirinin sanki dərslərini bilməyən uşağı qarşısına dərslərini qoyub danıyan müəllim təsiri bağışlayır. Üstəlik, o, səsnini ucaldır, hökm vermiş kimi danışır, öz əsgerlərinə müraciət edən komandirin obrazına girir. Bu zaman Azərbaycan müdafiə nazirinin rəhbərlik etdiyi heyətə nə qədər aciz durumda olması çox pis mənzərə yaradır. Təsəvvür edin, işğalçı Ermənistan bir tərəfdə, yanında separatçı rejim nümayəndələri, onlara da dəstək verən Rusiya generalı. Məhz bundan sonra Azərbaycan itkilərlə müşayiət

Sabiq müdafiə naziri barədə

İlginc açıqlamalar

Üzeyir Cəfərov: "Məmmədrafı Məmmədovla bağlı nə çatışmazlıqlar var idisə, ölkə başçısına məruzə etdim"

Hərbi ekspert 1994-cü ilin Moskva danışıqları ilə bağlı videomaterial haqda: "O kadrlardan da açıq-aydın görünür ki..."

olunan atəşkəsə, faktiki olaraq onu təslimçilik duruma sürükləyən razılaşmaya imza atdı.

Yeri gəlmişkən, 1994-cü il may danışıqlarında da rus sülhməramlılarının Azərbaycanı yerləşdirilməsi məsələsi gündəmdə olub. Lakin Azərbaycan tərəfi buna qəti şəkildə etiraz edib. Qraçov sülhməramlı qoşunlarla bağlı israr etsə də Məmmədrafı Məmmədovun Bakıya gözlənilməz səfəri baş tutmayıb.

Ehtiyatda olan polkovnik-leytenant, hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov "Yeni Müsavat"a açıqlaması zamanı videoda əksini tapan bir sıra məqamlardan bəhs etdi: "İndiyə kimi yadımdadır ki, mənəm də şəxsən iştirak etdiyim Füzuli döyüş briqadasının uğurlu əməliyyatlarının ən pik dövründə ortaqda olan atəşkəs haqqında sazişin imzalanması söhbəti düşdü və doğrusu, bu, Silahlı Qüvvələrdə bir qədər qərribə vəziyyət yaratdı. Axı,

Ermənistan və havadarları olan Rusiya çox çətin bir durumda idilər. Yeri gəlmişkən, eyni mənzərəni biz 2016-cı il aprelin əvvəllərində müşahidə etdik. "Bəh-bəhlə" təriflənen erməni ordusu haqqında yaradılan mif bir andaca sabun köpüyü kimi məhv olub getdi. 1994-cü ildə bizim atəşkəsə razılıq verməyimiz bir sıra obyektiv və subyektiv faktorlarla bağlı idisə, hazırkı şəraitdə o vaxtkı sıxıntılarımız və çətinliklərimiz demək olar ki, yox dərəcəsinədədir. Ən müasir silahlar, hərbi elminin tələblərinə tam cavab verən nizami hərbi hissə və birləşmələrimiz var. Ən vacibi də özümüzün tam gücü ilə çalışın Müdafiə Sənayesi Nazirliyimiz və onun istehsal etdiyi silah və sursatlar mövcuddur. Sadəcə dillə desək, Rusiyadan və ya digər ölkələrdən normal müharibə, döyüş əməliyyatları aparmaq üçün asılılığımız tam aradan qalxıb".

Ü.Cəfərov qeyd etdi ki, o vaxtlar ancaq xidmət edənlər bu haqda ancaq arzularla yaşayırdı. İndi isə bu, bir reallıq və gerçəklikdir. Dağlıq Qarabağ üzrə danışıqların videosu olan tarixi kadrlara gəldikdə, hərbi ekspert bunları söylədi: "O kadrlardan da açıq-aydın görünür ki, Qarabağ savaşının ssenarisi və planı İrəvanda deyil, Moskvada - Rusiya siyasi-hərbi elitası tərəfindən cızılmışdı. Özünü SSRİ-nin varisi sayan rus generalları və siyasətçiləri idman termini ilə desək, sanki özlərini "boksinqin" aparıcı referisi kimi göstərirdilər. Ru-

siya Federasiyasının o vaxtkı müdafiə naziri Pavel Qraçovun - məşhur "Paşa Mercedes" ləqəbli general - özünü masanın arxasında elə yekəxana aparırdı ki, sanki bu "idman məşqçisi"dir və komandalara tələb və göstərişlərini verir. Və diqqətli tamaşaçılar da görür ki, rus generalı danışıqlarında az qala bazar leksikonu ilə təriflərə "mən deyənlərlə razılaşacağınız" kimi hökmünü xüsusi əda ilə çatdırır".

Həmin görüşdə Qarabağ separatçılarının da "tərəf" kimi iştirakı diqqət çəkir. Yeri gəlmişkən, erməni tərəf aprel uğursuzluqlarından sonra yenə də qondarma qurumu üçüncü tərəf kimi danışıqlara cəlb etmək istəyinə düşüb. Hətta iddia olunur ki, Qarabağ danışıqlarında "müstəqil tərəf" olaraq iştirak edəndə danışıqlar daha "məhsuldar" olub. Ü.Cəfərov isə bunu, sadəcə, erməni avantürası sayaraq 22 il əvvəlki kadrlarda yer alan Qarabağ separatçıları ilə bağlı fikirlərini bölüşdü: "Rusiya tərəfinin Ermənistanla yanaşı, separatçılardan da görüşə dəvət etməsi, sözsüz ki Azərbaycan dövlətini təmsil edən müdafiə naziri Məmmədrafı Məmmədov və o vaxtkı səfir Ramiz Rizayevi bərk hiddətəndirirdi. Amma Rusiyanın müdafiə naziri Qraçov vəziyyəti sakitləşdirmək üçün guya bunu xoş niyyətlə etdiklərini dilə gətirmişdi. Şəxsinə o qədər də müsbət münasibət bəsləmədiyim və bir çox qərarları ilə razılaşmadığım o vaxtkı müdafiə nazirimiz ge-

neral-leytenant Məmmədrafı Məmmədov prinsiplilik göstərərək həmin görüşdən yarımqıç çıxmışdı və Bakıya dönmüşdü. Hələ o vaxt Rusiya həm işğalçı Ermənistanı, həm də separatçılara var gücü ilə maddi və mənəvi dəstək verirdi. Həmin prosesin üstündən 22 il keçməsinə baxmayaraq, bu gün də həmin dəstək daha əcaib formada və üsullarla davam edir".

Ehtiyatda olan zabit sabiq müdafiə nazirinin şəxsi keyfiyyətləri, peşəkarlıq dərəcəsi ilə bağlı suallarımıza maraqlı formada, bir az da diplomatik cavab verdi: "Adətən gedənin dalınca danışımağı sevmədiyim üçün sabiq müdafiə naziri Məmmədrafı Məmmədovla bağlı baş verən bir məqamı qeyd etmək istəyirdim. 1994-cü ilin mart ayında mərhum eks-prezident, Ali Baş Komandan Heydər Əliyev bizi - döyüş bölgəsinin rəhbər komandir heyətini Beyləqan İcra Hakimiyyətinin binasında müşavirəyə toplayanda, mən çıxış etdim. Nazir Məmmədovla bağlı nə qədər çatışmazlıqlar və nöqsanlar var idisə, mən bütün şəxsi heyətin qarşısında bu barədə ölkə başçısına məruzə etdim. O vaxt söylədiklərimlə bağlı mərhum Ali Baş Komandan şəxsən razılaşdı və bu haqda özəmənk dövlət müşavirləri Arif Rəhimzadəyə, mərhum dövlət müşaviri general-mayor Nureddin Sadıxova müvafiq tapşırıqlar verdi. Sonradan Ali Baş Komandan müdafiə naziri və bəzi rayonların rəhbər şəxsləri ilə bağlı çatdırdığım fikirlər özüm üçün başağsına çevrilsə də, sonda çox yaxşı müsbət nəticələr oldu. Üstündən bir müddət keçəndən sonra Ali Baş Komandan Heydər Əliyev müdafiə naziri kimi Məmmədrafı Məmmədov vəzifəsindən kənarlaşdırıldı. Təəssüflənirəm ki, Qarabağın hesabına nazir və general olan bəzi şəxslər, o cümlədən Məmmədrafı Məmmədov da bu gün nədənsə ortalıqda görünməzlər. Halbuki onlar bir vaxtlar bizlərə Vətəni sevməyi təbliğ edirdilər".

□ Cavid TURAN

"Müharibənin daha böyük miqyasda təkrarlanması ehtimalı yüksəkdir"

Ekspertlər ordumuzun işğal altındakı boş qalan ərazilərimizdə irəliləməməsinin səbəblərindən danışdılar

Ermənistan və Rusiya mətbuatında Talış kəndinin və cəbhə bölgəsində yerləşən bəzi işğal olunmuş ərazilərimizdə məskunlaşan ermənilərin öz evlərini tərk etdiyini əks etdirən görüntülər yayılır. Videogörüntülərdən də aydın görünür ki, cəbhə bölgəsində yalnız ermənilərə məxsus postlar və digər hərbi qüvvələr yerləşib.

Aprel ayından başlayaraq cəbhə bölgəsində yaranan vəziyyətdən sonra Azərbaycan ordusunun həyata keçirdiyi uğurlu əməliyyatlar və düşmən həmləsinin qarşısını uğurla alması hər kəsi müharibəyə köklədi. Cəmiyyət arasında belə bir fikir və daha sonrasında qətiyyətli istək yarandı ki, niyə əməliyyatlar sona qədər davam etdirilmədi və düşmən qaçdığı kəndlərimiz, əsasən də heç bir məskunlaşma olmayan işğaldakı böyük ərazilərimiz ordumuz tərəfindən nəzarətə götürülmədi. Lələtəpə yüksəkliyi kimi digər strateji yüksəklikləri və işğal altında olan ərazilərimizi geri qaytarmaq gücündə olan ordumuz niyə hazırda ermənilərin boşaldığı işğal altında olan ərazilərimizə irəliləmir?

Cəmiyyətdə də sual doğuran bu məqamla bağlı politoloq Elxan Şahinoğlu musavat.com-a danışdı.

Politoloqun fikrincə, Azərbaycanın bu addımı ata bilməsinə səbəb həm siyasi təzyiqlər, həm də cəmiyyətdə aydın olmayan hərbi məlumatlardır: "Dağlıq Qarabağ məsələsində Rusiyanın təsiri danılmaz faktır. Lakin bu işğal olunmuş ərazilərimizin geri qaytarılmasında hərbi amillər də var. Biz hərbi mütəxəssis deyilik. Bilmirik irəliləmək nə qədər mümkün idi. Həqiqətən də aprel ayının əvvəlində məlumatlar gəlirdi ki, ordumuz strateji yüksəkliklərdən də bir qədər o tərəfə getməyi bacarıb. Amma görünür, o yerləri saxlamaq çətin olduğundan strateji yüksəkliyi geri dönməyə qərar verilib. Həmdə əlavə itki verməmək baxımından. Nəzərə almaq lazımdır ki, hücum keçən tərəf daha çox itki verir. Tutaq ki, bizim daha çox ərazini geri qaytarmaq imkanımız olsaydı, məsələn, Ağdərəni azad etsəydik və ya Sərsəng su anbarına nəzarəti ələ keçirsəy-

dik, həmin ərazilərin geri qaytarılmasında Rusiya o qədər rol oynamayacaqdı. Biz bu məsələni özümüz həll edəcədik. Yəqin ki, hərbi nöqtəyi-nəzərdən durumun o qədər də yaxşı olmadığı qənaətinə gəliblər".

Politoloq danışıqların nəticəsi olmadığını müharibənin qaçılmaz olduğunu düşünür: "Ordumuzun son hadisələrdə əldə etdiyi nəticələr uğurludur. Bu, gələcəkdəki uğurlara yol açır. İn-

di gələcəkdəki hadisələrin inkişaf istiqamətinə baxmaq lazımdır. Çünki o strateji yüksəkliklər işğal olunmuş torpaqlara nəzarət etməyə imkan verir. Mənim proqnozum belədir ki, yaxın aylarda danışıqların nəticəsi olmasa, müharibənin daha böyük miqyasda təkrarlanması ehtimalı yüksəkdir".

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov isə fərqli düşünür. Onun sözlərinə görə, aprel ayında baş ve-

ran hadisələrdə Azərbaycan ordusu düşmənin həmləsini dəf edib. Ekspert deyir ki, əgər Azərbaycan əməliyyatlarla bağlı qərar versə idi, bunun qarşısını heç bir qüvvə ala bilməyəcəkdə: "Biz yalnız düşmənin həmləsini dəf edib və məhdud sayda heyətlə onları zərərsizləşdirdik. Əgər hər hansı bir əməliyyat keçirsəydik, onda gərək bütün Beyləqan və Bərdə hərbi birləşmələri tam heyətdə o döyüşlərdə iştirak edərdi. Biz Beyləqan istiqamətində, konkret Lələtəpə istiqamətində yalnız bir bölüklə o yüksəklikləri yalnız bizim xüsusi təyinatlılar düşmənin həmləsini dəf etdikdən sonra məhdud sayda əsgər və zabitlərimiz onlara kömək məqsədi ilə toqquşmalarda iştirak edib. Geniş miqyasda əməliyyatlar olmayıb ki, biz deyək ki, niyə biz irəliləyə bilmədik. Əgər biz həqiqətən qarşımıza məqsəd qoysaydıq, Talış kəndində yox, Xankəndində əhali qalmazdı".

Azərbaycan ordusunun öz ərazilərini işğaldan azad etmək imkanlarına sahib olduğunu deyən Ü.Cəfərov beynəlxalq səviy-

yədə aparılan danışıqlara Rusiyanın müdaxiləsinin olduğunu bildirdi: "Son məlumatlar ondan ibarət idi ki, Ermənistan əhalisi yalnız işğal olunan ərazilərdən deyil, digər ərazilərdən də uzaqlaşmağa başlayıb. Ona görə də bu kəndlər boşalıb. Heç kim yoxdursa, bu o demək deyil ki, Azərbaycan ordusu niyə gedib o əraziləri nəzarətə götürmür. Azərbaycan, sadəcə, istəyir ki, danışıqlar prosesini "rəsmi Bakı pozur", deyər beynəlxalq qurumlara bəhanə verməsin. Lakin son hərbi toqquşmalardan sonra beynəlxalq qurumlar hərəkətə keçiblər. Prinsip etibarını nə isə etmək istəyirlər, amma bu, oyuna da bənzəyir. Əsasən də Rusiyanın oyununa. Ermənilər bilir və dərk edir ki, Azərbaycan qətiyyətlidir və öz torpaqlarını geri alacaq. Bu onları vahiməyə salıb. Kəndlərdən camaat öz istəyi ilə gedir. Lakin müddətdən xüsusi təyinatlılar həmin ərazilərdə yerləşdirilib. Cəbhəyanı bölgələrdən erməni kəndlilərin çıxması erməni əsgərlərini də qorxudur. Çünki onlar da vəziyyətin ciddiliyini anlayır və torpaqların geri qaytarılmasında Azərbaycanın qətiyyətli mövqə sərəgilədiyini başa düşür".

□ İ.MURADOV

Klinqonların dil problemləri

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Korrupsiya, gizli offşor hesabları üzrə qalmaqallı "Panama sənədləri"ndə Azərbaycandan ümumən 127 şəxsin adı varmış. Gürcüstanın 82 vətəndaşı, Ermənistanın isə cəmi 27 vətəndaşı bu sənədləri "şərəfləndirmişdir". Demək, bizim analoqu olmayan lider dövlətə çevrilməyimiz daha bir isbatını tapmışdır. Bizim korrupsionerlər kəmiyyət etibarıyla yaxın qonşularımızdan çoxdur, hətta fikir verdinizsə, gürcülərlə erməni "Panama"çıların cəmi bizimki qədər eləmir. Səbəbin biri odur ki, bizim hakimiyət vətənpərvəridir. "Təki vətən sağ olsun!" deyərək qonşularımıza xalqın pullarını çırpışdırıb xarici hesablara yatırılırlar. Bəli, bizim Qarabağ boyda dərdimiz var! Dərddən başlarını itiriblər. (Bunun anekdotu da var, bilənlər bilməyənlərə danışsın, qəzetə yazmaq hələ ki, mümkün deyildir). Hələ biri də var, onu yazmasam əlim quruyar: "Bunlar yeyib doyublar, başqası gəlsə daha pis olacaq".

Ancaq xarici dövlətlərdə dərd yoxdur, o üzəndən gül-məli işlər görürlər. Təzəlikcə məşhur "Paramount Pikçerz" kino şirkəti ilə Klinqon Dili Cəmiyyəti arasında hüquqi dartsıma yaşanmışdır. Belə xəbərləri oxumaqdan çox xoşum gəlir. Birincisi, ona görə ki, Qərbin milli dəyərlərimizdən, aqsıqqa hörmət, muğamat, kəlağayı və metal pendirindən uzaq düşərək nə qədər deqradasiyaya uğradığını görüb təsəlli tapıram. İkincisi, fikirləşirəm, ey dadi-bidad, gör başqa xalqların problemi nədir, biz də burda deputat Hadı Rəcəbli, nə bilim, Səmranın sinəsini müzakirə edirik.

Qaydaq klinqonların probleminə. Əslində qalaktikada belə bir xalqın olub-olmadığını kimsə qəti deyər bilməz. Bu klinqonları isə "Paramount Pikçerz" şirkəti 1984-cü ildə məşhur "Ulduz yolu" (ingiliscə "Star trek") filmi üçün uydurmuşdur. Guya planetlərin birində belə xalq yaşayır, öz dilləri var və sairə. Elə o vaxtdan bəri filmin azarkeşləri bu dildə danışanların cəmiyyətini qurublar, klinqon dilində kitab buraxırlar, hətta bəzi fanatlar evlilik andını klinqon dilində içirmiş. Şirkət isə məhkəmə iddiası qaldırır ki, klinqon dilinin müəlliflik hüququ bizə məxsusdur. "Klinqonlar" da qarşılıqlı iddia irəli sürüblər, deyirlər bu qədər adamın danışdığı dilin müəlliflik hüququ ola bilməz və sairə. Kim bilir, bəlkə də bizim Artur müəllim və Elmar müəllim elə klinqon dilində danışsınlar, o üzəndən biz onları yaxşı anlamırıq?

Mən də burdan qəzetimiz vasitəsilə klinqon xalqına dəstəyimi ifadə edirəm, ana dili önəmli məsələdir! Doğransam da dilim-dilim, Yaşayacaq, ana dilim! Yeri gəlmişkən, bugünlərdə bizim bir xalq şairimiz öldü, xalqın heç xəbəri olmadı. Nə üçün xalq öz şairini tanımır? Onun şeirlərini zorla oxutdursaydılar, heç belə vəziyyət yaranmazdı. Xalqı özbaşına qoysan, kəfəni yırtar. Ölkəmizdə belə adamlar çoxdur: xalq artistidir, ancaq xalqın qabağında indiyə qədər bir oyun çıxartmayıbdır. Hakimiyət üçün oynayıbdır. Yaxud Dağıstanın milli qəhrəmanı mükafatı almış adam bizdə general işləyir, bütün döyüş xəritələri də əlinin altındadır. Elə bil bədən tərbiyəsi müəlliminə riyaziyyat dərsi tapşırırsan, özü də rəssamlıq institutunda. Buna görə inkişaf olmur. Bir dəfə statistika açıqlanmışdı, sən demə Bakıda avtobus sürənlərin çoxu AMEA Geologiya İnstitutunun əməkdaşları imiş. Sürücülər isə geoloq işləyirmiş. Öz yeri səhv düşmüş digər xalq şairi demişkən, müsibətlik biz, səhv düşəndə yerimiz.

Sonda bir uğurlu faktı hörmətli oxucuların nəzərinə yetirirəm: sən demə, klinqon dilində "uğur qazanmaq" sözünə "qapla" deyirlər. Məncə, bu faktın özü klinqonların azərbaycanlılardan törəndiyini mütləq şəkildə sübut edir, inanmayanın "gözü çıxsın" - deputatxana müavini Valeh müəllimin təbiri ilə söyləyəm. (Təbir yazdım ki, oxucular savadına şübhə etməsin). Diqqət edin, "qapla" sözünün "qapazla" kökündən gəlməsi şübhəsizdir. Qapazlamaq isə uğurun birinci şərtidir. Qaplan kimi qapazlayıb qabağa getmək və sairə - bunlar hamısı eyni kökdən, qap-qab-qapla sözlərindən yaranmışdır. Hətta ola bilsin gop-gopla da həmin kökdəndir, çünki uğurun şərti həmçinin babat gopa basmaqdır.

Türkiyə ilə İsrail arasında 10 Türkiyə vətəndaşının ölümünə gətirən "Mari Mərmərə" olayına görə korlanmış diplomatik əlaqələr tam həcmdə bərpa olunmaq üzrədir. Xəbər verdiyimiz kimi, bir müddətdir bu yöndə çalışan ikitərəfli nümayəndə heyətləri artıq yekun anlaşmanın bir addımındadır.

Xatırladaq ki, Türkiyə tərəfdən danışıqlarda XİN müşaviri Firudin Sınırlıoğlu, İsrail tərəfdən isə baş nazir Benyamin Netanyahu'nun xüsusi təmsilçisi Yozef Sieçenover və milli təhlükəsizlik müşaviri Yakob Naqel iştirak edir. Bu, kifayət qədər yüksək səviyyəli danışıqlar hesab olunur.

"Türkiyə-İsrail münasibətlərində 6 illik gərginlikdən sonra istiləşmə müşahidə müşahidə olunur". Dünən bu barədə yazan "Euronews" qeyd edir ki, intensiv diplomatik səylər artıq bəhrəsini verməkdədir. "Tərəflər bütün mübahisəli məsələlər üzrə, o cümlədən zərərçəkənlərə və onların ailələrinə təminatların verilməsi və Qəzza sektorunun blokadasının götürülməsi məsələsində demək olar, anlaşma əldə ediblər" - nəşr bildirir.

"Hər gün 800-900 yük maşını Qəzza sektoruna yollanırlar və onların sayı arta bilər. Biz Türkiyənin bunda iştirakının əleyhinə deyilik. Yeni Qəzza sektorunun dəniz blokadası bizə görə daha problem təşkil eləmir. Əminlik ki, Türkiyə hökuməti ilə belə fikir ayrılıqları artıq arxada qalıb". Bu barədə nəşrə İsrailin İstanbuldakı səfiri Şai Koen bildirir. Onun sözlərinə görə, anlaşma tezliklə qüvvəyə minəcək, sadəcə olaraq, İsraildə AKP-nin mayın 22-də keçiriləcək qurultayını gözləyirlər ki, seçiləcək yeni sədr (hökumət başçısı) yeni hökuməti formalaşdırsın.

Göründüyü kimi, İsrail-Türkiyə münasibətlərinin tam həcmdə bərpası simvolik bir amilə - AKP-nin qurultayının nəticələrinə bağlıdır. Yeni indiki baş nazir Əhməd Davudoğlunun istefası məsələsi qəfil orta-

İsrail-Türkiyə münasibətləri sıçrayışlı dönüş ərafəsində - Bakı faktorı...

AKP-nin 22 may qurultayından sonra üçtərəfli əlaqələrdə yeni dönmə başlayır; yeni baş nazir yeni münasibətlərin "lentini" kəsəcək; Bakının yəhudi dövləti ilə Qarabağa görə sıxlaşan əlaqələri narazılıqları daha tez adlamağı dikte edir, çünki...

ya çıxmasaydı, əslində belə bir hadisə lap tez baş verərdi...

Dəfələrlə vurğuladığımız kimi, Ankaranın yəhudi dövləti ilə münasibətlərinin tam həcmdə qaydaya düşməsi Azərbaycanın da köklü maraqlarına cavab verir. Ona görə ki, İsrail-Türkiyə mütəfiqliyi regionda Rusiya-Ermənistan hərbi-siyasi ittifaqına qarşı durmaqda ölkəmizin gücünə əlavə güc qatacaq.

4 günlük müharibə də göstərdi ki, İsrailə hərbi-texniki və hərbi-texnoloji sahələrdə əməkdaşlıq Azərbaycanın milli təhlükəsizliyi və Qarabağ məsələsi üçün nə dərəcədə önəm daşıyır. Üstəlik, rəsmi Təl-Əviv işğal, Dağlıq Qarabağ məsələsində Azərbaycandan siyasi

dəstəyini də bu hadisələr zamanı əsirgəmədi və əsirgəmir.

Kəsəsi, iki ölkənin sıx əlaqələri ilk ciddi sınaqdan uğurla çıxdı və haqlı olaraq, bu da erməni tərəfdə əndişə yaratdı. İsrailin Ermənistanla hərbi sahədə əməkdaşlıqdan imtinası işğalçı üzərində Bakının başqa, mühüm bir üstünlüyü kimi təsbit edilə bilər. Söhbət həm də beynəlxalq miqyasda Azərbaycanın haqq işinin yəhudi lobbisi səviyyəsində daha güclü müdafiə edilməsinin perspektivindən gedir.

Erməni tərəfinin generalları da bu yeni gəlişmələri həyəcanla təsdiqlədilər. Son olaraq məsələyə münasibət bildiren, Azərbaycan ərazilərinin işğalında xüsusi rol oynamış erməni

general Vitali Balasanyan oldu: "Qarşı tərəfin gücünü düzgün qiymətləndirmək lazımdır. Biz gördük ki, ötən illər ərzində Azərbaycan öz Silahlı Qüvvələrini yenidən təchiz etməyi bacarıb. O cümlədən ixtisaslaşma planı həyata keçirilib. Belə ki, onlar Türkiyədə, İsraildə və başqa ölkələrdə hazırlıq kursları keçiblər. Biz onların pilotsuz uçuş aparatlarının və artilleriyalarının üslub və keyfiyyətini gördük". Azərbaycanın istifadə etdiyi silah növlərini şərh edən Balasanyan daha sonra deyib: "Keçmiş hərbiçiyə mi mən deyərəm ki, bu gün artıq keyfiyyət və kəmiyyət dəyişikliyi var".

İşğalçının yuxusunu qaçıran belə "kəmiyyət və keyfiyyət dəyişikliyi" isə aydın məsələdir ki, həm də Azərbaycanın İsrailə son illər sıxlaşan əlaqələri hesabınadır. Türkiyə-İsrail münasibətlərinin tam qaydada bərpası bu əlaqələrə məxsusi impuls verə bilər. Bu, Qarabağ məsələsində Azərbaycanın daha uğurlu mövqə qazanması demək olardı.

Yaddan çıxarmaq olmaz ki, Qarabağda müharibə yox, döyüş bitib. Bir çox ekspertlərə görə isə böyük savaş hətta gələn ayın sonu üçün alovlanı bilər.

□ **Siyasət şöbəsi**

Yeltsinin türk düşmənçiliyi...

Rusiyanın keçmiş prezidenti 1994-cü ildə Ter-Petrosyanla görüşündə "türkləri sənə qarşında diz çökdürəcəyəm" deyib...

SSRİ-nin dağılmasından sonra 2000-ci ilə qədər Rusiyanın prezidenti olan Boris Yeltsinin bütün türk xalqlarına qarşı nifrətinin olduğu, türklərə düşmənçilik münasibəti bəslədiyi barədə "Yeni Müsavat" a maraqlı məlumat daxil olub. Xəbərdə deyilir ki, Boris Yeltsin 1994-cü ildə Moskvada səfərdə olan Ermənistan prezidenti Levon Ter-Petrosyandan Qarabağ cəbhəsində vəziyyətin necə olduğunu soruşub. Azərbaycanın 20 faiz ərazisini yenice işğal etmiş Ermənistan prezidenti bu qalibiyyətin təsiri altında loğalana-raq özündən razı halda "hər şey yaxşıdır" məzmunlu cavab verib. Bu zaman Yeltsin dövlət başçısına yaraşmayan tərzdə bildirib: "Levon, arxayın ol, bu yaramaz türkləri sənə qarşında diz çökdürəcəyəm". Erməni prezident buna inandıqlarını və qalibiyyətlərinin də bu inamdan, dəstəkdən irəli

gəldiyini təşəkkür şəklində Rusiya prezidentinə deyib.

Xüsusi olaraq qeyd edək ki, 1994-cü ildə Boris Yeltsinlə Levon Ter-Petrosyan arasında belə bir söhbətin getdiyini görüşdə Rusiya tərəfindən iştirak etmiş şəxslərdən biri illər sonra tanınmış azərbaycanlılardan birinə bu barədə danışmış. Həmin şəxs isə "Yeni Müsavat" a bu barədə danışmış. Yeltsinlə Ter-Petrosyanın türklərə nifrət saçan həmin söhbətinin canlı şahidi olmuş həmin şəxs nüfuzlu, tanınmış adamdır.

Ermənistanın Azərbaycan rayonlarını məhz Ermənistanın Levon Ter-Petrosyan, Rusiyada isə Boris Yeltsin hakimiyyətdə olduğu dövrdə ard-arda işğal etdiyi məlumdur. Rusiyanın indiki prezidenti Vladimir Putinin prezidentliyi dönməsində Ermənistan bir qarış da olsun torpağımızı işğal etməyib. Bütün ərazilər məhz Yeltsinin Rusiyaya rəhbərlik etdiyi il-

lərdə məhz Rusiyanın o zamanı siyasi, hərbi rəhbərliyinin dəstəyi ilə ermənilərin əlinə keçib. Bu faktın özü Yeltsinin türklərə düşmənçilik münasibəti bəslədiyinin sübutu sayıla bilər.

1992-1993-cü illərdə müharibənin ən şiddətli zamanında Azərbaycanda hakimiyyətdə olmuş Xalq Cəbhəsi iqtidarının dövlət katibi və baş naziri işləyən Pənah Hüseynlə bu mövzuda söhbətimizdə bildirdi ki, Yeltsinin türklərə "türkləri ermənilərin qarşısında diz üstə gətirəcək qədər" nifrət etdiyinə və Ermənistan prezidentinə də o şəkildə açıq ifadə söyləməsinə inanmır: "Yeltsin prezident olduğu dövrdə onunla təkbətək görüşüm olmayıb. Amma 1992-ci ildə prezident Əbülfəz Elçibəyin Moskvaya səfəri zamanı keçirilən ümumi tədbirlərdə, ümumi görüşlərdə Boris Yeltsinlə görüşmüşük. Prezidentlə Moskvaya gedən rəsmi nümayəndə heyəti ilə

Yeltsinin görüşü olmuşdu. Sonra isə 1993-cü ilin mayında MDB dövlət və hökumət başçılarının tədbirində baş nazir olaraq iştirak etdiyim zaman Rusiya prezidenti Boris Yeltsin də həmin toplantıda iştirak edirdi. Həmin tədbirlərin və görüşlərin heç birində Yeltsinin dilindən o cür ifadə səsləndiyini eşitməmişəm".

□ **E.SEYİDAĞA**

"Dəmir gümbəz"lə bağlı sensasion bilgiler

Ermənilərin Mingəçevir Su Anbarını vurmaqla bağlı hədələri bir-birini əvəzləməkdədir. Separatçı rejimin qondarma müdafiə naziri Levan Mnatsakanyanın bir qədər də irəli gedərək, Bakı-Tiflis-Ceyhan neft kəmərinin vuracağını da söyləməsi hiddətlə yanaşı, narahatlıq da doğurur.

Politoloq Eldar Namazov bir müddət əvvəl "Yeni Müsavat"ın qonağı olarkən Azərbaycanın hava döyüşlərinə dair yeni hərbi texnologiyalar alınmasına xüsusi diqqət yetirdiyini bildirmişdi, bu istiqamətdə maraqlı hərbi texniki təhlil aparmışdı. Bildirmişdi ki, alınan son hərbi texnologiyalar Azərbaycanın müdafiə potensialını artırır.

Ona görə də düşmənin son hədələri kontekstində E.Namazovdan fikir almaq istədik. Bizim üçün maraqlıdır, Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün yaradılmış Minsk Qrupu həmsədrləri ilə, o cümlədən Ermənistan politoloqları ilə tez-tez görüşən, geniş bilgiyə sahib olan politoloq düşmənin konkret "vurariq" hədələri haqda nələrdən düşünür? Ondakı məlumatlar qəzet oxucularının təsəvvüründə Azərbaycan ictimaiyyətində Silahlı Qüvvələrimizə əminlik yaradacaq qədərdir?

Azərbaycanın hava hücumlarından müdafiə kompleksləri ölkəni qorumaq iqtidarındadırmı?

Politoloq deyir ki, ermənilərin Mingəçevir Su Anbarını, paytaxt Bakını, neft yataqlarımızı, Bakı-Tiflis-Ceyhan neft kəmərinin raketləri vura biləcəkləri haqda iddiaları düşdükleri panik durumdan doğur: "Düzdür, ermənilərin

Bakını və Azərbaycanı qoruyan sirlə silah

Politoloq Eldar Namazov: "İsrail dövləti əməkdaşlıq çərçivəsində Azərbaycana "Dəmir gümbəz" deyilən kompleks verib; ermənilərdə isə..."

məsi üçün zəruri olan informasiyanın əldə olunmasını təmin edirdi. Sovetlər birliyində bu tip bir neçə qurğu vardı. Həmin qurğulardan biri ABŞ, digəri NATO qoşunlarının mənzilləndiyi Avropa istiqamətində, Qəbələ RLS isə cənub istiqamətində monitorinq aparırdı. Ona görə də həmin obyektin özünü də müdafiə etmək üçün çox güclü raketdən müdafiə sis-

zamanda 60 hədəfi - yeni raket izləyə, məhv edə bilər. SSRİ dövründə Azərbaycanın hava hücumundan müdafiə sistemi necə güclü idisə, hazırda həmin sistem daha modern və müasir tələblərə cavab verən hərbi texnologiyalarla təchiz edilməklə daha da gücləndirilib. Güman edirəm ki, Ermənistan tərəfinin hədələri qeyri-ciddidir. İsrail həmin kompleksləri özündə yoxlayanda atılan raketlərin 90 faizini məhv etmişdi. Ermənistanda belə komplekslər yoxdur".

E.Namazov deyir ki, düşmənin tərəfinin hədələri daxili auditoriyaya hesablanıb: "Azərbaycanın paytaxtı, əsas iqtisadi zonanız Bakı və Sumqayıtdır. Cəbhə bölgəsindən bu istiqamətə atılan raketlərin uçuş müddəti 9-10 dəqiqədir. Bu raketin hədəfə çatması üçün bu çox böyük bir vaxtdır. "Spyder" istənilən hava şəraitində istifadə oluna bilən mobil zenit-raket kompleksləridir. Bu komplekslər qırıq təyyarələri, bombardmançıları, qanadlı raketləri və digər hava hədəflərini yaxın radiusdan aşkar edib zərərsizləşdirə bilər. Komplekslərdən strateji obyektlərin mühafizəsi, məsələn, Hərbi Hava Qüvvələrinin

"Ermənilərin dedikləri sırf hədə statusundadır və atacağı raketlər Azərbaycan ərazisində partladılmamış özlərinin raket komplekslərini darmadağın edəcək imkanlara malikdir"

və Hərbi Dəniz Qüvvələrinin bazalarını mühafizə etmək üçün istifadə etmək mümkündür. Kompleksə təkrarlı şəss üzərində qurulmuş raketbu-

raxma qurğusu, nəqliyyat-alışdırma maşını, komanda məntəqəsi, həmçinin eyni vaxtda 60 hədəfi 30 kilometrədən aşkar edib izləyən radar daxildir. Hər raketburaxma qurğusunda dörd "Pyton-5" və ya "Derby" raketləri olur. Bu raketlər hədəfi 9 kilometr hündürlükdə və 20 kilometr məsafədə vura bilər. Azərbaycanda Rusiyanın istehsal etdikləri zenit-raket kompleksləri də var. Ermənilərin hədələri sırf hədədir və atacağı raketlər Azərbaycan ərazisində partladılmamış özlərinin raket komplekslərini darmadağın edəcək imkanlara malikdir. Bu hədələr daxili auditoriyaya hesablanıb, öz əhəllərini sakitləşdirməyə, panik durumdan

çıxarmağa hesablanıb. Erməni ordusu tələş içindədir deyə biz belə hədələri eşidirik".

E.Namazov deyir ki, Azərbaycan Xəzər dənizi istiqamətində müdafiə səddini gücləndirməlidir: "Paytaxtımız, əsas iqtisadi zonanız Xəzər sahilində yerləşir. Paytaxtı dəniz sahilində yerləşən dövlətlərdə xüsusi sahil müdafiə qüvvələri yaradılır. Azərbaycanın hərbi donanması, sərhəd qoşunları var. Ancaq dənizdən sahile tanklar, BTR-lərlə desant hücumu olsa, bunun qarşısını sahil müdafiə qüvvələri almalıdır. Düzdür, bu gün Azərbaycana dənizdən birbaşa təhlükə yoxdur. Amma bu o demək deyil ki, müvafiq hazırlıqlar görülməlidir. Misal üçün, Rusiyanın hərbi donanması bu gün Xəzərdə təlimlər keçirsə, həmin təlimlərdə sahile desant çıxarsa, bu halda hər ehtimala qarşı Azərbaycan paytaxtı və Sumqayıtı dənizdən hücumdan qoruyan sahil müdafiə qüvvələri yaradılmalıdır".

Göründüyü kimi, ermənilərin Bakını və digər bölgələrini vuracağı barədə hədələri boş iddialardan ibarətdir. Azərbaycan neft hasilatından əldə etdiyi gəlirlərin mühüm hissəsini müdafiə işlərinə

Filmlərdəki və həyatdakı Rusiya...

Hüseynbala SƏLİMOV

Bəli, ruslar müharibəni çəkməyi bacarırlar. Müharibədən çəkdiyə bir neçə film var ki, həqiqətən də sənət əsəridir... Elə 9 Mayda hər il ona görə gözləyirəm. Adətən bu gün ruslar həmin filmləri nümayiş etdirməyi sevirlər...

Amma indi sözüm kino və filmlərlə bağlı deyil. Qoy, bundan onu daha yaxşı bilənlər danışsın...

Sadəcə, bu filmlərə və hər il 9 Mayda keçirilən parada baxanda özümdən də asılı olmadan bir fikir keçir beynimdən: bu ölkənin gören, keçmişdən savayı bir şeyi varmı?

Yox, mən də qəbul edirəm ki, keçmiş önəmli məsələdir. Bəli, məsəl var, deyirlər ki, su gələn arxa bir də gələr...

Ona görə də keçmiş mühüm məsələdir, xüsusən də nəzərə alanda ki, illərlə özünə keçmiş "yaradan", amma bir nəticə hasil etməyən xalqlar da var...

Rusiya keçmiş uydurmaq lazım deyil, onun keçmişini var. Amma mənə daha bir sual da məşğul edir: niyə ruslar, tutuq ki, birinci Dünya savaşı haqqında bu qədər danışmırlar? Təkcə uzaq olduğuna görəmi?..

Düşünürəm ki, səbəb bu, olsun. İkinci Dünya müharibəsində onlar qalib oldular... Bunu da başa düşmək iqtidarındayıq... Amma 71 il ötüb o savaştan...

Üstəlik, bəlli oldu ki, Stalin düşərgələrində ölənlərin sayı heç də ikinci Dünya savaşı cəbhələrində ölənlərdən az deyildi...

Bəlli oldu ki, digər ölkələrin də qələbədə payı heç də az olmayıb, hərçənd ruslar bunu elə də qəbul etmirlər. Olsun... Qoy, bu qələbə də onların payına düşsün...

Amma mənə daha bir sual düşündürür: Bəs sonra? Bəli, sonra nə olacaq? Bu millət elə keçmişlə yaşamaqda, yalnız keçmişlə ölməkdə davam edəcəkmi?

Deyə bilərsiniz ki, onların dərdi-səridir... Bizə nə qalıb ki? Haqlı olacaqsınız, qoy, öz dərdlərinin hayına özləri qalsınlar. Amma kiçik bir məsələ var: Rusiya keçmişindən qopmayınca bizdən və bizim kimi biçarə xalqlardan qopmayacaq...

Bilirsiniz, keçmiş bunların ambisiyalarının bir az da artırır, keçmiş ac Rusiyanın və ac rusların iştahını bir az da çoxaldır... Məsələn, bunlar heç cür qəbul edə bilmirlər ki, sosialist Avropası, eləcə də SSRİ artıq keçmişdir...

Mən daha çox gələcək Rusiya haqqında düşünmək istəyirəm. Elə bir Rusiya haqqında ki, onun gələcəyini təkcə "Armada" tankları həll etmir. Millətə tankdan savayı da nəse lazımdır.

Məsələn, nimçə və qaşığı lazımdır. Bundan da öncə, həmin nimçənin içinə tökməyə yemək lazımdır...

Bunu düşünürsünüz? Bəlkə də düşünürsünüz. Amma tələb olunan qədər yox...

Ola bilsin, bu son sözlərim çox iddialı görünəcək. Deyə bilərsiniz ki, sən haradan bilirsen, ruslar nəyi düşünür, nəyi düşünürmür?..

Deyə bilərəm ki, onları təkcə televiziyadan, internetdən və yaxud da qəzetlərdən öyrənmirəm. Orada bizim azərbaycanlılar çoxdur. Hər dəfə rastıma Rusiyada yaşayan azərbaycanlı düşəndə "Oralarda nə var? Necə yaşayırlar?" deyə soruşuram.

Bəlkə də cavablar səmimi deyil, bəlkə də heç realığı əks etdirmir. Amma eşitdiyim "Xarabalıqdır!" sözüdür. Elə bu ölkənin yazarlarının da qələmindən bu söz süzülür...

Təbii, heç özümüz də bəxtəvər deyilik. Günü günə zorla calayır, elə hey bir sual üstündə baş sındırıraq: "Görən, növbəti devalvasiya baş verəcəkmi? Görən, daha bir şok yaşayacağıqmi?"...

Qəzəz, millətlərin optimizm şkalasını cızsalar, biz də heç ön cərgədə olmaırıq. Amma arzularımız özümüzə görədir... Doğrusu, kimsə deyəndə ki, Azərbaycan böyük və qüdrətli dövlətdir, az qalır ki, etim tökülsün...

Ona görə ki, kiçik ölkəyik. Bizim dünyanın çox böyük güclərinə meydan oxumağımız gülünlük olardı...

Amma biz bu kiçik ölkədə layiqli bir həyat qura bilərdik. Biz mədəniyyətimizlə, sözümlə, elmimizlə, musiqimizlə, əsasən də həyat tərziylə böyük ola bilərdik...

Rusiya coğrafi cəhətdən kiçik deyil. Rusiya hərbi cəhətdən də kiçik deyil. Amma Rusiya gələcək baxımından kiçikdir...

Ona görə ki, on illər boyu ruslar elə bir ölkə qurublar ki, onun gələcəyi böyük görünür. Yaxşı olardı ki, ruslar da bu haqda düşünsün...

Mən indi iki Rusiya görürəm: biri filmlərdə, biri də gerçəkdə. Onlar heç də eyni deyillər və eyni olacaqları da görünür... Üstəlik, bəzən keçmiş də mübahisəli olur - bəzən onu da uydururuq...

"SSRİ dövründə Azərbaycanın hava hücumundan müdafiə sistemi necə güclü idisə, hazırda həmin sistem daha modern və müasir tələblərə cavab verən hərbi texnologiyalarla təchiz edilməklə daha da gücləndirilib"

uzaq məsafələrdəki hədəfləri vuran raketləri var. Həmin raketlər ən müasir raketlər deyil və qarşısını almaq hava hücumundan müdafiə sistemlərimizin imkanı daxilindədir".

Politoloq deyir ki, sovet dövründə ən güclü hava hücumundan müdafiə sistemi Azərbaycanda qurulub, Mingəçevir və Bakıda hava hücumundan müdafiə briqadaları

olub: "Həmin vaxt Qafqazda SSRİ hərbi-sənaye kompleksi üçün ən vacib obyektlər Azərbaycan yerləşirdi. Qəbələ RLS belə obyektlər sırasında ilk yerdə idi. Qəbələdəki qurğu SSRİ hərbi-sənaye kompleksinin Hind okeanı hövzəsindən tutmuş, Yaxın Şərç daxil olmaqla "görən gözləri" idi. Həmin istiqamətdə olan dövlətlərin birindən SSRİ-ye istiqamət lənən raket buraxılırdı, Qəbələ RLS həmin raketin buraxılma anından hərəkət trayektoriyası haqda dəqiq məlumat verməklə izlənməsi, məhv edil-

temləri qurulmuşdu. Əgər RLS raketlə vurulsaydı, SSRİ-nin strateji təhlükəsizlik qüvvələri "kor" qalırdılar. 2-ci Dünya müharibəsi və sonrakı illərdə SSRİ hərbi sənaye kompleksi çox keyfiyyətli olan Azərbaycan neft məhsullarından istifadə edirdi. O neftin çıxarıldığı yataqları qorumaq üçün də hava hücumundan müdafiə sistemi qurulmuşdu".

E.Namazov deyir ki, son dövrlərdə Azərbaycanda keyfiyyətə yeni hava hücumundan müdafiə sistemləri qurulub: "İsrail dövləti əməkdaşlıq çərçivəsində Azərbaycana "Dəmir gümbəz" deyilən kompleks verib. Həmin kompleks İsrail 10 il əvvəl istifadəyə verib. Belə kompleksin biri ilk dəfə olaraq İsraildə, ikincisi isə Azərbaycanda qurulub. Sonradan bir neçə dövlətə də həmin kompleks satılıb. İsraildən aldığımız "Spyder" dünyada ən güclü zenit-raket komplekslərindən biridir. Eyni

Trikotaj məmulatı əxlaq meyarı kimi...

Samir SARI

Biz də o qövmüldən ki, öz düşüncə tərzilə, öz arxaik adət-ənənələri ilə öyünür, bunu irəli getmiş ölkələrə sıramağa çalışır, onların əxlaqına öz arşınımızla qiymət veririk.

Bizə görə, avropalılar insanın həyatı, dolanışığı, rahatlığı, sağlamlığı üçün yüzlərlə gözəl icadlar, ixtiralar etsələr də, əslində əxlaqsızdırlar, çünki geyim-kecimlərinə fikir vermirlər, istedikləri cür geyinirlər.

Artıq neçə yüz ildir belədir - biz eyzən avropalıların əxlaqı ilə tumanlarının uzunluğunu tərs mütənasib görürük və onlara acıgımız tutur.

19-cu əsrin ortalarında Qarabağa gələn və Şahbaz bəyi özüylə Firəngistana (*indiki Fransa*) oxumağa aparmaq istəyən Müsyö Jordanın niyyəti məhz bu üzündən etiraz doğurmuşdu - yerli arvadlar hesab edirdilər ki, üzü-başı açıq, kişi görəndə yaşanmayan əxlaqsız fransız qızları bəy zadəni yoldan çıxaracaq. Madamlar tamarzıdılar axı, Fransada kişi yoxdur, Qarabağdan gəlmiş qaraşın Şahbazı görün kimi bayılacaqdılar.

Aradan 170 il keçib, biz həmin düşüncədəyik, hələ də bizim üçün əxlaq meyarı tekstil-trikotaj məmulatlarının uzunluğu-gödəkliyidir. Vay amandır, hansısa Avropa şəhərindən çəkilmiş bir şəkilin ümumi panoramında diziaçıq bir qadın görünsün, dərhal o şəhərin repusiyası gözümüzə puç olur, adını "əxlaqsızlar yuvası", "quşxana" qoyuruq.

Biz bu düşüncə sistemimizin adını çoxdan mentalitet qoymuşuq və bizim mentalitetimizin arşını hər gün işləyir, ölçür, biçir, qiymətləndirir, pisləyir, qınayır, tövsiyə verir, yol göstərir.

Minlərlə vətən oğlu əlində damğa hərleyir, gözüne pis görünənlərin belindən qoyur. Məsələn, bizə görə, müğənni Şakiranın əri futbolçu Pike xoşqeyrətdir. Çünki bir vaxtlar o, Şakiranın sevimli kişilərinin heyətində ilk onbirə düşmüşdü, amma onu alıb, arvad edib. Yeri gəlsə, Pike dünyada bu adda, bu nişanda xalq olduğunu bilmir (*hərçənd Şakira Telman İsmayılova görə bizi tanımış olmalıdır*), amma biz də burda onu kişi qrafasına salırıq.

Azi on ildir ölkəmizdə çox adam "Eurovision" musiqi yarışmasında sırf müğənnilərin geyimlərinin monitorinqini aparır və Avropaya qiymət verirlər. Elə il olur ki, qadın müğənnilərin bir yansı yüngül geyinir, elə il də olur, çoxu örtülü geyinir, xeyri yoxdur, Avropanın adı üstündədir. O vaxt İslandiyanın abırlı geyinən (*zalım qızının topuğu da görünürdü*) təmsilçisi ikinci yeri tutdu, amma dizi açıq geyən qadın müğənnilər ön yerlər tutmadılar, xeyri olmadı, bizim camaatın yarışmaya qiyməti belə oldu: "Avropa əxlaqsızlığa səs verdi".

Hazırda ölkəmizi "Eurovision"da təmsil edən Səmrə adlı qızın geyimi müzakirə olunur. Vay, vay, vay, qız dərin dekolte geyib, avropalıların qabağına dizi açıq çıxıb. Bu nə, mentalitet əldən getdi.

Bu hərəkət sosial şəbəkədə elə bir qızgın müzakirə doğurub ki, hazırda Rusiya və ABŞ Suriya məsələsini bu cür qızgınlıqla müzakirə etmirlər. Sanasan, Səmrə səhnəyə kələyayda çıxmalıymış.

Facebook üzvlərindən biri yazmışdı ki, biz bu qızı "Eurovision" a göndərmişik, "ismətlil gəlinlər" yarışmasına yox.

Düzdür, o qız trikotaj məmulatından cəmi-cümü 20 santimetr artıq istifadə etsəydi, bu qədər söz-söhbət olmazdı, amma bu, elə işdir ki, özü bilər, atası, qardaşı, nişanlısı bilər, istəyər, dərin dekolte geyər, istəyər, dayaz don, yaxud nənələr kimi yeddi taxta tuman geyər. Nəyimizə lazımdır? Bu, başqalarının müzakirə edəcəyi məsələ deyil, olsa da, sırf moda, stil baxımından müzakirə oluna bilər.

Ancaq geyimə görə ismət-abır, əxlaq, tərbiyə, mənəviyyət söhbəti olmalıdır. Kim istəyir, bürünsün, kim istəyir, yüngül geysin.

Əgər kim hesab edirsə ki, bu cür geyimlər onun oğlu Şahbazı yoldan çıxaracaq, narahat olmasın, müasir texnologiyalar bəy zadənin elə görüntüləri tapmaq problemini həll edib, gedib bezənə qədər baxa bilər.

Uzun sözün kəsəsi, gerek biz öz düşüncə sistemimizlə başqa xalqların işinə qarışmayaq. İstəmiriksə, Avropa və Amerikanın hər şeyi bizə xor görünürsə, onlardan birdəfəlik üz döndərək, heç filmlərinə, şoularına da baxmayaq. Hətta İran kimi gimnast qızların yarışını göstərəkən bədənin libassız hissəni qapatmaq üçün fırlanan qara çarx görüntüsündən də istifadə edə bilərik. Mentalitet də bərpad olub getməz.

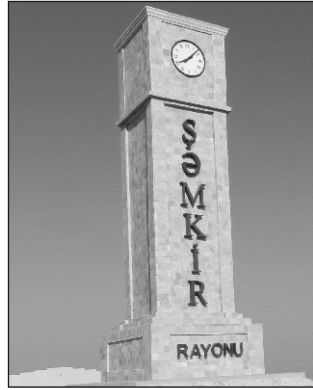
Səmkirdə "Şəmkir səbəti" adlı bazarın tikintisinə başlandı. Bazarın əkin sahəsində, pay torpağında tikirlər. Bu haqda redaksiyamıza daxil olan xəbərdə deyilir ki, bazarın əkin sahəsində tikintisi qərarı verilsə də, Əmlak Məsələləri üzrə Dövlət Komitəsi torpağın tikinti təyinatlı olmadığını əsas götürərək səndəşmədən imtina edir.

Bu səbəbdən də bazar tikilməmiş komitə ilə yerli icra hakimiyyəti, rayonun qeyri-rəsmi qubernatoru olan vergilər naziri Fazil Məmmədov arasında ciddi narazılıq yaranıb. Məsələ böyüdükdə, komitə torpağın təyinatının dəyişdirilməsinin qanunsuz olduğunu əsas götürməklə bazarın digər ərazidə tikilməli olduğunu bildirir.

Aldığımız məlumata görə, F.Məmmədovun nəzarətində olan digər rayonda da eyni səbəbdən qovğa yaranıb. Belə ki, uzun illərdir rayon mərkəzində fəaliyyət göstərən Gədəbəy bazarının şəhərdən kənara çıxarılmasına qərar verilib. Amma qərar verənlər belə obyektin tikintisi üçün tələb olunan normaların üzünə belə baxmayıblar. Ona görə də yeni bazar tikildikdən sonra Gədəbəydən Bakıdakı dövlət orqanlarına ərizə-şikayət axınının təmin ediləcəyi də birmənalıdır. Belə ki, icra başçısı Ramiz Yediyarov Gədəbəy mərkəzi bazarını şəhərdən kənara çıxarmaq üçün obyektin sahibi Xanlar İsrail oğlu

Şəmkir və Gədəbəyde əkin sahələrinin ortasında bazar açmaq istəyirlər

Vergilər nazirinin kuratorluğunda olan rayonlarda kəndlilərin əkin-biçin yeri zəbt edilir

Hüseynovla danışıq aparıb. Həmin danışıqdan sonra bazarın şəhərdən kənarda və daha geniş ərazidə salınması üçün razılıq əldə olunub. Ramiz Yediyarov bazarın sahibinə şəhərdən kənarda konkret ərazini nişan verməklə oradan 3-4 hektar torpaq sahəsinin alınmasını tapşırıb. İcra başçısına deyiblər ki, nişan verdiyi ərazidə əhalinin əkin sahələri yerlə-

şir. Lakin bu, Ramiz Yediyarovun qərarının dəyişməsinə səbəb olmayıb. Başçı bazarın ərazidə tikilməli olmasında israr edib. Ona görə də bazarın sahibi əkin sahələrinin arasında 4 hektara yaxın yer alıb. Ərazinin qonşuluğunda əkin sahələri yerləşən kəndlilər indidən orada bazar tikilməsinə narazılıq edirlər. Deyirlər ki, bazarın yaradacağı antisaniitariya on-

ların ərazidə normal əkin işləri görmələrinə, əldə olunacaq məhsulun çirklənməsinə səbəb olacaq.

Məsələnin bu tərəfi də var ki, qanunla həmin ərazidəki torpaqlarda yalnız əkin-biçinə icazə verilir. Bu səbəbdən də Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi Şəmkirdə olduğu kimi, Gədəbəyde də əkin sahəsində bazar tikintisi avantürasına "yox" deyib. Hər iki rayonun icra başçılarının diqqətinə çatdırılıb ki, ölkə başçısının torpaqların təyinatı ilə bağlı fərmanları var və həmin fərmanlar qanunlarla bərkidilib. Bu səbəbdən də torpaqların təyinatını dəyişmək uyğun deyil. Ölkənin iqtisadi durumunun aqrar sektorun inkişafından asılı olduğunu da diqqətinə çatdıran ƏMDK rəsmiləri bazar üçün digər ərazinin seçilməsini məsləhət biliblər. Və onlar bu məsələdə haqlı görünür.

□ E.HÜSEYNOV

Amansızlıqla öldürülən qadının qətlinə icra başçısının adı qarışdı

Gəncədə 8 bıçaq zərbəsi ilə qətlə yetirilən Nahidə İsmayılovanın icra başçısı Nizami Hacıyevlə ortağ biznesi olduğu, dəhşətli cinayətin borc üstündə törədildiyi iddia olunur

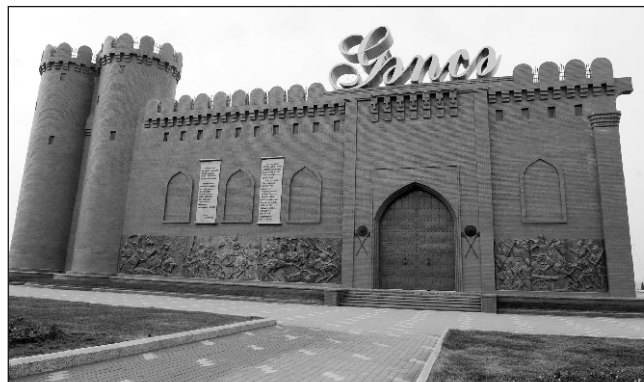
Mayın 2-də Gəncə şəhər sakini, 1964-cü il təvəllüdü Nahidə İsmayılovanın mənzilində qətlə yetirilməsi haqda məlumat vermişdik. N.İsmayılova 8 bıçaq xəsarəti ilə mərhumun həyat yoldaşının tanısı, Gəncə şəhər sakini, 1974-cü il təvəllüdü İlham Abbasov öldürüb. Amansız qətdən sonra İ. Abbasov polisə təslim olmuşdu.

Faktla bağlı Gəncə Prokurorluğunda CM-in 120-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. İlk məlumatlarda qətlin şəxsi münasibətlər zəminində törədildiyi bildirilsə də, redaksiyamıza bu ölüm işi ilə

paq sahələri alıblar. Həmin ərazini balaca hissələrə bölüb, orada evlər tikərək satmaqla məşğul olurdular. Bu işləri görmək üçün Nizami Hacıyevin təzyiqləri ilə müxtəlif imkanlı şəxslərdən, o cümlədən iş adamlarından,

qanlarının səlahiyyəti daxilindədir. İcra başçılarının adının torpaq alqı-satqısında hallanması

□ E.HÜSEYNOV

bağlı olduqca maraqlı iddialar yer alan məktub daxil olub. Həmin məktubda deyilir ki, qətl şəxsi münasibətlər zəminində deyil, borc üstündə olub.

İddia olunur ki, Gəncə şəhər Nizami rayonunun icra hakimiyyətinin başçısı Nizami Hacıyevin tapşırığı və verdiyi külli miqdarda rüşvət müqabilində qətl hadisəsinin əsas motivləri ört-basdır edilib: "Belə ki, qətlə yetirilən Nahidə İsmayılova Gəncə şəhəri, Nizami rayonunun icra başçısı Nizami Hacıyevlə və onun qayını, xidməti sürücüsü Şamxalla birlikdə qeyri-qanuni tor-

obyekt sahiblərindən borc pullar götürüb qaytarmırdılar. Pul sahibləri pullarını tələb edəndə onların obyektlerini sökdürməklə hədələyirdilər. Belə evlərdən Gəncənin Güllüstan qəsəbəsində tikilmiş 3 evi, Cavadxan qəsəbəsində tikilmiş 2 evi və başqalarını misal göstərmək olar. Həmin şəxslər pulunu ala bilmədikləri üçün Nizami Hacıyevə hücum etmişdilər, lakin o, qaçıb canını qurtara bilmişdi. Son nəticədə iş onun şərhi 8 bıçaq zərbəsi ilə qətlə yetirilib".

Məktubda yer alan iddiaları yoxlamaq hüquq-mühafizə or-

Prokuror futbolçu Cavid Hüseynova 4 il cəza istədi

Səbəylə rayon Məhkəməsində futbolçu Cavid Hüseynovun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi davam etdirilib. APA-ın məlumatına görə, hakim Elmar Rəhimovun sədrlik etdiyi iclasda şahid qismində Aydın Mahmudov ifadə verib. Şahid Cavid Hüseynovun xəstəxanada Rasim Əliyevlə görüşü barədə danışdı: "Mənə, Cavidin baş verənlərdən xəbəri yox idi, məsələni aydınlaşdırmağa gəlmişdi".

Prosesdə məhkəmə istintaqının yekunlaşdığı elan olunub. Daha sonra prokuror çıxış edib. Prokuror C. Hüseynovun 4 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilməsini istəyib.

Məhkəmə prosesi mayın 16-da davam etdiriləcək. Xatırladaq ki, Cavid Hüseynov jurnalist Rasim Əliyevin ölümü ilə bağlı təqsirləndirilib.

Rasim Əliyevin 8 avqust 2015-ci il tarixdə Bayıl qəsəbəsi ərazisində bir qrup şəxs tərəfindən döyülərək vəfat etməsi faktına görə Cinayət Məcəlləsinin 126.3 (qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurma ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümünə səbəb olduqda) və 177.1-ci (oğurluq) maddələri ilə Bakı şəhər prokurorluğunda istintaqı aparılmış cinayət işi baxılması üçün aidiyyəti üzrə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib. Hazırda məhkəmə davam etdirilir.

Həmin cinayət işinin materiallarından Cavid Hüseynovun Cinayət Məcəlləsinin 307.1 (ağır cinayətin hazırlanması və törədilməsini bilərək həmin cinayət barəsində xəbər verməmə) və 307.2-ci (qabaqcadan vəd etmədən ağır cinayəti gizlətmə) maddələri ilə təqsirləndirilməsinə dair hissə ayrıca icraata ayrılıb.

C. Hüseynovun üzvü olduğu "Qəbələ" futbol klubu bildirib ki, futbolçunun adının fotojurnalist Rasim Əliyevin qətlə ilə əlaqələndirilməsi klub tərəfindən bütün ciddiyyəti ilə qarşılanıb. Klub bu oyunçunun Avropa Liqası kimi məşhur turnirdə komanda üçün nə qədər böyük əhəmiyyətə malik olmasına baxmayaraq, öz dəyərlərinə sadıq qalaraq, hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən həbsdən əvvəl onu komandadan uzaqlaşdırıb.

Klub məsələnin ədalətli, obyektiv və şəffaf şəkildə araşdırılacağına və mərhum Rasim Əliyevin valideynlərinin dərdinə şərik olaraq bütün günahkarların cəzalarını alacağına inandığını qeyd edib, bunun ölkəmiz və idmanımızın imici üçün də çox vacib olduğunu vurğulayıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVD F

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Qarabağ məsələsi ətrafında ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrliyi səviyyəsində hələ ki ciddi tərəpnis gözə dəymir. Apreldəki 4 günlük müharibə də vasitəçiləri əfsuslar olsun ki, hərəkətə gətirmədi. Üstündən bir aydan artıq vaxt ötsə də Qarabağ nizamlanmasında dinamika müşahidə edilmir.

Bu müddətdə yalnız ABŞ-ın dövlət katibi Con Kerri ilə Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov arasında konfliktə bağlı telefon zəngləri olub. ABŞ və Rusiya xarici siyasət idarələrinin başçıları sonuncu dəfə srağagün münaqişəsi zonasında vəziyyəti müzakirə ediblər. Bu barədə Rusiya XİN-i məlumat yayıb. Lakin növbətçi təmas təəssüratı bağışlayan bu kimi addımlar təbii ki, problemin həllini irəli aparmaq üçün kifayət deyil, nəinki onun kardinal çözümü üçün.

Nə qədər ki, işğalçı ölkə beynəlxalq, xüsusən də həmsədr dövlətlərin təzyiqlərini öz üzərində hiss etməyib, yaxud Azərbaycana təcavüzkar hərbi yolla təzyiq göstərmək üçün imkan yaradılmayıb, aydındır ki, status-kvo da dəyişməyəcək. Necə ki, 22 ildir dəyişməyib və "Qarabağ yükü" hələ də yerində qalır. Söz düşmüşkən, bu gün - mayın 12-də Azərbaycanla Ermənistan arasında atəşkəs sazişinin - Bışkek protokolunun imzalanmasından düz 22 il ötür.

Bu 22 illik bir zaman kəsiyində ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrliyi müxtəlif tənzimləmə variantları irəli sürüblər. Lakin onların heç biri reallaşmayıb. Çünki daha çox işğalçı tərəfi - Ermənistanı razı salmağa yönəlib, nəinki BMT Təhlükəsizlik Şurasının, digər mötəbər beynəlxalq təşkilatların Dağlıq Qarabağa dair qərar-qətnamələrinin yerinə yetirilməsinə.

Belə ədalətsiz yanaşmanın yekunu isə ötən ayın əvvəllərində - 4 günlük müharibə zamanı özünü göstərdi. Böyük müharibənin anonsu olan bu qarşıdurma da təəsüf ki, vasitəçiləri hərəkətə gətirmədi. Yalnız Rusiya tərəfdən hansısa hərəkətilik müşahidə edilməkdədir. O sırada ayın sonunda Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Bakı və İrəvana səfər edəcəyi barədə yayılan məlumatlar müəyyən optimizm yaradır.

Fürsətdən istifadə edən Ermənistan isə getdikcə özünü daha həyasız aparmaqda, hətta özünün nüvə

silahına malik olduğunu iddia etməkdədir. Qeyd edək ki, ötən həftə Ermənistanın keçmiş baş naziri, deputat Qrant Baqratyan guya Azərbaycanı hədələmək məqsədilə İrəvanın nüvə silahına malik olduğu barədə avansürüst bəyanat vermişdi.

Artıq Qərbdə bu qəbilədən bəyanatlardan narahat olmağa, Ermənistan adlı saxta və terrorçu dövlətin əsl mahiyyətini anlamağa başlayıblar. Belə ki, Avropa Birliyi (AB) Ermənistanın yüksək vəzifəli şəxslərinin bu ölkənin nüvə silahına malik olması barədə bəyanatlarını araşdıracaq. Bu barədə "İnterfaks" agentliyi məlumat yayıb.

"Mən bunu yoxlamıyam. Bizim nüvə silahının yayılmaması ilə bağlı mövqeyimizi bilirsiniz. Bizim yanaşmamızı bilirsiniz, bu aydındır. Lakin mən bunu yoxlayacağam". Belə bir fikri keçirdiyi brifinqdə AB-nin ali diplomatiasının rəhbəri Federika Mogerininin rəsmi nümayəndəsi Mayya Kosyanoviç deyib. Qeyd edək ki, Avropa diplomatiasının rəhbərindən Baqratyanın İrəvanın nüvə silahına malik olması ilə bağlı bəyanatını şərh etmək xahiş edilmişdi.

İsraildə çıxan populyar "The Jerusalem Post" nəşrində isə İsrail Tədqiqat İnstitutunun beynəlxalq kommunikasiyalar üzrə direktoru **Mayana Yaffe-Hoffman** öz məqaləsində Qrant Baqratyanın gələcəkdə qonşu Türkiyə və Azərbaycandan "hücum və təcavüzün"ün qarşısını almaq üçün Ermənistanın nüvə silahı yaratması barədə çağırışını şərh edib.

Məqalə müəllifinin fikrincə, belə bəyanatları diqqətsiz qoymaq olmaz. Sitat: **"Baqratyanın bəyanatından bir neçə gün əvvəl Gürcüstanın Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti silah uranı-238-i təqribən 200 milyon dollara qanunsuz satmaq cəhdinə görə 3 Ermənistan və 3 Gürcüstan vətəndaşını həbs edib. Özü də bu, ilk həbs deyil. Qonşu Gürcüstana uran**

Qarabağ

Böyük sülh sazişinə gətirməyən Bışkek protokolu

Qarabağ atəşkəsinin imzalanmasından 22 il ötür; bu zaman kəsiyində cəzasını almayan işğalçı Ermənistan qonşularını, üstəlik, indi nüvə silahı ilə təhdid edir; Avropa Birliyi məsələni araşdıracaq; **Rusiya rəsmisi: "Konflikt indiki nəsillərin dönəmində və tez həll olunmalıdır..."**

keçirərkən həbs olunan ermənilərin sayı son 2 ildə artıb. Bu da ABŞ-ın və digər ölkələrin nüvə silahının yayılmaması sahəsində ekspertlərinin narahatlığına səbəb olur. Dənizə çıxışı olmayan ermənilər nüvə materiallarını Yaxın Şərqi və digər ərazilərə ötürmək üçün Qara dəniz limanlarına yol tapmaqdan ötrü Gürcüstandan istifadə edirlər".

İşğalçı ölkənin özünü belə "bespordonnı" aparmasının başlıca səbəbi isə əlbəttə ki, Rusiyadır. Rusiyanın Qarabağ münaqişəsinin ədalətli və birdəfəlik həllində maraqlı olmaması sövq-təbii Ermənistan vaxtı uzatmağa və konstruktivlikdən tam uzaq bir mövqə tutmağa imkan verir. Bir çox analitiklər Ermənistanın aprel döyüş əməliyyatlarından sonrakı radikal davranışlarının arxasında da Rusiya amilinin dayandığını bildirirlər.

"Dağlıq Qarabağın tanınması məsələsinin Ermənistan gəlməsində Rusiya izi hiss olunur. Rusiyayönümlü digər anklavların təcrübəsi də bunu göstərir". Belə bir iddia ilə bu arada Ukraynanın

"Apostrof" saytı çıxış edib. Sayt yazıb ki, Ermənistan Rusiyanın icazəsi olmadan belə bir addım atmağa cəsarət edə bilməz: **"Ən azından ona görə ki, Ermənistan silahları Rusiya verir. Doğrudur, ruslar Azərbaycana da silah satırlar, amma onların erməniyönümlü olduğu bellidir. Rusiya Azərbaycana Türkiyənin müttəfiqi və neft bazarındaki rəqibi kimi yanaşır. Rusiya birtərəfli bəyanat səsləndirərək, "hər iki ölkə bizim tərəfdaşımızdır" deyir. Amma Rusiyanın dəstəyi olmadan Ermənistan nə Azərbaycanla vuruşmağı bacardığı, nə də Qarabağın tanınma məsələsini gündəmə gətirə bilirdi".**

Nəşr onu da qeyd edib ki, Rusiya Qafqazda əsas dayanacağı olan Ermənistan quru dəhliz açmaq istəyir: **"Bu Moskvanın strateji məsələsidir. Bu baxımdan Rusiya ermənilərin əli ilə Qarabağın tanınma məsələsini gündəmə gətirərək, Azərbaycana təzyiq etmək niyyətindədir".**

"Dağlıq Qarabağ çox incə materiya, qan verən konfliktədir və bu problem indiki nəsillərin dönəmində, tez həll olunmalıdır". Musa-

vat.com-un məlumatına görə, bu sözləri isə Rusiya Dövlət Dumasının MDB, Avrasiya məsələləri və həmvətənlərlə iş üzrə komitəsinin sədri Leonid Slütski Moskvada jurnalistlərə açıqlamasında deyib. Onun sözlərinə görə, Minsk Qrupu hələ ki rəsmi format olaraq qalır. **"Bununla belə, biz başa düşürük ki, artıq 7 yaş tamam olan "Madrid prinsipləri" reallaşmayıb. Çünki münaqişə tərəflərinin ilk növbədə atılmalı olan həlledici addımlarla bağlı ortaq anlaşması yoxdur"** - komitə sədri bildirib.

Bununla belə, onun fikrincə, sülh prosesi hər halda gedir, dayanmayıb: **"Siyasətçilər hər şeyi edəcəklər ki, ilk baxışda həlli mümkün gö-**

rünməyən bu problem həllini tapsın. Biz bu işi davam etdirəcəyik. Ancaq bu mürəkkəb məsələdə əsas rol xarici siyasət qurumları və təbii ki, konfliktə cəlb olunmuş dövlətlərin başçıları, Minsk Qrupuna üzv ölkələr, habelə beynəlxalq təşkilatlar oynayır və oynayacaq. Kiçik yanlış addım qan töküləsinə gətirə bilər", - deyərək rusiyalı siyasətçi xəbərdarlıq edib.

Öz növbəsində ABŞ-ın Azərbaycandakı səfiri **Robert Sekuta** Qarabağ münaqişəsinin hərbi yolla həllinin olmadığını söyləyib: **"Etiraf etməliyik ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin hərbi yolla həlli yoxdur".**

Diplomat konflikt zonasındakı durumun ABŞ və digər ölkələri narahat etdiyini deyib: **"Dövlət Departamentinin sözcüsünün və Minsk Qrupunun amerikalı həmsədrinin dəfələrlə bəyan et-**

dikləri kimi, biz tərəfləri yenedən bir araya gəlmək, danışıqlar masasına əyləşmək və hərtərəfli sülh sazişi istiqamətində danışıqlar aparmağa çağırırıq. Hesab edirik ki, bu, vacibdir. Minsk Qrupunun həmsədr ölkələri buna görə çox səylə çalışırlar ki, tərəfləri yenedən danışıqlara cəlb etsinlər və qeyd etdiyimiz hərtərəfli sülh danışıqları istiqamətində danışıqlar aparsınlar. Tərəflərin atəşkəs rejiminə ciddi riayət etməsi və hərtərəfli sülh sazişi üzərində işləməsi vacibdir. İstər Minsk Qrupu çərçivəsində, istərsə də dövlət katibi Con Kerri tərəfindən ikitərəfli şəkildə münaqişənin sülh yolu ilə nizamlanması üçün səylərimizi davam etdiririk".

Ötən il baş verən iki kəskin devalvasiya ölkə vətəndaşlarının həyatını ciddi şəkildə təhdid edir. Banklardan kredit götürən vətəndaşlar yüksək faizli kreditləri verə bilmir, üstəlik, kredit dollarla alındıqda, məsələ bir az da ciddiləşir. Banklar isə müxtəlif üsullarla borçluları sıxışdırır, borcu geri almağa çalışır və hətta məsələ həbs təhlükəsinə qədər gedib çıxır. Əslində banklar qanuni olmayan yollarla vətəndaşları sıxışdırıb bir qədər vaxt udmağa, bir neçə ay daha artıq yaşamağa çalışır. Çünki bankların vəziyyəti də yaxşı deyil və əksər banklar hələ də çökmə təhlükəsi qarşısındadır. Ekspertlər mövcud durumun bir neçə ay sonrasını nikbin proqnozlaşdırmırlar...

Faktiki olaraq bu gün vətəndaşlarda ciddi narazılıq yaranıb, iqtidara problem yarada biləcək məsələ bankların qəddar faiz siyasətidir.

Ölkədə ödəniş vaxtı keçmiş kreditlərin ümumi həcmi 2016-cı il aprelin 1-nə 1 326,5 milyon manat təşkil edib. Mərkəzi Bankın xəbərinə görə, martın 1-nə olan analoji göstərici ilə müqayisədə problemlili kreditlərin həcmi 3 milyon manat və ya 0,22 faiz, 2016-cı ilin əvvəli ilə müqayisədə isə 182 milyon manat və ya 12,06 faiz azalıb. Vaxtı keçmiş kreditlərin məcmu kreditlərdə xüsusi çəkisi 6,73 faiz təşkil edib. Qeyd edək ki, martın 1-nə bu göstərici 6,54 faiz, ilin əvvəlində isə 6,94 faiz olub. Manatla verilən vaxtı keçmiş kreditlər aprelin 1-nə 691,5 milyon manat təşkil edib ki, bu da martın 1-nə nisbətən 19,6 milyon manat və ya 2,92 faiz çoxdur. İlin əvvəli ilə müqayisədə isə manatla vaxtı keçmiş kreditlər 148,7 milyon manat və ya 17,7 faiz artıb. Bu kreditlərin manatla məcmu kreditlərdə payı son bir ayda 0,2 faiz bəndi artıb, ilin əvvəlindən 0,7 faiz bəndi azalaraq 6,9 faizə çatıb. Milli valyutada verilən qısamüddətli kreditlərdə problemlili kreditlərin xüsusi çəkisi 11,7faiz təşkil edib. Bir ay əvvəl bu göstərici 11,4 faiz, ilin əvvəlində isə 15,1 faiz olub. Manatla uzunmüddətli kredit-

lərin strukturunda isə problemlili kreditlərin payı aprelin 1-nə 6,1 faiz, ilin əvvəlində 6,2 faiz, martın 1-nə isə 5,8 faiz təşkil edib. Xarici valyutada vaxtı keçmiş kreditlərin həcmi aprelin 1-nə 635 milyon manat təşkil edib. Bu, martın 1-nə nisbətən 22,6 milyon manat və ya 3,4 faiz, cari ilin əvvəli ilə müqayisədə isə 33,3 milyon manat və ya 5,0 faiz azalıb. Xarici valyutada problemlili kreditlərin məcmu kreditlərdə xüsusi çəkisi aprelin 1-nə 6,6 faiz, keçən ayın əvvəlində 6,4 faiz, ilin əvvəlində isə 6,2 faiz olub. Xarici valyutada qısamüddətli kreditlərdə vaxtı keçmiş kreditlərin payı aprelin 1-nə 5,3 faiz, martın 1-nə 5,2 faiz, 2016-cı ilin əvvəlində isə 5 faiz olub.

Ekspert Rəşad Həsənov məsələ ilə bağlı müsavata.com-a bildirib ki, Azərbaycanda uzunmüddətli dövrdə həyata keçirilmiş məsuliyyət-siz kreditləşmə, eyni zamanda devalvasiyalardan sonrakı bank sektorundakı vəziyyət problemlili kreditlərin həcminin kəskin artımının əsas səbəblərindəndir: "Rəsmi olmayan məlumatlara görə, kredit borcu olanların, problemlili kreditlərin

Banklar ölkədə üsyan yetişdirir

Əhali borc bataqlığında, vətəndaş belinə ikiqat yüklənən kreditləri qaytara bilmir; hökumət isə problemin həllində maraqlı deyil...

həcmi rəsmi rəqəmlərdə göstərilirdiyindən kifayət qədər artıqdır. Bununla bağlı da dəfələrlə mətbuata açıqlamalarımızda qeyd etmişik ki, problemlili kreditlər bank sektorunda 30 faiz həddindən yuxarıdadır. Burada həm istehlak kreditləri, həm də biznes kreditləri var. Ciddi gecikmələr mövcuddur. Bu gecikmələri bir çox hallarda banklar kreditlərin ödənişini zamana yamaqla müəyyən qədər problemi uzatmağa çalışır. Amma düşünürəm ki, bu, sadəcə, qısamüddətli dövrdə effektiv ola bilər. Sonrakı dövrlərdə bu kreditlərin özündə problemlili yaşanacağı

qəçılmazdır. Təsadüfi deyil ki, beynəlxalq reyting agentlikləri bununla bağlı öz fikirlərini qeyd edirlər ki, Azərbaycanda problemlili kreditlər rəsmi rəqəmlərdə ifadə edildiyindən ən azı üç dəfə artıqdır. Həmçinin düşünürəm ki, problemlili kreditlər həqiqətən də hazırda 30 faiz üzərindədir. Kredit götürənlər üçün hər hansı güzəşt paketi olmazsa, qısa müddət sonra çox ciddi fəsadlar yaradacaq. Nəzərə alsaq ki, son devalvasiyadan sonra 6 bankla bağlı Mərkəzi Bank ləğvətmə qərarı vermək məcburiyyətində qalıb. Daha iki bankın da linkviltik problemi var. Düşünürəm ki,

bu problem digər banklarda da var. Qısa müddət sonra bu problemin digər banklarda da olacağı gözlənilir. Bu baxımdan, vəziyyət heç də ürəkəçən deyil. Maliyyə bazarlarına Nəzarət Palatası müəyyən qədər çevik addımlar atmaq istəyir. Amma düşünürəm ki, bu, prosesi əngəlləyə biləcək. İlin sonuna qədər Azərbaycanda bankların bağlanması ehtimalı çox yüksəkdir. Qısamüddətli dövrdə bu problemi həll etmək olar. Çünki faktiki olaraq kredit götürənlərin, biznes və vətəndaşların çox ciddi gəlir problemi var. Faktiki olaraq bu insanların krediti ödəmək qabiliyyətinə deyildir. Hətta ödəniş qısamüddətli dövr ərzində bu fəsadlar dərinləşir və özünü büruzə verməkdədir. Bundan sonrakı dövrdə problemin daha da dərinləşəcəyini düşünürəm".

Ekspert Əkrəm Həsənov isə bildirib ki, əksər hallarda vətəndaş kredit müqaviləsini şərtlərlə tanış olmadan imzalayır və kredit şərtlərində əldə edilir: "Sonra da bank deyir ki, imzalamısan, krediti ödə. Vətəndaş da aldığını sü-

but edə bilmir. Məsələn, krediti manatla istəyib, ona dollarla veriblər, yaxud da devalvasiyanın nəticələri haqda xəbərsiz olub və sair. Əslində "İstehlakçının hüquqlarının müdafiəsi haqqında" Qanunun 13-cü maddəsinə əsasən bank istehlakçı olan borc alana kredit haqda zəruri və düzgün məlumat verməlidir. Bank məhkəmə proseslərində, bir qayda olaraq, deyir ki, guya müqavilə bağlanmazdan əvvəl vətəndaş tam məlumatlandırılmışdır. Halbuki realıqda banklar bunu etmir və vətəndaşı aldadır. Vətəndaş da bunu sübut edə bilmir. Lakin sübutun çox asan yolu var. Belə ki, "Banklarda kreditlərin verilməsi Qaydaları"nın 4.1.17-ci bəndinə əsasən müqavilələr bağlanandan sonra bank müqavilə şərtləri ilə bağlı borcalana ətraflı izahat verməlidir və bu barədə müqavilədə qeyd etməlidir". Ekspert dollar kreditləri ilə bağlı hökumətin bundan sonra da addım atmayacağını düşünür və vətəndaşlara hüquqlarını məhkəmələrdə qorumağı məsləhət görür.

□ Rəy RƏFİYEVA

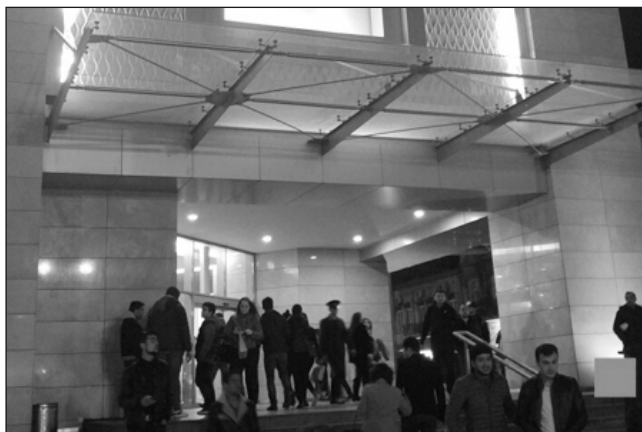
"Ticarət mərkəzlərinin girişində gənc oğlanları yoxlayırlar" - ilginclik iddia

Bakıdakı iri ticarət mərkəzlərinin mühafizəsi hansı səviyyədədir?

Bugünlərdə redaksiyamızın ünvanına maraqlı bir məktub gəlib. Oxucumuz paytaxtda fəaliyyət göstərən ticarət mərkəzlərindəki mühafizə sistemini təhlil edib. Professional bir baxışla ticarət mərkəzlərinin durumunu təhlil edən oxucumuz yazıb ki, mühafizə anlamı yalnız binanın qorunması ilə bitmir. Mühafizə zamanı binanın təkə daxili deyil, ora gələn müştərilərin və digər insanların hamısı yoxlanmalıdır. Məktub müəllifi daha sonra diqqəti "28 Mall" ticarət mərkəzinə çəkib: "Burada mühafizə xidməti hər hansı bir təhlükəli hadisənin, o cümlədən də terror hadisəsinin qarşısını almaq üçün hazır deyil.

Müşahidələrimə əsasən deyərəm ki, "28 Mall"-ın mühafizə xidmətinin əməkdaşları əksər hallarda yalnız 20-29 yaşlı gənc oğlanları yoxlayırlar. Ticarət mərkəzinin mühafizə xidmətinin C. Məmmədov adlı növbə rəisi də təsdiq etdi ki, bütün insanları, xüsusilə qadınları fiziki baxımdan yoxlamaq imkanları yoxdur. O qeyd etdi ki, "28 Mall" ticarət mərkəzinin mühafizə xidməti standartları beynəlxalq təcrübəyə əsaslanır. Buna görə də onlar face kontrol (üz yoxlaması)

strategiyasından istifadə edirlər. Ticarət mərkəzinə daxil olan və üzündən təhlükəli hesab etdiyi vətəndaşların əlinə çanta, eləcə də digər əşyalar giriş-çixışlarda detektorlar vasitəsilə yoxlanılır. Əslində isə yoxlama təkə 20-29 yaşlı gənc oğlanlar üzərində aparılır. Bu isə müştəriləri binanın girişində mühafizə xidmətinin əməkdaşları tərəfindən ciddi diskriminasiyaya məruz qoyur. Binanın girişindən mərkəzə daxil olan qadınlara çanta və digər əşyalarına bir o qədər də

ciddi diqqət yetirilmir və bir çox hallarda, ümumiyyətlə, yoxlanılmır. Təkə 20-29 yaşlı gənc oğlanları yoxlamaq nəinki imitasiya xarakteri daşıyır, həm də ticarət mərkəzinə gələn müştərilərin təhlükəsizliyini ciddi şübhə altına salır".

Bu məktubun izi ilə paytaxtda fəaliyyət göstərən bir neçə ticarət mərkəzinin təhlükəsiz-

liyi ilə bağlı kiçik reytdə keçirdik. Yeni fəaliyyətə başlayan "Gənclik Mall" ticarət mərkəzində hələlik mühafizə xidməti yoxdur. Giriş qapısından rahatlıqla, heç bir yoxlamadan keçmədən daxil olmaq mümkündür.

Denizkənarı Milli Parkda yerləşən "Park Bulvar" ticarət mərkəzində də mühafizə xidməti var. Hər mərtəbədə iki mü-

hafizəçi müşahidə olunur. Amma binanın girişində mərkəzə daxil olan şəxslərin təhlükəsizliyinə bir o qədər də ciddi diqqət yetirilmir.

"Metropark"da isə təhlükəsizlik xidməti yüksək səviyyədədir. Bu mərkəzin bütün girişlərində təhlükəsizlik aparatı var. Çantaların yoxlanılması ilə yanaşı, müştərilər X-ray cihazlarından da keçirlər. Bu məkanın avtodayanacağına daxil olan müştərilərin maşınları başdan-ayağa yoxlanılır, baqajlarına və salonuna baxış keçirilir.

Yazının girişində qeyd olunan oxucu məktubuna əsasən isə "28 Mall"da suallarımıza cavab verəcək heç kimi tapmadıq.

"Yeni Müsavat" beynəlxalq standartlara uyğun olaraq, ticarət mərkəzlərində mühafizə xidmətinin səviyyəsi ilə bağlı gəzişmə edib. Ümumiyyətlə, alış-veriş mərkəzlərinin (bundan sonra AVM-müə.) girişində X-ray cihazları və metal detektorlar xüsusi rol oynayır. Xüsusən X-ray cihazları son texnologiyaya məhsulu olmalıdır. Ümumiyyətlə, insanların çanta və torbalarını yoxlayan X-ray cihazları mütəq bu sahə üzrə savadı olan opartorlara həvalə edilməlidir.

AVM-lərdə çalışan özək təhlükəsizlik şirkətləri ilə çalışan əməkdaşların mütəq özəl təhsili olmalıdır. Hər hansı bir təhdid ünsürü gördükləri halda

professional müdaxilə şərtidir. Bundan başqa, giriş və çıxışlarda hər kəs tək-tək yoxlanılmalı və alınması qadağan olan maddələr saxlanmalıdır. Bundan başqa, avtodayanacaq girişlərində də maşınları mütəq yoxlamadan keçirməlidirlər.

Maraqlıdır ki, bir neçə il bundan önce Türkiyədə Birləşmiş Markalar Dərnəyinin üzvləri AVM-lərin girişindən X-ray cihazlarının, eləcə də təhlükəsizlik əməkdaşlarının ləğv olunmasını tələb etmişdi. Onlar bildirmişdi ki, bu təhlükəsizlik tədbiri AVM-lərin müştərilərinə, markalara və ümumi alver əhvalına pis təsir edir. Onların müraciətində bu cümlələr yer almışdı:

"Mövcud təhlükəsizlik tədbirlərinə görə detektorların qabağındakı müştərilər sıxlıq yaşayır. Əl detektoru ilə aparılan yoxlama zamanı vəzifəli əldə olunan siqnalara reaksiya vermirlər. Qər və Körfəz ölkələrində, eləcə də Rusiyada AVM girişlərində bənzər tədbirlər yoxdur. Ölkəmizdə də AVM girişlərindəki bu yoxlamalar ancaq narahatlıq yaradırlar".

Bu məsələdə bilmədiyimiz başqa bir nüans isə ondan ibarətdir ki, AVM-lərdəki qapı təhlükəsizlik nöqtələri, orada çalışan işçilər və təhlükəsizlik cihazlarını orta qərclərdən qarşılanır. Bu da ordakı firmaların narazılığına səbəb olur.

□ Sevinc TELMANQIZI

Kasıbların güman, varlıkların uman yeri - qaraciyər transplantasiyası

Tibbin ən bahalı sahələrindən olan transplantasiyanın ölkəmizdə inkişaf problemləri; Azərbaycanda hər kəs donor və resipiyent ola bilməz, çünki...

İnsan vücudunun ən mühüm orqanlarından biri qaraciyər hesab olunur. Qaraciyər çatışmazlığı diaqnozu qoyulan şəxslərin bu xəstəlikdən xilas olması şansı 50-60 faizə qədər qiymətləndirilir. Qaraciyər transplantasiyası isə riskli əməliyyat olduğu qədər həm də çox baha başa gələn əməliyyatdır.

Əksər dünya ölkələrində olduğu kimi, Azərbaycanda da qaraciyər köçürülməsini gözləyən xeyli xəstə var. Musavat.com olaraq təqdim edəcəyimiz bu yazıda qaraciyər çatışmazlığının yaranma səbəblərinə, donor olmağın şərtləri haqda bilgi verməyə, Azərbaycanda transplantasiya əməliyyatları və hansı xəstəxanalarda bunun mümkün olması haqda məlumat çatdırmağa, habelə ölkəmizdəki donor reklamları barədə məlumatları təqdim etməyə çalışacağıq.

Öncə onu qeyd edək ki, qaraciyər transplantasiyasına ehtiyacı olan xəstələrin sayının artmasının bir çox səbəbləri var. Tibbi ekspertlərin fikrincə, əsas səbəblər genetik xəstəliklər, zərərli adətlər, uşaq yaşlarında erkən üzə çıxan andanəgəlmə xəstəlikləri, ən əsası isə hepatit C nəticəsində ortaya çıxan sirroz, ilkin qaraciyər şişləri və bir sıra toksik hallar qaraciyər transplantasiyasını qaçılmaz edir.

Qaraciyər köçürülməsi prosesinin təhlükəli və çətin olmasını statistika da təsdiq edir. Belə ki, UNOS-un (Amerika Milli Gözləmə Siyahısı) yaydığı nəticələrə görə, transplantasiya olmağı gözləyən 17645 nəfər xəstənin yalnız 6000-i istədiyi orqanı əldə edərək əməliyyat olunub. Gözləmə siyahısındakı xəstələrin təxminən 50 faizi orqan transplantasiyası gözləyə-gözləyə həyatını itirib və hər gün siyahıya yeni xəstələr əlavə olunur. Qaraciyər transplantasiyası həyata keçirən xəstələrin belə 20 faizi ümumi statistika görə, dünyasını dəyişib. İllər ötdükcə isə bu statistik göstəricilər daha da yüksəlir. Amerika kimi bir ölkədə qaraciyər transplantasiyasından əziyyət çəkən insanların bu taleyi yaşadığına şahidlik etdikdə Azərbaycanda və digər ölkələrdəki vəziyyəti təsəvvür etmək o qədər də çətin deyil.

Qaraciyər transplantasiyası mürəkkəb prosedurdur. Ümumiyyətlə qaraciyər vericisi olmaq üçün müraciət edən namizədlərin yalnız 20-25 faizi bütün pillələri keçərək canlı donor ola bilər. Nazirlər Kabineti 2011-ci il noyabrın 17-də insan orqanları və toxumalarının transplantasiyası ilə bağlı bir neçə qərar qəbul edib. "İnsan orqan və ya toxumalarının transplantasiyası qaydaları və şərtləri" nə əsasən, insan

həyatının xilas edilməsi və sağlamlığının bərpası üçün digər tibbi üsullardan istifadə etmək mümkün olmadıqda, cərrahiyyə əməliyyatı aparmaqla xəstədə olmayan və ya zədələnən orqan, toxumaların donorun və ya insan meyitinin orqan və toxumaları ilə əvəz edilməsinə yol verilir.

Orqan və toxumaların transplantasiyası donorun və resipiyentin (orqan köçürülən şəxsin) yazılı razılığı əsasında həyata keçirilir. Resipiyent 18 yaşına çatmayan şəxslərin donor qismində cəlb edilməsi qadağan edilir.

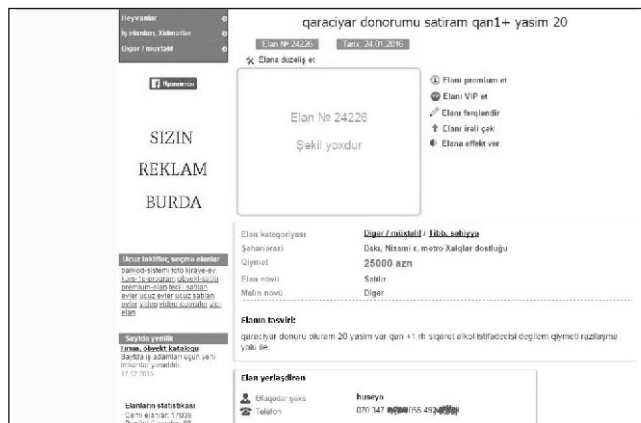
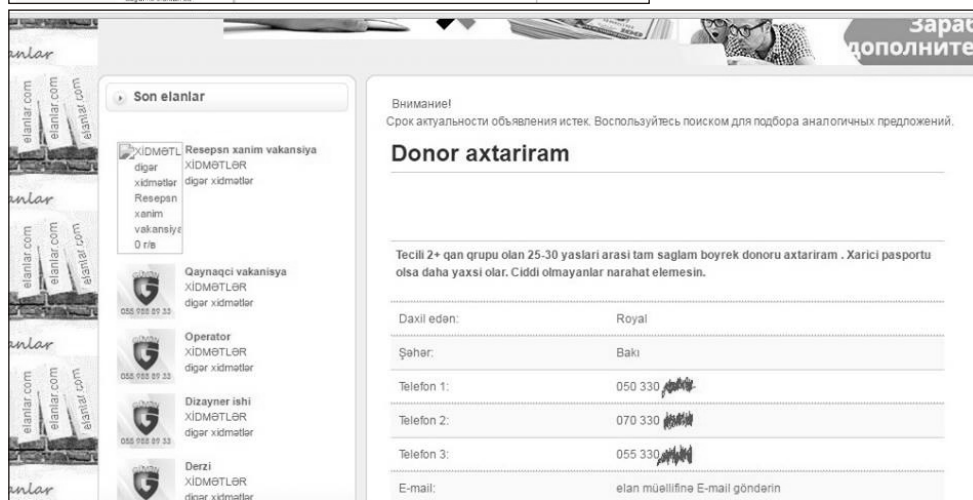
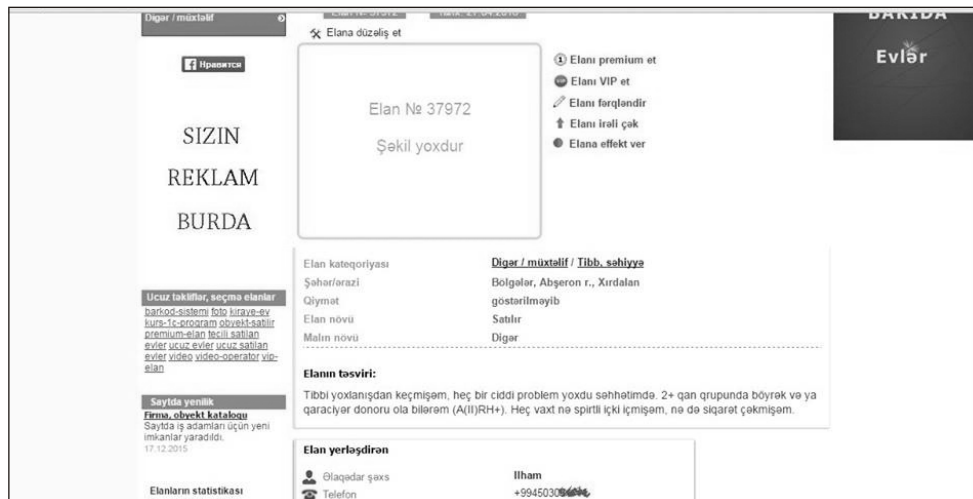
Əgər şəxs donorluqla bağlı münasibətini bildirməmişdirsə, ölümündən sonra yaxın qohumlarının və ya qanuni nümayəndələrinin icazəsi ilə onun orqan və toxumalarının götürülməsinə yol verilir. Şəxs sağlığında donorluqdan yazılı şəkildə imtina edərsə, ölümündən sonra ondan transplantasiya məqsədi ilə orqan götürülməsinə yol verilmir.

Donordan transplantasiya üçün cüt orqanlardan birini, tək orqan və ya toxumalardan isə donorun həyatı üçün təhlükəli hallar, yaxud onun sağlamlığında bərpəolunmaz pozuntular yaratmayacaq miqdarda və həcmdə götürmək olar. Mütəxəssislərin fikrincə, böyrək donorları üçün yaş həddi 18-70, qaraciyər donorları üçün isə yaş həddi 18-55 olaraq qəbul olunur.

Qaraciyərin köçürülməsi olduqca bahalı əməliyyatdır. Çünki qaraciyər transplantasiyası həm təhlükəlidir, həm də uyğun orqan çətinliklə tapılır. Bu əməliyyatın qiyməti isə azı 80-100 min manat arasında dəyişir. Əməliyyatın məbləği daha çox tapılan donorun tələb etdiyi qiymətə görə də dəyişir.

Azərbaycanda ilk dəfə orqan köçürülməsi 1971-ci ildə baş tutub. Akademik Mirməmməd Cavadzadənin rəhbərliyi ilə 1971-ci il martın 4-də Azərbaycanda ilk dəfə xəstəyə böyrək köçürülüb. Mərhum akademik rəhbərliyi ilə 1983-cü ilə kimi Azərbaycanda 30-a yaxın böyrək köçürmə əməliyyatı aparılıb. Sovet hakimiyyəti dağıldıqdan sonra Azərbaycanda orqan köçürmə əməliyyatları dayandırılıb.

Müstəqil Azərbaycanda isə

orqan transplantasiyası ilə bağlı hüquqi bəzən formalaşdırılmasına 1999-cu ildə başlanılıb. "İnsan orqan və ya toxumalarının transplantasiyası haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul olunub, 2000-ci ildə isə Nazirlər Kabinetinin qəbul etdiyi qərara görə, transplantasiyasına icazə verilən orqan və ya toxumaların siyahısı tutulub. Müstəqil Azərbaycanın tarixində bir insanın orqanının başqa bir şəxsə köçürülməsi əməliyyatı 2005-ci ildə akademik Mirəsəddulla Mirqasımov adına Respublika Klinik Xəstəxanasında iranlı həkimlərin rəhbərliyi ilə keçirilib. Azərbaycanda qaraciyərin köçürülməsinə isə ilk olaraq

2008-ci ildə başlanılıb.

Nazirlər Kabinetinin təsdiq etdiyi siyahıya əsasən, Azərbaycanda akademik M.Cavadzadə adına Respublika Klinik Uroloji Xəstəxanası, Mərkəzi Gömrük Hospitalı, akademik Zərifə Əliyeva adına Elmi Tədqiqat Oftalmologiya Mərkəzi, Mərkəzi Neftçilər Xəstəxanası və Respublika Diaqnostika Mərkəzində transplantasiya əməliyyatları həyata keçirilə bilər.

Qaraciyər çatışmazlığı xəstəliyindən xilas ola bilənlərin əsas hissəsi təbii ki, maddi imkanları yaxşı olanlardır. Pulu olan şəxslərin donor tapması üçün növbə gözləməsinə gərək qalmır. Bu bahalı əməliyyatda donor olmaq istəyənlərin sayı

da az deyil. Müəyyən məbləğ qarşılığında donor olmaq istəyənlər hətta bu istəklərini elanlar vasitəsilə də açıq şəkildə bildirirlər. Azərbaycanda bəzi alqı-satqı elanlarının yerləşdirildiyi saytlarda orqanların satışı və alışı ilə bağlı reklamlara da rast gəlmək mümkündür.

Donor alışı və satışı ilə bağlı kiçik bir araşdırma apardıqda bu cür sayız-hesabsız elanlara rast gəlmək mümkündür.

Məsələn, birja-in.az, elanlar.com, qarabazar.az kimi saytlarda maşın, ev, mebel və s. elanları ilə yanaşı, donor olmaq istəyənlərin və donor axtaranların elanlarını görmək

Orqan alışı və satışı ilə bağlı elan vermək isə çox asandır. Adı qaydada saytların "elan ver" bölməsinə daxil olmaqla bu haqda məlumat yerləşdirmək mümkündür.

Elanlardan birində yazılan telefon nömrəsini yerləşdirən şəxslərdən biri ilə əlaqə saxladım. Qaraciyər donoru ola biləcəyini ilə bağlı elan verən şəxs məbləğdə razılaşa biləcəyimizi dedi. İlk olaraq bunun üçün nə qədər məbləğ istəyəcəyini soruşduq. Təxminən 25-30 yaşlarında olan şəxs işsiz olduğunu və bu günə qədər yaranan borclarını ödəmək üçün bu addımı atdığı dedi. Qiyməti isə telefonda yox, üzübüz görüşəcəyimiz zaman deyəcəyini bildirdi.

Donor satışı ilə bağlı "İnsan orqan və (və ya) toxumalarının transplantasiyası haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanununun 16-cı maddəsində deyilir: "Transplantasiyaya aid reklama qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada yalnız tibb və ecazlıq sahəsində ixtisaslaşmış mətbuat orqanlarında yol verilir".

Bir çox dünya ölkələrində gizli şəkildə orqan satışı ilə məşğul olan dəstələr də var. "Orqan mafiyası" kimi tanın bu qruplaşmalar dünyanın istənilən ölkəsinə orqan satmaq imkanlarına malikdirlər. Orqan köçürmə əməliyyatlarının ən uğurlu həyata keçirildiyi və imkanlı Azərbaycan vətəndaşlarının üz tutduğu ölkələr sırasında Türkiyə və İsrailin adı daha çox hallanır.

Maraqlı məqam isə xarici KİV-lərdə "qaçaq orqan satışı" və "orqan mafiyası" haqda yer alan xəbərlərdə Türkiyə və İsrail kimi ölkələrdə bu halların geniş vüsət aldığı qeyd edilir. Əsasən Fələstin, Əfqanıstan, İraq kimi savaş gədən ölkələrdən, aclıq və səfəlt içində yaşayan Afrika ölkələrindən qaçaq yollarla gətirilən insanlardan donor kimi istifadə edildiyi haqda məlumatlar var.

Onu da əlavə edək ki, Azərbaycanda da bir çox özəl klinikalarda da gizli şəkildə orqan köçürülməsi haqda bilgilər var. Xatırladaq ki, Baş Prokurorluq tərəfindən aparılan araşdırmalar nəticəsində 2009-cu ildə Azərbaycan Beynəlxalq Universitetinin (ABU) Tibb Mərkəzində ukraynalı cərrahlər tərəfindən 13 Ukrayna vətəndaşının donorluğu ilə qanunsuz orqan nəqli əməliyyatlarının həyata keçirilməsi məlum olmuşdu. ABU-nun Tibb Mərkəzində keçirilən qanunsuz orqan transplantasiyası əməliyyatlarında Fransa, ABŞ, Ukrayna və İsrail vətəndaşlarının iştirakı da aşkar edilmişdi.

İ.MURADOV

Mağazalardakı endirim kampaniyasının sirri...

Azad İstehlakçılar Birliyi: "Qiymət üzərindəki xətt və altından başqa bir qiymət istehlakçının aldadılmasıdır"
İqtisadçı ekspert: "Azərbaycan qanunvericiliyində belə hallarla bağlı reklam qadağaları var"

Geyim mağazalarında, xüsusən də brend mağazalarda 30, 50, 70 faizədək endirim kampaniyaları həyata keçirilir. Endirim yazılan bir sıra mağazalar da var ki, orada satıcılar müştərini yola verməklə məşğul olurlar.

"Sahil" metro stansiyası yaxınlığında qapısında böyük qırmızı hərflərlə "50 faiz endirim" yazılan mağazaya daxil oluruq. Məlum olur ki, bu endirim artıq neçə illərdir vitrinde qalan və demək olar ki, köhnəmiş paltarlara aiddir. Yaxud brend mağazada 100-150 manata satılan hansısa geyimin endirimlə birdən-birə 30-40 manata alıcıya təklif edilməsi bir çoxlarında həmin geyimin maya dəyəri ilə bağlı şübhələr yaradır. İnsanlarda istər-istəməz mağaza sahiblərinin onları aldatdığını və əslində maya dəyəri ucuz olan bu malın onlara 2-3 qat baha satdığını anlaşırlar.

Satıcılar isə bu fikirlərlə razılaşırlar. Satıcı Vüqar Abbasov endirimi bir iki ölçüsüz qalmış məhsullara şamil etdiklərini dedi: "Bu malın

hamısı satılıb və iki böyük və ya çox kiçik ölçüləri qalıb. Malın ziyana getməməsi üçün onu maya dəyəridən də aşağı verməyə məcburam. Əks təqdirdə, illərlə vitrinde qalacaq ki, bu da mənə zərərindən başqa bir şey deyil".

Alıcılar isə bundan məmnun idilər. Bəzi alıcılar endirim kampaniyasını fürsət bilib alış-veriş edir, bəziləri isə endirim kampaniyaları olmasına baxmayaraq, yenə qiymətlərin ölçətməz olduğunu deyirdilər. Alıcı Dilrə Quliyeva endirim kampaniyasındakı bəzi şərtləri bəyənmediyini dedi: "Endirimde olsa belə adi bir köynək 35 manatdır. İndiki halda çox az adam olarkı, 35 manatı adi bir köynəyə versin. Endirimlə bacıma hədiyyə olaraq bir don aldım. Ancaq əyninə böyük ol-

du. Gətirdim ki, qaytaram. Qaytarmadılar ki, endirimde satılan mallar geri qaytarılmır. Məcbur yerinə həmin dəyərdə olan başqa bir paltar götürdüm. Amma bunun heç düzgün olmadığını düşünürəm".

Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov ölkədə endirimlərlə bağlı çoxlu sayda problemlər olduğunu bildirdi: "Ölkədə endirimlərlə bağlı birinci problem odur ki, istehlakçı çöldə vitrinde endirim yazısını görüb içəri daxil olduqda əslində endirimin onun axtardığı məhsula aid olmadığını görür. İkinci problem, istehlakçının endirimlə aldığı malı geri qaytara bilməməsidir. Alıcı malı endirimlə alır, aparır evə, onun tələbatını ödəmədiyi üçün malı qaytarmaq istədiyində qaytarmırlar ki, bunu endirim kampaniyası ilə almısan. Halbuki istehlakçının malı 15 gün müddətində qaytarmaq hüququ var. Üçüncü problem isə endirimlərin yalançı olması ilə bağlıdır. Yəni Nazirlər Kabinetinin 94 sayılı qərarı ilə hər bir malın üzərində maddi məsul şəxsin imzası olan qiymət sənədi olmalıdır. Endirim kampaniyasında olan malların üzərinə baxsaq yalnız bir qiymət olduğunu və yaxud bir qiymət yazıb üstündən xətt çəkib altından yazıblar. Heç qiymət sənədi olmayan o

xətt altından başqa bir qiymət istehlakçının aldadılması jestidir. İstehlakçının hüququ var ki, malın qiymət sənədini tələb etsin. Satıcı isə bunu göstərməyə borcludur. Ancaq onu da qeyd edim ki, mallarda 80 faizə qədər, hətta daha çox endirim ola bilər. Hətta biznesmen öz malını havayı da verə bilər. Xarici ölkələrdə də endirimlər var. Məsələn, mən Kanadanın paytaxtı Ottavada bir kostyumu 450 dollara gördüm və baha olduğu üçün almadım. Gedib Kanadanın Toronto şəhərində həmin kostyumu endirimlə 50 dollara aldım. Yeni belə hallar ola bilər".

Qurum sədri ölkənin ən brend mağazasında belə ən saxta məhsul tapmağın mümkün olduğunu dedi: "Bunun da səbəbi ölkədə başqa qiymət yazıblar. Heç normal istehlakçı siyasətinin olmamasıdır. Son 4 ayda biz-

nes qurumları hökumətin onlar üçün yaratdığı bu şəraitdən sui-istifadə edir və istehlakçının hüquqlarını bütün vektorlar üzrə pozurlar. Azad İstehlakçılar Birliyi bütün dövlət qurumlarına məktub göndərmiş, aldığımız cavab isə bu olub ki, bizim heç yere müdaxilə etmək hüququmuz yoxdur, gedin, məhkəməyə müraciət edin. Düşünürəm ki, belə getsə, böyük narazılıq baş qaldıracaq".

İqtisadçı ekspert Rəşad Həsənov isə əvvəlki

dövlətlə müqayisədə hazırda qiymət endirimlərinin daha çox olduğunu dedi: "Bir çox hallarda fəaliyyətini dayandıрмаq istəyən sahibkarlar məhsulların qiymətində endirimlər edirlər. Bəzi hallarda bu endirim mövsümü ötmüş məhsullara və ya qalıq mallara şamil edilir. Bəzən isə iş adamları müştəri cəlb etmək məqsədilə endirim reklamlarına yol verirlər. Əslində Azərbaycan qanunvericiliyində belə hallarla bağlı reklam qadağaları var və bu qadağa daha da sərtləşdirilib. Ümumiyyətlə, düzgün olmayan informasiyanın verilməsi ilə bağlı sahibkarlara qarşı ciddi sanksiyalar gözlənilir. Digər məsələ isə İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və vətəndaşların hüquqlarının qorunması komitəsi fəaliyyət göstərir. Bu komitənin işi əslində bu kimi hallara qarşı mübarizə aparmaqdır. Hazırda sahibkarların düşdüyü maliyyə sıxıntılar, problemlər, istehlakçıların alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi bu kimi halların nisbətən

Kişilər!!! Axırmı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəliyi)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)
 Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Yenilik! Rusiyada təhsil almış və Moskvada müdafiə etmiş tibb elmləri namizədi, təcrübəli həkim Darya Ivanovna

varikoz və postvarikoz trofik yaraları, habelə diabetik yaraları özəl metodika ilə, cərrahi müdaxiləsiz müalicə edir.

Tel (051) 634-40-01.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN
 Tel: (055) 776-70-34

Elan

Uğur firmasının Kazimov Xeyrulla Xanhusəyn oğlunun adına olan Bakı şəhəri Xudu Məmməd küçəsi 2944 a məhəllədə yerləşən bina 2, mənzil 28 evin müqavilə və maliyyə arayışı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Günəli MANAFLI
 Fotolar müəllifindir

"Eurovision-2016" mahnı yarışmasının ilk yarıfinal mərhələsi baş tutub. Amir Ali, Jeyk Erikson, Henrik Vikstromun müəllifi olduğu "Miracle" mahnısı ilə ölkəmizi təmsil edən Səmrə Rəhimli 14-cü çıxış edib və finala vəsiqə qazanıb. O, finalın birinci hissəsində çıxış edəcək.

Müsabiqə isə qalmaqlıq ötürməyib. Erməni iştirakçı İveta Mukuçyan qondarma Dağlıq Qarabağın "bayrağı"na dalğalandıraraq tənqibətə əl atıb.

Erməni təmsilçisinin "bayraq" dalğalandırması müsabiqədən sonra keçirilən mətbuat konfransında da mübahisə yaradıb. İlk olaraq jurnalistlərin suallarına cavab verən Ermənistan təmsilçisi "bayraq"la sülh mesajı verdiyini iddia edib: "Mən bu sualı gözləyirdim, lakin gəlin unutmaq ki, mən öz ölkəmi təmsil edirəm və mənim hisslərim, ürəyimin hər anı ona həsr olunub. Mən bütün dünyaya bəyan etmək istəyirəm ki, öz sərhədlərimizdə ancaq sülh istəyirəm, Ermənistan sülh istəyir".

Konfransda iştirak edən İTV-nin baş direktor müavini Şaiq Məmmədov ermənilərin laiyqli cavabını verib. O, Səmrəni ilk yarıfinal mərhələsində qazandıqı uğur münasibətilə təbrik edib, sonra isə erməni iştirakçıya etirazını bildirdi:

"Azərbaycanın ərazisindəki tanınmamış, qondarma "respublikaya" aid olan "bayraq"ın böyük bir yarıfinalda dalğalandırılması qurumun adına bir ləkədir. Qarabağ Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazisidir və heç bir dövlət onun müstəqilliyini tanımır. "Eurovision-2016" komitəsinin bu tənqibətə qarşı ciddi ölçü götürəcəyinə inanıram".

"Eurovision"un təşkilatçıları erməni ifaçını cəzalandırmalıdır"

"Bu, növbəti erməni separatçılığının, riyakarlığının bariz nümunəsidir"

Ş.Məmmədovun sözləri konfrans aparıcısı tərəfindən dəfələrlə kəsilə də, o, sözünü axıra kimi deməyi bacarıb. İTV əməkdaşının sözləri alqışlarla qarşılanıb.

Konfransdan sonra müsabiqənin prodüseri Sven Stojanovic jurnalistlərə bildirdi ki, erməni ifaçının "bayraq"ı zala gətirməsi qanunsuzdur və məsələ ilə bağlı Avropa Yayım Birliyi araşdırma aparacaq.

XİN mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev müsabiqədə yaşananlara münasibət

bildirib. O, **baku.ws** saytına açıqlamasında "Eurovision-2016" müsabiqəsinin Azərbaycan üzrə Təşkilat Komitəsinin məsələni araşdırdığını deyib: "Bu məsələ Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən də araşdırılacaq. Daha sonra bununla bağlı müsabiqənin təşkilat komitəsinə müraciət ediləcək. Göründüyü kimi, Ermənistan "Eurovision" mahnı yarışmasında da tənqibətə əl atıb. Mahnı müsabiqəsinin platformasından istifadə edərək Azərbaycanın işğal altındakı torpaqlarında elan edilən qondarma rejimi təşviq edir. Ermənistanın bu cəhdləri yarışmanın təməl prinsiplərinə, ideyalarına ziddir".

Məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat" qəzetinə açıqlama verən Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) icra katibi, deputat Siyavuş Novruzov deyib ki, er-

lanlar, buna maraqlı vaxt keçirmək, əylənmək üçün bir vasitə kimi baxırlar. Ona görə də bu yarışmanın piar (PR) effekti çox böyük deyil. Misal üçün, idman

mənilərlə bağlı ölçü götürülməlidir: "İTV-nin rəhbərliyi məsələ ilə bağlı "Eurovision" komitəsinə müraciət edib. Bu, növbəti erməni separatçılığının, riyakarlığının bariz nümunəsidir. Musiqidən siyasi vasitə kimi istifadə edərək qondarma Qarabağın "bayraq"ını dalğalandıraraq, müsabiqə qaydalarına görə, siyasi mesajlar verən mahnıların səsləndirilməsi, tanınmayan respublikaların bayraqlarının nümayiş edilməsi qadağandır. Ermənilər qanunsuz hərəkətlərə yol verib. Mütləq müsabiqə komitəsi tərəfindən cəzalandırılmalıdır".

Deputat "Azərbaycanın müsabiqədən Qarabağla bağlı mesaj ötürməsinə ehtiyac varmı?" sualına belə cavab verib: "Qarabağ Azərbaycanın bir hissəsidir. Azərbaycanın bayrağı orada dalğalanırsa, deməli, Qarabağın bayrağı dalğalanır. Ermənilər atribut göstərməklə sübut etməyə çalışırdılar ki, Qarabağ Azərbaycana aid deyil. Lakin istəklərinə çata bilmədilər. İTV-nin nümayəndəsi layiqli cavablarını verdi. Əsas olan budur".

Qeyd edək ki, "Bir araya gələk!" şüarı ilə keçirilən müsabiqənin ikinci yarıfinalı mayın 12-si saat 23:00-da, final isə mayın 14-ü saat 23:00-da yayımlanacaq.

□ **Könül İBRAHİM**

"Azərbaycan ermənilərin" bayraq tənqibəti"ndan istifadə etməlidir"

Elnur Sultanov: "Ermənilərə ən gözəl cavabımız o bilər ki..."

İsveçin paytaxtı Stokholmda keçirilən "Eurovision-2016" mahnı müsabiqəsinin 1-ci yarıfinalında iştirak edən Ermənistan təmsilçiləri tənqibətə əl atdılar. Belə ki, konsertdə Ermənistanı təmsil edən ifaçı İveta Mukuçyan Dağlıq Qarabağda qurulan separatçı rejimin "bayrağını" qaldıraraq dalğalandırıb. O, bu hərəkəti "green room"ə bağlantı zamanı, kameraya nümayişkarana şəkildə edib. Onu da qeyd edək ki, bir müddət əvvəl "Eurovision" mahnı müsabiqəsinin yayım hüquqlarının sahibi Avropa Yayım Birliyi tədbirdə nümayiş qadağan olunmuş bayraqların siyahısını yaymışdı. Həmin siyahıda qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikasının" da bayrağı var idi. Lakin ermənilər buna məhəl qoymayaraq, yenidən tənqibət əməllərindən əl çəkmədilər.

Məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat" da danışan **ADA Universitetinin professoru, politoloq Elnur Sultanov** bildirdi ki, əslində Ermənistanın atdığı bu kimi

addımlara dünya tərəfindən heç bir ciddi reaksiya verilmir: "Ümumiyyətlə, bu yarışma Avropada və Qərbdə o qədər də ciddi yarışma sayılmır. Ora qatı-

yarışlarını bu müsabiqədən daha çox adam izləyir. Lakin Avropa ailəsinə daxil olan yeni ölkələr yarışmaya bir qədər fərqli yanaşırlar. Onlar bu yarışmanı deyirdim ki, ciddiylə alırlar. Ermənistan iştirakçısının həmin yarışmada bayraq qaldırması məsələsinə gəlincə isə hesab edirəm ki, bu, sırf olaraq psixoloji müharibənin göstəricisidir. Lakin hadisə dünyada reaksiyaya səbəb olmur. Ermənilərin heç qondarma soyqırım iddiaları da Amerikanın əsas ana xəbər bülletenləri tərəfindən yayılmırlar. Eləcə də erməni-

□ **Əli RAİS**

Bakıda 8 yaşlı uşağı girov götürən şəxs tutuldu

Elnur Məmmədov özünü İŞİD-çi kimi təqdim edərək, oğurlayıb əl-qolu bağlı saxladığı Hüseyn Ramazanlının valideynlərindən 30 min tələb edib

Bakıda özünü İŞİD üzvü kimi təqdim etmiş şəxs bir azyaşlı girov götürüb. Daxili İşlər Nazirliyinin yaydığı məlumata görə, mayın 10-da Sabunçu rayonunda yerləşən Şuşa şəhərciyində yaşayan Elnur Ramazanlı 12-ci Polis Bölməsinə müraciət edərək bildirdi ki, 8 yaşlı oğlu Hüseyn mayın 9-da evdən çıxıb və geri qayıtmayıb.

Aparılmış araşdırmalarla özünü İŞİD üzvü kimi təqdim etmiş şəxsin E. Ramazanlının mobil telefonuna dəfələrlə zəng edib oğlu Hüseyni girov götürdüyü, azad edilməsi müqabilində 30 000 manat pul istədiyi və polisə bu barədə məlumat verəcəyi təqdirdə onun orqanlarını çıxarıb satacağını dediyi müəyyənlaşıb.

Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin Cinayət Axtarışı İdarəsi və Sabunçu Rayon Polis İdarəsinin 12-ci Polis Bölməsi əməkdaşlarının həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində hadisəni törədən Abşeron rayon sakini Elnur Məmmədov tutulub, şəhərcikdə tikintisi başa çatmamış ikimərtəbəli tikilidə əlləri, ayaqları və gözləri yapışqanlı lentlə bağlı vəziyyətdə olan Hüseyn tapılaraq valideynlərinə təhvil verilib.

Faktla əlaqədar cinayət işi başlanıb, araşdırma aparılır. AzVision.az-ın əməkdaşı girov götürülən uşağın yaşadığı evə baş çəkib.

Hüseynin anası Ramilə Ramazanlı bildirdi ki, oğlu mayın 9-da həyətdə oynayan zaman oğurlanıb: "Hüseyn həyətdə oynayırdı. Üstündən bir müddət vaxt keçəndən sonra gördüm ki, Hüseyn həyətdə yoxdur. Axşam saat 22:00 radələrində bir nəfər zəng edib dedi ki, uşağınızı girov götürmüşəm. Uşağı azad etmək üçün 30 min manat verməlisiniz. Tələb edirdi ki, əvvəlcə 10 min, sonra isə 20 min manat verilməlidir. Bundan sonra həyat yoldaşım polisə müraciət etdi. Polis Hüseyni şəhərcikdə tikintisi başa çatmamış ikimərtəbəli tikilidə əlləri, ayaqları və gözləri yapışqanlı lentlə bağlanmış şəkildə tapdı".

R.Ramazanlının sözlərinə görə, Hüseynin xilas olunmasından xəbərsiz olan Elnur Məmmədov adlı şəxs yenidən onlara zəng edərək, pul tələb edib.

Onun sözlərinə görə, Hüseyni qaçıran Elnurun bu il mayın 28-də toyu olacaqmı: "Elnur uşağımıza işgəncə verib. Təsəvvür edin ki, Elnur Hüseynin əlini, ayağını bağlayıb, ona işgəncə verib. Bu, qəddarlıqdır".

Hüseyn Ramazanlını girov götürən Elnur Məmmədov onlarla qonşuluqda yaşayırmış.

Saytın əldə etdiyi məlumata görə, Elnur Məmmədov Bakı Dövlət Universitetinin Tarix fakültəsinin məzunudur. Valideynlərinin bildirdiyinə görə, E.Məmmədov ehtiyatda olan leytenantdır.

Uşaq oğurluğunda ittiham edilən E.Məmmədovun anası Şərqiyyə Məmmədova bildirdi ki, oğlunun İŞİD-çi olması haqda yayılan xəbərlər yalandır: "Oğlum İŞİD-çi deyil. O, hədə-qorxu gəlmək üçün özünü İŞİD-çi kimi təqdim edib. Elnur heç vaxt namaz qılmayıb, saqqal saxlamayıb. Onun İŞİD-lə heç bir əlaqəsi ola bilməz".

Onun sözlərinə görə, oğlu E.Məmmədov borcu olduğuna görə bu addımı atıb: "Elnurun Topaz-a borcu var idi. Bir dəfə Topaz-a 15 min manat pul uduzmuşdu. Bundan əlavə o, iki nəfərdən işə düzəltmək adı ilə pul alıb. Həmin şəxslər pullarını tələb edirdilər. Elnur bəlkə də buna görə Hüseyni qaçıraaraq pul tələb edib".

Şərqiyyə Məmmədova bildirdi ki, oğlu cinayəti tək törətməyib, Hüseyni Elnurla yanaşı, 3 nəfər qaçırb: "Onların biri qızdır. Hüseyni qız aldadıb, yanına çağırıb. Elnur bu işi tək görməyib. Onunla birlikdə 2 nəfər də olub".

Anasının bildirdiyinə görə, E.Məmmədov bu hadisəyədək nazirliklərdən birində mühafizəçi işləyib.

AzVision.az-ın əldə etdiyi digər məlumata görə, 8 yaşlı uşağı qaçıran Elnur Məmmədov atası Kəlbəcərdə girov götürülən Şabnaz Quliyevin bibisi oğludur.

□ **Hafiz ƏHMƏDOV**

MÜSAVAT

Son səhifə

N 102 (6423) 12 may 2016

Arıqlayan kimi milyoner oldu

İngiltərədə yaşayan 32 yaşlı Terri Ann Nunnsun arıqlaması onu təkə cazibədar və özünə inamlı qadın etməyib. Çünki Nunns özünün çəki vermə üsuluna görə pul qazanaraq varlanıb. Gənc qadın bundan 11 il öncə, 2005-ci ildə əkiz uşaqlarını dünyaya gətirib. Amma uşaqlardan biri tələf olunca kədərini unutmaq üçün daha çox yeməyə başlayıb. Ardınca üçüncü uşağını da dünyaya gətirib. Amma uşağı 11 aylıq olanda həyat yoldaşı onu atıb. Boşandıqdan sonra daha çox kökələn 2 uşaq anası çətin günlər keçirməyə başlayıb. 1 il içində 44 kilo alan Terri Ann Nunns 2011-ci ildə ikinci həyat yoldaşı ilə tanış olub və arıqlamağa qərar verib. Pəhriz və fitneslə bağlı irimiyəyən bir araşdırma hazırlayan Nunns uğurlu bir pəhriz sayəsində gözəl bədən quruluşuna qovuşub.

Bunu işə və biznesə çevirməyə qərar verən Terri uğur qazanıb. Şəxsi özəl arıqlama məsləhətlərini yayımladığı internet saytının hazırda 53 min üzvü var. Gənc qadın bu işdən ildə 500 min ingilis sterlinqi qazanır.

Evini zooparka çevirib - 80 vəhşi heyvan saxlayır

İngiltərədə yaşayan Alan və Heze Heviit cütliyünün heyvanlara olan sevgisi evlərini bir zooparka çevirmələrinə səbəb olub. Heyvansevər cütlük uşaqları ilə birgə yaşadıkları həyat evlərində 80 vəhşi heyvan saxlayır. Evdə 20 ilan, 15 başqa sürünən növü, 25 məmali heyvan var. Buna əlavə olaraq quşlar və onurğasız heyvanlar da var. Bu heyvanların içində ən çox diqqət cəlb edən isə boa və piton ilanları, yenot və tarantula və skunslardır.

Dünyanın ən yaşlı pişiyi odur

Amerikanın Teksas ştatında 30 yaşlı Skuter ləqəbli siam pişiyi dünyanın ən yaşlı pişiyi olaraq tanınıb. Bu barədə "Ginnesin rekordlar kitabı"nda məlumat yer alıb. Pişik 1986-cı ilin 26 martında dünyaya gəlib. Həmin vaxtdan da sahibəsi Geyl Floydla birgə yaşayır. Amerikanın dediyinə görə, Skuter səyahət etməyi sevdi və onunla birgə ABŞ-ın 45 ştatında olub. Öz yaşına görə Skuter Oregon ştatındakı 26 yaşlı Velvet ləqəbli pişiyi geridə qoyub. Sonuncu ən yaşlı pişik kimi daha öncə "Ginnesin rekordlar kitabı"na düşüb.

Bununla belə, dünyada ən çox yaşayan pişik Krim Paff ləqəbli, 38 yaşındakı pişik olub. O, 2005-ci ilin avqustunda ölüb.

Tabii doğuşa imkan verilməyən ölkə

Braziliyada qeysəriyyə əməliyyatlarının sayını azaltmaq üçün yeni qanun qüvvəyə minib. Bu barədə BBC News xəbər verib. Hakimiyyət ölkədə bu əməliyyatlarla bağlı ciddi artım olduğu üçün belə qadağaya ehtiyac duyub. Hazırda Braziliyanın özəl klinikalarında qeysəriyyə əməliyyatı ilə uşaq dünyaya gətirənlər ümumi doğumların 85 faizini təşkil edir. Dövlət səhiyyə müəssisələrində isə bu rəqəm 45 faizdir. Yeni qaydalara görə, həkimlər pasiyentlərə qeysəriyyə əməliyyatının vacibliyini əsaslandırmağa və gözləyən risklərlə bağlı məlumat verməlidir. Rio-de-Janeyro Federal Universitetinin professoru Pedro Oktavio de Britto Pereyra bildirib ki, qadınların əməliyyata razılıq verməsinin səbəbi sadədir. Bu halda onlar xəstəxanalarda özlərinə ən rahat yeri qazanırlar. Professorun sözlərinə görə, təbii yolla doğum etmək istəyən qadınlar özəl klinikalarda yer çatışmazlığı ilə qarşılaşır. Onlara bildirilir ki, artıq əməliyyat üçün müraciət edən qadınlara görə palatalarda yer qalmayıb. Xəstəxanalara da qeysəriyyə əməliyyatı təbii doğuşdan daha sərfəlidir. Belə ki, bu halda əməliyyat pulu, üstəgəl, xəstəxanada daha çox qalmaq sonuncuların büdcəsinə fayda verir. Dolayısı ilə Braziliya xəstəxanalarından qadınların öz körpəsini təbii yollarla dünyaya gətirməsinə imkan vermir.

Qaz öz balası üçün polisdən yardım istədi

Amerikanın Ohayo ştatında qaz öz balasını xilas etmək üçün polisə müraciət edib. Bu barədə WKRC-TV portalı xəbər yayıb. Polis serjantı Ceyms Givens bildirib ki, qaz onun maşınına yaxınlaşıb, qapını dimdiyi ilə taqıldadanda təəccüblənib: "Adətən quşlar insanlara bu qədər yaxınlaşmır. Maşının qapısını vurdu, sonra aralandı və mənə baxdı. Mən qazın arxasınca düşüb sonda onun balasının ipə ilişmiş ayağını gördüm".

Hadisə yerində olan polisler qazın balasını xilas edə bilmədi. Polisler eyni zamanda qazın sakit reaksiyasına təəccübləniblər. Onlardan biri deyib ki, hər zaman qazların insanlardan qorxduğunu və balalarına yaxınlaşanda onlara hücum çəkəcəyini düşünürmüş. Bu situasiyada isə proseslər başqa məcrada cərəyan edib.

QOÇ - Bir qədər mübahisəli gündür. Yaxınlarınızla, həmçinin ailə üzvlərinizlə (xüsusən yaşlılarla) mülayim davranın. Axşamı bütünlüklə gəzinti və qonaqlıqlara həsr edin ki, rahatlıq tapasınız.

BUGA - Bütün işlərinizi saat 15-ə qədər yekunlaşdırmağa çalışın. Belə ki, ideyalarınızı həyata keçirmək üçün sonrakı ərfə sərfəli deyil. Əksinə, mübahisəli hallar baş verə bilər. Sənədləşdirmə işlərini təxirə salın.

ƏKİZLƏR - Olduqca məhsuldar gündür. Üzərinizə düşən çoxsaylı vəzifələrdən qorxmayın. Əksinə, əməkdarlığınızı artırmaqla nəzərdə tutduğunuz işlərin həllini sürətləndirin. Nəqliyyatda ehtiyatlı olun.

XƏRÇƏNG - Sağlıq durumunuzu nəzərdə saxlaya bilsəniz, digər məsələlərdə ələ bir çətinliyiniz olmayacaq. Əməkdaşlıq istiqamətində ürəkəcan gedilər mümkündür. Büdcənizdə irəliləyiş də gözlənilir.

ŞİR - Mənfi enerjili Ay bürcünüzdə olduğu üçün ilk növbədə səhhətinizə fikir verməlisiniz. Ağır iş görmək, piyada çox gəzmək sizə zərərdir. Çalışın ki, istənilən məsələdə ürəyinizin səsinə qulaq asasınız.

QIZ - Çoxları ilə müqayisədə bu təqvimdə sizin büdcənizdə daha çox artım gözlənilir. Odur ki, gəlir gözlənilən bütün obyektlərə baş çəkin. Aldığınız yeni təkliflərə başdan-sovdu yanaşmayın.

TƏRƏZİ - Göstəricilərə inansaq, bu gecə narahət yatmışsınız. Odur ki, gün ərzində ümumi süstlük sizi tərk etməyəcək. Bu amili nəzərə alıb yaxşıca dincəlin. Dostların əhatəsində olmağa çalışın.

ƏQRƏB - Olduqca düşərli gündür. Rastlaşdığınız hər bir hadisə ürəyinizcə olacaq. Hər kəslə xoş ünsiyyət qurmağa çalışın. Axşama yaxın sevincirici xəbərlər eşidə bilərsiniz. Kiçik yaşlılara diqqət ayırın.

OXATAN - İxtiyarınızda olan bu təqvimin nahara qədərki dövrü gərgin tərzdə davam edəcək. Sonrakı saatlarda ikitərəfli sövdələşmə üçün səmərəli olacaq. Qida rejiminə diqqət yetirin. Qazancınız da olacaq.

OĞLAQ - Astroloji göstəricilər yalnız savablar göstərmək üçün münasib vaxt olduğunu bəyan edir. Odur ki, fəaliyyətə ara verib, gəzinti və səfərlərə çıxmağa çalışın. Həmsöhbətlərinizlə doğru-dürüst danışın.

SUTÖKƏN - Riskli hərəkətlərə yol verməyin. Maksimum neytrallıq nümayiş etdirin. Hər dedi-qoduya tələsik reaksiya verməyin. Saat 16-19 arası bütün günah işlərdən çəkinin, yalan vəd verməyin.

BALİQLAR - Son vaxtlar Göy qübbəsi əsəblərinizin qaydasında olmadığını göstərir. Bunu nəzərə alıb sakit bir guşəyə çəkilin. Ulduzlar bunun üçün şəxsi büdcənizi də artırmağa hazırdır. Təki siz istəyəsəniz.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

1 avroya mənzillər satılır

İtaliya hökuməti Sardinia adasının bəzi şəhərlərinin tərk edilmiş və baxımsız qalmış evlərini cəmi 1 avro qiymətinə satışa çıxarıb. Fins.az-ın məlumatına görə, belə daşınmaz əmlakları alanlar onları bağlanmış sövdələşmədən sonrakı 1 il ərzində təmir etməlidirlər. İtaliyanın yerli hakimiyyət nümayəndələri hesab edirlər ki, təşəbbüs təkə tərk edilmiş binaları bərpa etməyə deyil, həm də kiçik yaşayış məntəqələrini yenidən həyata qaytarmağa imkan verəcək.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Lisənziya N: B 114
SAYI: 4.750